

المملكة العربية السعودية

المورد العذب الهني في الكلام على السيرة للحافظ عبدالغني

( ) ( )

- دراسة وتحقيق -

عبدالله بن علي القحطاني

د. عبدالعزيز بن عبدالله السلومي

إلى والدي الكريمين حفظهما الله وأمد في عمريهما على طاعته

وختم لهما بحسن الخاتمة.

:

﴿ فَمَنْ كَانَ يَرْجُوا لِقَاءَ رَبِّهِ فَلْيَعْمَلْ عَمَلًا
صَالِحًا وَلَا يُشْرِكْ بِعِبَادَةِ رَبِّهِ أَحَدًا ﴾^(١).

ملخص الرسالة

»
) «

(_____)

(/) ﷺ

(/)

عميد كلية الشريعة

د. سعود بن إبراهيم الشريم

المشرف

د. عبدالعزيز بن عبدالله السلومي

الطالب

عبدالله بن علي سلمان القحطاني

Thesis Abstract

*In the name of Allah, Most Gracious, Most Merciful
Praise be to Allah, Lord of the Worlds, benediction and peace be upon His Inoble Messenger,
Mohammad Ibn Abdullah, his kinsfolk and compainion.*

The Thesis aims study and verify the book of Al-Mawred Al- Azb Al-Hani Fi Al-kalam Ala Al-Syrah, by Abdul Ghani and Kotab Al Deen Abdul Kareem Al Halabi. It includes an introduction, two main parts (Study Section and Verfication section), conclusion and a group of scientific indexes.

Introduction: I mentioned the importance of Prophet's Biography, we most improtant reasons to chose the subject, study plan, methodology of verfication and the study section (the first section) includes three Chapters.

Frist section : it includles a study of author era and consists of Four Themes: Firstly: political state, Secondly: scientific state, Thirdly: religious state and Fourthly : social state.

Second Section: It is the life of the author and life of Abdul Ghani Al Makdesi and includes Two Themes: The First Theme: about the life of the author and includes Two Topics: The family and his faith. The Second Topic is about his scientific life and includes his scientific bringing up, his learning teachers and students, his scientific effects, his various titles, the scientisits parasing for him his morals and his death. The Second Theme is about the life of Abdul Gani Al Makdeis and in includes Two topics: The First Topic is about his scoial life and it includes his name and ancestry, his birth, his family , his creed, and his believe. The Second topic: includes his scientific bringing up, his learning teachers and studetns, his scientific effects, his various titles, the scientitsts praising for him his morals and his death.

Third Section : is about the study of the book and includes Fife Themes: The Frist Theme is about the title of the book, verfication of the Book to the Arthur, and the motive to write it. The Second Theme is about the author methodoloty in the book and includes many Topics: Strange words, Thirdly: his mehtodoloty to derviates the Hadeeth and Fourthly: his methodology to define the scholars. The Third Theme includdes his resources. The Fourth Theme is about the scientific valve of the book, and the Fifth Theme is about describing the handwritten copies and recognizing the authenticated ones in verfyng the book.

The Second Division : Verfication Division: and the division that I verfyty from (٢٦٥/B) to the end (٣١٠/A). Moreover my work on the was as fellows: copying the book , comparing between the copies, numbering the copies, mentioning the end of authenticated copy inside the text, illustrating the verses and its meanings, derviates th eHadeeth and the mentioned transmissions in the Thesis, explaining the strange words, commenting on the issues, acquanitingand defining the places and countries.

Conclusion : It includes the most imkportant results as fellow:

١. Kotob Al Deen Al Halabi is one of the Religious Scholars who fought the superstitions that appeared and spread in this century through his science and writings and he strived to invoke people to Al Sanah and the fundamaentals of write and true religion.

٢. The students should interest in verifying the books (handwritten) about Prophes' Biography.

May Allah Almighty make this piece of work purely to this sake and presereve it to the Day of Judggment. May He bless the nsoblest of all prophets and messengers, our Prophet Muhammad, his Kinsfolk and compainosn all!

Researcher
Abdullah Ali Al Qahtani

Supervisor
Dr. Abdul Aziz Abdullah Al Salamoy

Dean of Al Sharia' College
Dr. Saud Ibrahim Al Shoraim

المقدمة

.

...

.

.

.

.

بسم الله الرحمن الرحيم

بسم الله الرحمن الرحيم

بسم الله الرحمن الرحيم

.

صلى الله
عليه
وسلم

صلى الله
عليه
وسلم

صلى الله
عليه
وسلم

صلى الله
عليه
وسلم

: ﴿ مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ ^ج وَالَّذِينَ مَعَهُ أَشِدَّاءُ عَلَى الْكُفَّارِ
رُحَمَاءُ بَيْنَهُمْ ^ط تَرَاهُمْ رُكَّعًا سُجَّدًا يَبْتَغُونَ فَضْلًا مِّنَ اللَّهِ وَرِضْوَانًا ^ط سِيمَاهُمْ فِي
وُجُوهِهِمْ مِّنْ أَثَرِ السُّجُودِ ^ج ذَلِكَ مَثَلُهُمْ فِي التَّوْرَةِ ^ج وَمَثَلُهُمْ فِي الْإِنْجِيلِ كَرَّعٍ أَخْرَجَ
شَطْرَهُ فَآزَرَهُ فَاسْتَغْلَظَ فَاسْتَوَىٰ عَلَىٰ سُوْقِهِ ^ط يُعِجِبُ الزُّرَّاعَ لِيَغِيظَ بِهِمُ الْكُفَّارَ ^ط
وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ مِنْهُمْ مَغْفِرَةً وَأَجْرًا عَظِيمًا ^ك (١).

: ﴿ لَقَدْ تَابَ اللَّهُ عَلَى النَّبِيِّ وَالْمُهَاجِرِينَ وَالْأَنْصَارِ الَّذِينَ اتَّبَعُوهُ فِي
سَاعَةِ الْعُسْرَةِ مِنْ بَعْدِ مَا كَادَ يَزِيغُ قُلُوبَ فَرِيقٍ مِّنْهُمْ ثُمَّ تَابَ عَلَيْهِمْ ^ج إِنَّهُ
بِهِمْ رءُوفٌ رَّحِيمٌ ^ك (١) . : ﴿ لَقَدْ رَضِيَ اللَّهُ عَنِ الْمُؤْمِنِينَ إِذْ

( )

( )

يُبَايِعُونَكَ تَحْتَ الشَّجَرَةِ فَعَلِمَ مَا فِي قُلُوبِهِمْ فَأَنْزَلَ السَّكِينَةَ عَلَيْهِمْ وَأَثَبَهُمْ فَتْحًا

قَرِيبًا ﴿١﴾ . ﷺ : »

« (١) .

: .

» : ﷺ

« (١) .

ﷺ

: ( )

« »

» ( )

( )

( ) :

: ( ) ( ) ﷺ

: / : ( ) :

«

.

:

بسم الله
والحمد لله

-

-

-

-

-

-

:

» : بسم الله
والحمد لله

« ( )

:

:

:

( )

( )

( )

( )

: ( )

:

الفصل الأول :

« »

أما الفصل الثاني :

:

:

:

:

»

«

»

«

»

«

»

«

»

«

»

«

:

أما الفصل الثالث :

:

:

:

:

:

:

:

_____

:

_____

■

( )

.

■

.

■

.

■

.

■

.

■

:

« »

«

»

« »

«

»

■

.

/ .

/ /

/

/ .

/

/

/

/

« »

الرموز المستخدمة في الرسالة

:

[ ]

[.....]

{ }

//

( )

() (-) ( )

(*)

(**)

=

. « »

. :

. :

. :

. :

.

القسم الأول الدراسة ومنهج التحقيق

_____

:

:

:

الفصل الأول

دراسة عصر المؤلف

_____

_____

_____

_____

_____

المبحث الأول : الحالة السياسية

(/ - /)
):
(/ - /)

( )

(/)

/ ( )

:

... .

( )

_____ ( )

:

- /)

(/

( )

:(/ - /) -

( )

/

( ) : ( )

:

.(- :

: /

( ) : ( )

« ( )

: »

:

( )

/ ( )

( )

/ : ( )

( ) ( )

: ( )

... / (/)

/ : ( )

( )

/

- /)

:(/

»

( ) «

/

( )

/ ( )

: ( )

/

. /
( )
( )
:
/ »
( ) «
:
-
/
_____
. / : ( )
. / : ( )
( ) : ( )
: /
... .

( )

( )

/

/

:

-

/

»

( ) «

_____ ( ) : - /

( ) : ( )

: / : ( )

( ) /

: / - / -

( )

- / :

: /

.

.

/

/

.

( )

- / : ( )

/ : ( )

/ : ( )

·
:
( )
·

·
:
/
-

( )
·

- / -

·
:
/

/

· ( ) : ( )

· / : ( )

( )

/

( )

( )

_____ / : ( )

. / : ( )

. ( ) : ( )

المبحث الثاني : الحالة العلمية

» :

( ) «

( )

_____ : ( )

: /

( )

( )

( )

»

( ) «

_____ / : ( )

/ : ( )

( ) : ( )

: /

... / : ( )

( ) /

( )

» :

( )«

:

- :

( ) /

( ) : ( )

... /

( ) :

( ) :

... :

/ ( )

( )

- :

/

( )

- :

: »

( ) «

- :

/

( )

_____ / : ( )

. / : ( )

. / ( )

. / : ( )

- :

» :

. ( ) «

- :

. /

. ( )

- :

/ ( )

( )

- :

/

. / : ( )

. / ( )

: ( )

. (/ :)

. / : ( )

( )

( )

»

« ( )

» :

« ( )

:

-

( )

( ) / :

( ) /

( ) / :

( ) / :

( ) /

( )

- :

( )

- :

:

« ( ) »

- :

( )

( )

( ) / :

( ) / :

( ) / :

( ) / :

( ) / :

- :

.
.
( )

- :

»

( )

( )

( ) /

_____ / : ( )

. / : ( )

. / : ( )

. / ( )

( )

:

:

-

( )

:

-

( )

:

-

( )

.

/

( )

( )

:

( )

:

/

.

/

( )

( )

:

( )

.

.

:

:(/) -

.

:(/) -

)

.

.(/

» : (/) -

. « » «

» : (/) -

. «

. « » : : ( ) -

» : (/) -

. «

)

.

(/

.

(/)

(/) « »

« »

)

.

.

(/

(/)

(/)

( )

« »

(/)

.

(/) :

» : (/)

(/) «

(/)

(/)

.

.(/)

(/)

(/)

(/)

« »

.«

»

( )

( )

:

/

( )

/

( )

/

:

المبحث الثالث : الحالة الدينية

/

( )

( )

:

_____ / : ( )
( ) : ( )

» :

( ) «

( )

:

:

( ) : ( )

( )

... / : ( )

( )

( )

/

»

( ) «

/

»

( ) «

-

. / : ( )

. / : ( )

. / : ( )

. / ( )

:

.

صلى الله
عليه
وسلم

( )

.

( )

:

( )

المبحث الرابع : الحالة الاجتماعية

:

· :

· :

· :

· :

· :

· :

· :

· :

· :

( )

( )

( )

» :

( ) «

» :

( ) «

:

» :

( ) «

: ( )

_____

. / : ( )

. / : ( )

: ( )

( )

( )

/

/

:

( )

( )

/

» :

( )

:

( )

- /

:

( )

/

:

( )

« ( ) .

» :

« ( ) .

_____

( ) : ( )
/ : ( )

( )

( )

» :

( ) «

:

( ) : ( )

. / : ( )

. / : ( )

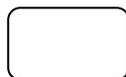
الفصل الثاني

حياة عبد الغني المقدسي وحياة المؤلف

_____ :

:

:

المبحث الأول

حياة عبدالغني المقدسي

:

:

:

المطلب الأول : الحياة الإجتماعية

:

( )

( )

( )

( )

» :

: « ( )

( )

( )

:

-

-

/

( )

::

...

( )

- /

:

.

.

/

:

/

:

( )

/

:

/

:

( )

.

-

:

( )

-

( )

-

:

( )

:

-

( )

-

-

-

.

:

» -

:

:

.

.

/

:

/

:

( )

/

:

( )

.

/

( )

.

/

( )

: : .
« () .

— —

» :

...

« ()

» :

« ()

: » :

« ()

« () — — :

— — :

— / : ( )

. / : ( )

. / : ( )

. / : ( )

: / : ( )

/

( )

( )

( )

.

. / :

: ( )

( )

:

/ : ( )

.

:

. / : ( )

المطلب الثاني : الحياة العلمية

- :

- -

- :

أ - شيوخه :

:

( )

( )

( )

( )

( ) / :

( ) / :

( ) / :

( ) / :

:

( )

( )

( )

: « »

( )

. / : ( )

. / : ( )

. / : ( )

. - / ( )

( )

-

( )

-

:

« » :

( )

-

:

« »

( )

. - / : ( )

. / ( )

. / ( )

. / : - / : ( )

-

( )

-

( )

-

( )

-

( )

-

( )

( ) / :
( ) - /
( ) - /
( ) /
( ) - /

-

( )

-

( )

-

( )

-

( )

-

( )

. / : / : ( )
. / : ( )
. / ( )
. / : ( )
. / : ( )

-

:

( )

-

( )

:

-

( )

-

( )

-

( )

( ) / :

( ) / :

( ) - / :

( ) / :

( ) / :

-

:

:

-

()

.

-

()

.

-

:

()

.

-

/ : / : ()
 . / : / : ()
 . / : / : ()

( )

-

( )

-

( )

-

( )

-

( ) : / : /

( ) : /

( ) /

( ) : /

:
( )

:
( )

- - :

( )

( )

« »

( )

/ : ( )

/ : ( )

- / : ( )

/ : ( )

/ : / : ( )

-

( )

-

:

( )

-

( )

( )

-

( )

( ) : /

( ) : /

( ) : /

( ) : /

( ) : /

-

:

( )

:( )

-

- -

- -

:

( )

-

( )

:

( )

-

( )

-

/ : / ( )

/ : ( )

: / : : ( )

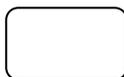
: . : /

: //

. / : ( )

. / : / : ( )

. / : ( )

( ) -

( ) -

( ) -

( ) -

( ) -

( ) « » -

( ) -

( ) -

( ) -

( ) -

/ : / : ( )

/ : ( )

/ : / : ( )

/ : / : ( )

/ : ( )

/ : /

/ : ( )

/ : ( )

/ : / : ( )

/ : / : ( )

/ : / : ( )

/ : / : ( )

( ) -

( ) -

( ) -

( ) -

( ) -

( ) -

( ) -

( ) -

( ) -

( ) -

( ) -

( ) : / : /

( ) : / : /

( ) : /

( ) : / : /

( ) : / : /

( ) : /

( ) : /

( ) : /

( ) : /

( ) : / : /

( ) : /

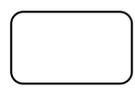
( ) -
.
( ) -
.
( ) -
.
( ) -
.
( ) -
.
( ) -
.
( ) -
.
( ) -
.
( ) -
.
( ) -
.
( ) -
.
( ) -
.
( ) -
.
( ) -
.
: ( ) : ( )
/ : / :
/ : ( ) : ( )
/
.( ) : ( )
.( ) : ( )
/ : ( )
/ : ( )
/ : ( )
// : ( ) : ( )
/ : / : ( )

( )
صلى الله عليه وسلم
-
( )
-
( )
-
( )
-
( )
« »
« » صلى الله عليه وسلم
-
« : » ( )
-
( )
-
( )

( ) / :
( ) / :
( ) / :
( ) / :
( ) / :
( ) / :
( ) / :
( ) / :
( ) / :
( ) / :

« »

»

 : « »

.

»

» «

«

— —

( ) «

: —

— —

.

» :

(-) ( ) _____ ( )

:

« ( ) .

: »

« ( ) .

» : « »

« ( ) .

: ( ) .

( )

*

*

( ) : / .

( ) : / .

( ) : / .

( )

. / : .

( ) : / : / .

/ .

المبحث الثاني

حياة المؤلف قطب الدين الحلبي

_____

:

:

المطلب الأول : الحياة الإجتماعية

— —

. :

— :

( ) ( )

:

( )

( )

( )

_____ : ( )

. . . . .

:

:

/

:

( )

: ( )

:

.

: ( )

( )

: / ( )

:

( )

. . . . .

: /

( ) « » :

» ( ) « » ( )

«.

( ) « » — — :

— — :

( ) ( )

— :

( ) .

:

/ / : ( )

..

. / : ( )

. / : ( )

. ( ) : ( )

: / : ( )

. /

: / : ( )

/

..

. ( ) : ( )

. / : ( )

-

( )

-

« »

« » « »

( )

-

-

» :

( ) «

:

-

_____ ( )

:

/

:

( )

. - / :

( )

. / :

( )

( )

( )

— —

.

:

—

—

صلى الله عليه وسلم

» «

» :

«

صلى الله عليه وسلم

( )

( )

( )

( )

_____ / ( )

. / : ( )

. / / : ( )

( ) : ( )

: /

... ( ) : ( )

. / : ( )

( )

:

» :

( )

( )

( )

( ) «

» :

( ) «

_____ / : ( )

_____ / : ( )

_____ / : ( )

_____ / : ( )

_____ / ( )

_____ / : ( )

المطلب الثاني : الحياة العلمية

- :

:

:

( )

-

» :

« ( )

_____ / : ( )

-

-

-

-

( )

« »

. ( ) « » :

» :

. ( ) «

» :

. ( ) «

« »

.

.

.

. / : ( )

. / : ( )

. / : ( )

- :

أ- شيوخه :

- -

(.)

:

(.)

-

-

(.)

-

(.)

-

( ) / :
( ) / :
( ) / - :
( ) / :

( )

-

( )

« »

-

( )

-

- -

( )

-

( )

/ ( )

. / : ( )

. - / : ( )

. / : ( )

( )

: /

( )

( )

-

:

( )

-

( )

( )

( )

-

:

/

:

( )

. /

:

( )

. - /

:

( )

:

/

:

( )

:

/

:

( )

:

/

.

/

:

( )

( )

-

:

( )

-

( )

-

( )

-

( ) «

»

( )

«

»

. - / : ( )

. / ( )

. - / ( )

. / : ( )

. / : / : ( )

. / : ( )

( )

-

« »

« » « » :

( )

-

( )

( )

-

( )

( )

-

« » « »

( ) : ( )

/ : ( )

/ : ( )

/ : ( )

/ : ( )

- / : ( )

( )

« »

-

( )

-

« »

( )

( )

-

( )

-

( )

( ) / :

( ) / :

( ) / :

( ) / :

( ) / :

( ) / :

( )

( )

»

«

( )

( )

( )

( )

» :

«

» :

_____ ( )

. / : ( )

. - / : ( )

. - / : ( )

. / ( )

. / : ( )

( ) «

-

( )

-

« »

( )

»

-

«

«

» « »

( )

-

( )

-

. - / : ( )

. / : ( )

. / : ( )

. - / ( )

. / : / : ( )

( )

» :

( )«

( )

.

-

( )

.

-

( )

.

-

«

» :

. - / : ( )

. / : ( )

. - / : / ( )

. - / : ( )

. / : ( )

( )

-

( )

ب - تلاميذه :

- -

:

-

« »

( )

-

« » :

( )

« » « »

/ : ( )

- / : ( )

: / ( )

. / : ( )

( )

( )

» :

» : «

( )

( ) «

« »

:

( )

/ : ( )

/ : ( )

. :

/ : ( )

/ : ( )

/ : ( )

( )

« »

-

( )

-

« »

» :

» «

» «

( )

«

-

:

» :

( )

-

»

_____ / : ( )

_____ / : ( )

_____ / : ( )

_____ / : ( )

«

( )

-

« » « » :

« » « » « »
» : ( )

( ) «

-

( )

-

( ) : ( )
/ . / : ( )
. / : ( )
. / : ( )

( )

-

( )

-

( )

:

-

- -

.

. / : / : ( )

. / : ( )

. / : ( )

:

( )

( )

»

( ) «

( )

»

( ) «

( ) ( )

( )

/

: ( )

/ ( )

: ( )

:

/ : / : ( )

: / : ( )

( )

» :

( ) «

»

( ) «

( )

( )

( )

_____ / : ( )

_____ / : ( )

( ) : ( )

_____ : ( )

_____ / : ( )

_____ / / : ( )

_____ : / : ( )

( )

»

( ) «

( )

«

»

( )

...

( )

«

»

( )

/

:

/

:

( )

/

:

( )

/

:

( )

...

:

.

( )

:

( )

/ :

:

/

:

( )

/

/

/

:

( )

بسم الله
الرحمن
الرحيم

:

:

:

.

»

( )

«

:

-

:

:

-

« »

( )

»

:

-

:

( ) «

/ :

:

/ :

:

( )

. /

/ :

:

. /

:

( )

. /

:

( )

« ( ) »

- :

.

.

.

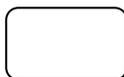
.

:

.

» :

_____ / ( )

( ) «

» :

» : «

( ) «

» :

( ) «

» :

( ) «

- :

( )

( ) : ( )

( ) : / -

( ) : / .

( ) : / .

( ) : / :

/ .

الفصل الثالث

دراسة الكتاب ومنهج التحقيق

_____ :

:

:

:

:

:

:

المبحث الأول عنوان الكتاب

تحقيق نسبته إلى المؤلف، والباعث على تأليفه

عنوان الكتاب :

»

«.

تحقيق نسبته إلى المؤلف:

:

- -

(

:

«

»

(

:

( )

» «

»

( ) «

/ : ( )

/ : ( )

:

( )

( )

:

:

( )

-

.

-

:

«

»

:

«

»

-

» :

صلى الله
عليه وسلم

:

» :

( ) «

/

:

( )

( )

:

( )

/

:

( )

/

:

( )

( ) «

( ) «

»

« » -

» :

( ) «..

«

» -

» :

( ) «

الباعث على تأليفه :

« »

:

»

بسم الله

( ) /

( ) /

( ) :

( ) / ( ) :

:

.«...»

المبحث الثاني منهج المؤلف في الكتاب

المطلب الأول : طريقته في نقل النصوص :

المورد

( )

» :

:

( )

( ) : ( )

( ) ( )

بسم الله الرحمن الرحيم

«صلى الله عليه وسلم»

( ) «

:

» : «صلى الله عليه وسلم»

( ) « ...

( ) ( )

( ) ( )

المطلب الثاني : منهجه في شرح الألفاظ الغريبة:

:

.

-

.

-

:

بالحرف

-

.

.

( )

:

.

-

( )

:

.

.

-

»

:

-

.

«

»

«

.

.

:

.

:

( )

.( ) ( )

.( ) ( )

.( ) ( )

المطلب الثالث : منهجه في تخريج الحديث ونقد الروايات:

-

:

-

:

( )

-

( )

-

.

-

( )

-

( )

( )

عنه

.( ) ( )

.( ) ( )

.( ) ( )

.(-) ( )

.(-) ( )

-

« ... » ﷺ

:

( )

-

» : .

« : » . «

( ) « : »

ﷺ

( )

-

:

-

» :

:

( ) « ﷺ

( )

:

:

-

( ) ( )

(-) ( )

(-) ( )

( ) ( )

(-) ( )

» :

« :

( )

.« » :

:

( )

. « » : ﷺ

( )

ﷺ

:

( )

» : ﷺ

: .

. ( ) ( )

( ) ( )

. ( ) ( )

. ( ) ( )

صلى الله
عليه
وسلم

صلى الله
عليه
وسلم

( )

.

-

.

:

:

-

صلى الله
عليه
وسلم

:

:

.

:

( )

.

:

.

.

.

-

صلى الله
عليه
وسلم

:

:

» : صلى الله
عليه
وسلم

:

.

.

:

«

:

.

( ) ( ) - .

( ) ( ) .

( )

:

» :

: «

( )

:

( ) « »

صلى الله
عليه
وسلم

( )

.( ) ( )

.( ) ( )

.( ) ( )

.( ) ( )

المطلب الرابع : منهجه في التعريف بالأعلام:

( )

» :

( )

«

»

« :

( )

»

»

» :

( )

»

»

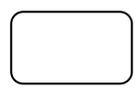

( ) ( ) - ( )

( ) ( ) ( )

( ) ( ) ( )

( ) ( ) - ( )

بسم الله الرحمن الرحيم

( )

بسم الله الرحمن الرحيم

( )

( ) ( )

( ) ( )

المبحث الثالث

مصادره

«

· :
( )
· ( )
( )

( )

( )

» : صلى الله عليه وسلم

( )

«

( )

«

»

· / : ( )

· (-) ( )

· / : ( )

· ( ) ( )

· ( ) ( )

« »

( )

( )

» :

( )

« »

( )

صلى الله عليه وسلم

صلى الله عليه وسلم

صلى الله عليه وسلم

» :

«

( ) / :

( ) ( ) .

( ) / : . / :

:

( ) «...»

.

.

-

.

.

.

:

( )

« »

.

.

.

.

:

:

( )

.

.

-

( )

.

:

.

.

.

صلى الله
عليه
وسلم

( )

.

( ) ( ) - ( )

( ) / ( )

( ) ( )

( ) / ( )

( ) ( ) ( )

-

.

:

.

:

( )

:

» :

«

صلى الله عليه وسلم

( )

-

:

.

صلى الله عليه وسلم

( )

-

.

.

( )

.

_____

/ : / : ( )

.( ) ( )

.( ) ( )

/ : ( )

...

»

( ) «

-

.

.

.

( )

:

( )

( )

:

.

-

.

( )

»

:

.

( ) ( )

/ : ( )

( ) ( )

: ( )

: ( )

...

( ) «

( )
( )

صلى الله
عليه
وسلم

» :

( )

صلى الله
عليه
وسلم

( )

( ) ( )

/ : ( )

( ) ( )

/ : ( )

( )

»

:

( ) «

-

:

( )

( )

( ) «

» :

-

:

( )

( )

» : صالحه

:

( ) ( )

/ : / : ( )

( ) ( )

/ : ( )

..... « ( ) .

- .

( ) .

( ) .

: كمال الدين
عبد العزيز
بن محمد

«

»

( ) .

:

- .

( ) .

( ) .

:

( ) ( ) .

/ : ( ) .

( ) ( ) .

/ : ( ) .

» : ﷺ

( )

«

( )

»

( ) «

( )

« »

( )

( ) ( )

/ ( )

( ) ( )

/ : ( )

( ) ( )

( )

( ) : :

( )

( )

»: صلى الله عليه وسلم

:

:

: صلى الله عليه وسلم

( )

«

( )

( ) ( )

( ) ( )

( ) ( )

( ) ( ) - ( ) :

» ( ) .

( ) « .

( ) .

» ﷺ .

« .

( ) .

( ) .

»

«

»

ﷺ

( ) ( ) .

· / : ( )

( ) ( ) .

· / : ( )

» ﷺ

: .

( ) «

- .

( ) .

( ) .

: »

( ) «

- .

( ) .

»

: :

«

: ﷺ

( ) .

...

( ) ( ) .

( ) : / .

( ) ( ) .

( ) : / .

( ) : ( ) .

( ) « » « »

:

( )

( )

( )

» : :

( ) «

/ ( )

(-) ( )

/ : ( )

( ) ( )

صلى الله عليه

( )

( )

( )

( )

( ) «

» :

:

صلى الله عليه

( )

:

( )

صلى الله عليه

/ :

/ :

:

/ :

( )

( ) ( )

/ :

( )

( ) ( )

( ) ( )

( )
:
: « ( ) »
الذي
عنه

« »
( ) « »
:
« » « »
( )

( ) : ( )

/

( ) ( )

/ : ( )

( ) ( )

( )

( )

: » :

« ( ) ...

( )

صلى الله عليه وسلم

»

صلى الله عليه وسلم

( )

( )

( ) : / - / :

( ) ( ) .

( ) : / .

( ) ( ) .

( ) : / .

» :

( ) «

:

( ) .

-

( )

( )

صحة

( )

«

» :

-

:

صحة

» :

( ) «

....

صحة

-

( )

( ) ( )

/ : ( )

( ) ( )

( ) ( )

/ : / : / : / : ( )

( ) «....

: »

-

:

:

( )

( ) : ( )

( )

( )

: ( )

»

( ) ( )

/ : ( )

( ) ( )

: / : ( )

صلى الله
عليه
وسلم

:

( ) «

صلى الله
عليه
وسلم

-

( )

» : . ( )

( ) «

-

( )

» : . . .

«

( )

( ) ( )

( ) ( )

( ) ( )

( ) ( )

( ) ( )

» : . . .

صلى الله
عليه
( )

صلى الله
عليه
( )

( )

( )

»

( ) «...»

( ) ( )

( ) / :

( ) ( )

( ) ( )

( )

( )

صلى الله عليه وسلم

( )

صلى الله عليه وسلم : »

: «

( )

_____

/ : ( )

.( ) ( )

.(-) ( )

- .

.
:

( )

» . ( )
: . « ( )

بسم الله الرحمن الرحيم

-

. ( )
: بسم الله الرحمن الرحيم . ( )

» : بسم الله الرحمن الرحيم
» ( ) «

-

( )

. / : ( )
.( ) ( )
. / : ( )
.( ) ( )
. / : ( )

»

( ) «

( )

» . . .

( )

( ) «

( )

» . . .

( )

«

(ﷺ)

( )

( ) ( )

/ : ( )

( ) ( )

/ : / : ( )

( ) ( )

( )

( )

: ﴿ لَا يَنْهَكُمُ اللَّهُ عَنِ الَّذِينَ لَمْ يُقَاتِلُوكُمْ فِي

الَّذِينَ وَلَمْ تُخْرِجُوا مِنْ دَيْرِكُمْ أَنْ تَبَرُّوهُمْ وَتُقْسِطُوا إِلَيْهِمْ ^ج إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ

الْمُقْسِطِينَ ﴿ ( )

( )

( )

» :

. « »

( ) «

: / : ( )

( )

. ( ) ( )

. / : ( )

. ( ) ( )

» .

«.

( ) .

» :

( ) .«

ﷺ

« » « » « » .

( ) .

» : .

: ...

( ) « .

. / : ( )

.( ) ( )

( ) : ( )

/

.( ) ( )

· -

·

· :

· ( )

· :

· ( ) « : »

· -

· ( )

· ( )

· »

· ( ) «

· -

·

· ( )

· / ( )

· / ( )

· / ( )

· / ( )

· / ( )

)

:

:

( )

-

« » « »

( )

» :

( ) «

-

( )

» :

( ) «

( ) ( )

/ :

( ) ( )

/ :

( ) ( )

»

( ) «

( )

( )

« »

:

( )

»

:

: . : . :

( ) «

:

( )

( ) ( )

/ : ( )

( ) ( )

/ : ( )

» : : . ﷺ

( ) «

- :

( )

» :

( )

ﷺ

( ) «

:

( )

ﷺ

» :

( ) « ...

- :

( )

( ) ( )

/ : ( )

( ) ( )

/ : ( )

( ) ( )

/ : ( )

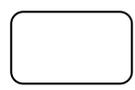
( ) . » ( )
 ( ) : « : (ﷺ)
 - :

- ( )
 . . . . .
 : : : ﷺ
 ( ) «
 - :

( )
 » : .
 ( ) «
 - :

( ) ( )
 . / : ( )
 . ( ) ( )
 . / : ( )
 . ( ) ( )

( )

( ) : « : » :

- :

( )

( ) « : » :

- :

( )

: ( )

( ) « : »

/ : ( )

.(-) ( )

/ : ( )

.( ) ( )

/ : ( )

.( ) ( )

- :

∴ .

( )

∴ : »

( ) «

- :

∴ .

∴

( )

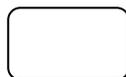
∴ « ( ) » ∴ :

∴ / ( )

∴ ( ) ( )

∴ ( ) ∴ / ∴ ( )

∴ ( ) ( )

- :

: . : .
( ) .

» : ﷺ

( ) .«

- :

« » « » « »

» :

( )

» ﷺ

: .

( ) «

. - /

. / : ( )

.( ) ( )

.( ) : ( )

.( ) ( )

- :

.

.

( )

» : . ( )

( )

«.

- :

( )

» ﷺ

( )

«

- :

»

( )

»

( ) «

. / : ( )

. ( ) ( )

. / : ( )

. ( ) ( )

. / : ( )

. ( ) ( )

المبحث الرابع قيمة الكتاب العلمية

:

-

-

-

»

»

«

»

«

«

: «

»

(١)

« »

« »

.(-) : ( )

( )

صلى الله عليه وسلم

( ) : ( )

المبحث الخامس
وصف النسخ الخطية وبيان المعتمد منها في
تحقيق الكتاب

:

أولاً: نسخة مكتبة السليمانية / استانبول (النوادر):

( ) ( ) - [ ] /
( ) (-)
(-)
( ) (/) (/)

( ) .

( ) .

أ) لوحة الخلاف:

:

.

.

:

.

:

.

:

.

.

-

:

-

:

.

.

.

:

:

:

صلى الله
عليه
وسلم

.

:

:

:

( )

· :

:

·

·

:

:

:

:

:

:

·

—

·

·

/

:

( )

)

.(

ب) أول النسخة وآخرها :

):

(...

بسم الله
الرحمن الرحيم

) :

.

.

:

.

:

.

.

(ج) مميزات هذه النسخة:

( )

:

-

-

-

-

-

-

: ﴿ أفلا

يَتَذَكَّرُونَ الْقُرْآنَ ۚ وَلَوْ كَانَ مِنْ عِنْدِ غَيْرِ اللَّهِ لَوَجَدُوا فِيهِ اخْتِلَافًا كَثِيرًا ۚ ﴾^(١).**ومن المأخذ على هذه النسخة:**

-

:

( )

(- - - -)

(-) :

. (- -) :

-

-

-

ثانياً: نسخة المكتبة الوطنية بأنقرة (النوادر):

( ) ( ) - ( ) /

( ) (-) ( )

. (-)

(/)

. ( ) (/)

أ) لوحة الغلاف:

:

:

[.....] [.....]

—

—

—

—

(ب) أول النسخة وآخرها :

) :

(..

:

):

.

(ج) مميزات النسخة :

-

-

-

-

-

-

(د) المآخذ على هذه النسخة:

-

=

=

=

=

-

=

:

-

ثالثاً: نسخة متحف طوبقابي سراي / إستانبول:

. ( ) - [(٦٠٢١)E.H.١١٥٤] /

(-)

( )

(-)

( )

أ) لوحة الخلاف :

:

(.....)

(....)

ب) أول الكتاب وآخره :

):

:

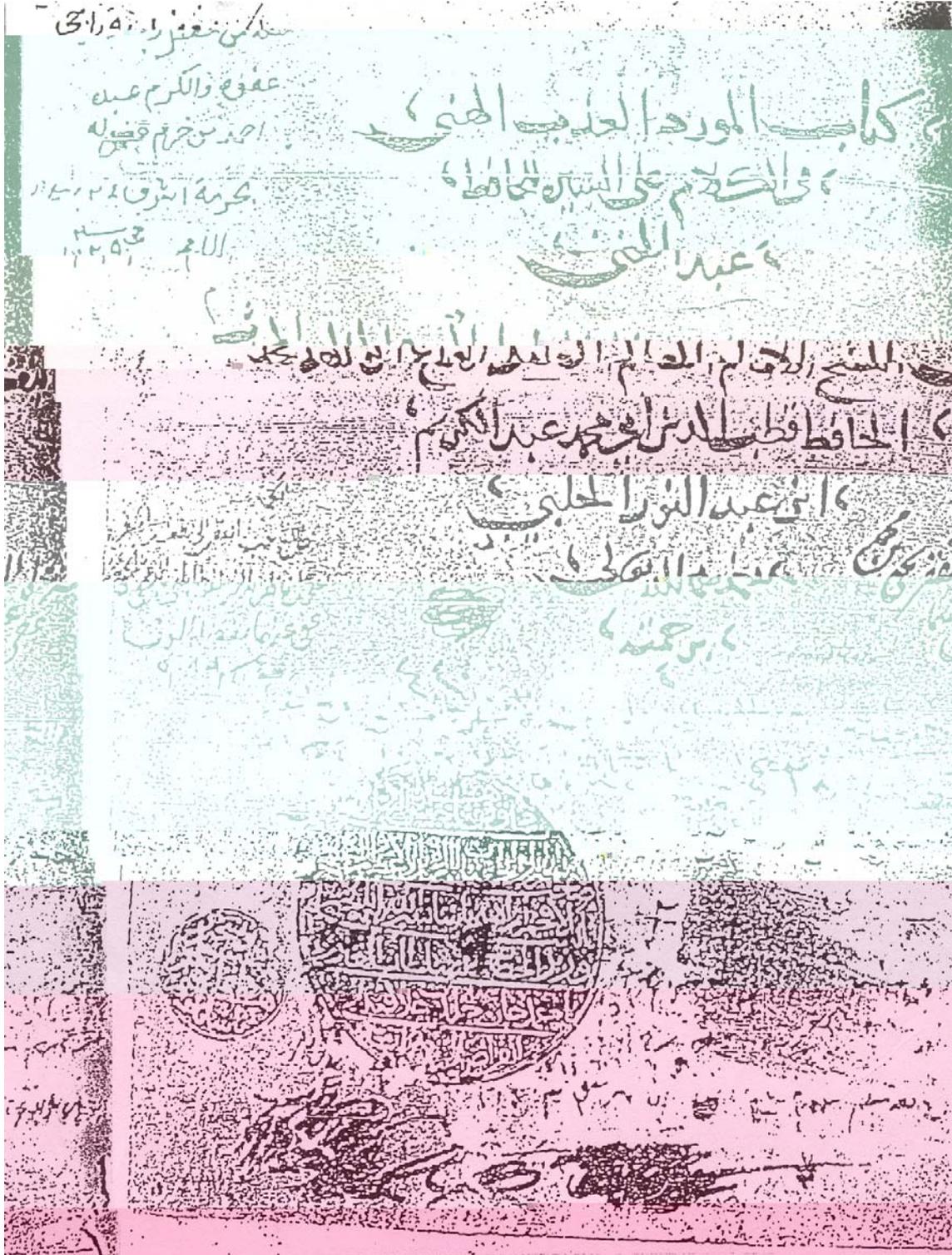
بسم الله الرحمن الرحيم

:

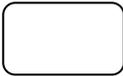
...

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ اللَّهُمَّ صَلِّ وَسَلِّمْ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِهِ
 الطَّيِّبِينَ الطَّيِّبِينَ وَسَلِّمْ عَلَيْهِمْ وَسَلِّمْ عَلَيْهِمْ وَسَلِّمْ عَلَيْهِمْ وَسَلِّمْ عَلَيْهِمْ
 وَوَعُدْنَا لَهُمْ مِنْ شَرِّ مَا نَفْسُنَا وَالْحَيَاتِ أَعْمَالُنَا مِنْ بَيْنَهُ أَنْتَ فَلاَ خَلاَءَ
 مِنْكَ يَا فَلاَ حَمْدَ لَكَ يَا فَلاَ شَيْءَ إِلاَّ إِلَهُ الْإِلَهِ وَحْدَهُ لاَ شَرِيكَ لَهُ وَاشْهَدْ
 أَنْ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ أَرْسَلَهُ بِالْحَقِّ وَوَدَّ الْخَلْقَ لِيُظَاهِرَ عَلَى الدُّنْيَا كُلِّهَا
 الْمُشْرُوكُونَ وَبَعَثَ لِيَأْتِيَ أُولِي الْأَرْحَامِ وَالْمُهَيَّبِينَ وَأَسْتَبْرَأَ مِنْ كُتُوبِهِ الْحَقِّ
 سَيُؤْتِي مَنْ يَتَّقِي مِنَ الْأَعْمَى سَبِيحًا سَبِيحًا نَبِيًّا عَمَّا سَبَّ سَبَّ الْحَرْبِ وَالْعَجْمِ صَلَّى اللَّهُ
 عَلَيْهِ وَعَلَى آلِهِ وَحَبِيبِهِ وَسَلَّمَ وَقَدْ تَبَيَّنَتْ تَضَائِعُ الْعُلَمَاءِ فِي كِتَابِ مَبْسُوطِ
 مَطُولٍ وَمَحْضَرٍ مَعْلُومٍ وَكَانَ مِنْ حَمَلَةٍ مِنْ ذُرِّيَةِ الْحَافِظِ أَبُو مُحَمَّدٍ عَبْدِ اللَّهِ
 الْمُطَهَّرِيُّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ تَعَوَّذُ بِهِ مِنْ خَيْرِ الْعَالَمِينَ وَالْإِيمَانِ وَالسَّلَامِ
 أَنْ أَضَعُ عَلَيْهِ شَيْئًا يَكُونُ سُرْمًا لاَ اسْتِغْفَاقَ فِيهِ مِنْ آيَاتِ الْأَسْمَاءِ وَالْمَعْنَى
 مَشْطُوعًا بِمَا فِيهِ مِنَ الشُّكْلِ وَالْمَهَابَةِ فَاجْتَنَبْتُ فِي تَأْسُلِ وَأَضْعَافِهَا
 وَنَعَى مَنْ يَرَاهُ فَوَاقِدًا وَأَقَانِ فَوَاقِدًا لَمَّا كَانَ لَعْدُ بَعْضِ مَنْ رَضِيَ مُحَمَّدًا وَحَبِيبَهُ
 بِأَنَّ هُوَ مَقْدَمٌ فِيهِ طَرَفٌ مِنَ الطَّرْفِ وَبِحَقِّهِ مِنَ الْحَقِّ حَقٌّ بِهَا الْحَقُّ وَالْحَقُّ وَالْحَقُّ
 قَدْ دُونَ كَيْفَ مِنْ لَدَى اللَّهِ فَتَعَمَّرَ بِهَا سَعْدٌ عَلَى بَعْضِ وَهَذَا ابْتِغَاءً أَنْ يَسْتَب
 الْيَقِينُ الْمَوْلَى لَعْدُ السَّيِّئِ أَنْ الْمَوْلَى حَمَلَهُ إِخْرَاجًا وَمَعْدُ بَعْضِ أَصْحَابِهِ إِلَى أَنْ فَوَاقِدًا
 مِنْ دُونَ فَعْدُ الْمَوْلَى عَلَى حَبِيبِهِ وَقَصْدُ صَاحِبِ الشَّيْخِ الْمَوْلَى الدَّرَقَطَوِيِّ خَرَجَ
 إِلَيْهِ رَاحِبًا فَقَالَ يَا دُنَيْدُ فَقَالَ مُسْلِمٌ فَقَالَ مَنْ تَسْبَعُ فَقَالَ مُحَمَّدٌ أَرْسَلَ اللَّهُ صَلَّى اللَّهُ
 وَسَلَّمَ نَعَالَ أَدَا كَيْ تَنْصِبُهُ وَحَالَهُ فَلَمْ يَكُنْ عَمْدًا لَمْ يَكُنْ عَمْدًا لَمْ يَكُنْ عَمْدًا لَمْ يَكُنْ عَمْدًا
 الْمَوْلَى

( )

269

طريقه ضد منتهى وسبق للشيء تسع صديقي وادماج علمه ط المور وهو فارس في
وذلك في قوله وأغلب هذا الخلق في العلم الحكيم وليس بالمرسوخ ان لا يشترط في قوله
يا فتح وحمدي عنهما دم تكسر الفايح المور على قوله الباقر تكسر الفايح في قوله
المتكبري والركن في قوله وتكسر الاصابع اذا افتلقت الحروف وحده اذ قد رار
في حشيشه خزانة

في السيرة العذبة جده الله وسال المشركون ان حرم الله عليهم ان يفتقروا الفخرنا لشيء حرم
[ما روى في قوله وهو الموراد بقوله انه عن رجل من بني النعمان وانشى القوي روى في الفتح
الفخرنا في نسخة وروى في نسخة وانشى وروى في نسخة وروى في نسخة وروى في نسخة
وجبه في نسخة عظيم وغيره وروى في نسخة في نسخة في نسخة في نسخة في نسخة
لنجم الفخر في العروة الذكر في نسخة في نسخة في نسخة في نسخة في نسخة
في نسخة في نسخة في نسخة في نسخة في نسخة في نسخة في نسخة في نسخة في نسخة
البحر في نسخة
واحد وليس في نسخة
ولا في نسخة
البحر في نسخة
في نسخة في نسخة في نسخة في نسخة في نسخة في نسخة في نسخة في نسخة في نسخة
في نسخة في نسخة في نسخة في نسخة في نسخة في نسخة في نسخة في نسخة في نسخة
في نسخة في نسخة في نسخة في نسخة في نسخة في نسخة في نسخة في نسخة في نسخة

( )

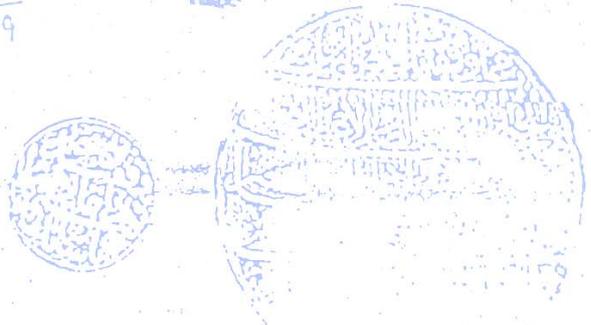
لا يجد قوما يوم يوفى بالله والنوم الاخر الابه التي اخرها ناز من لا يبر وكان الواجب
 ينكر هذا ويقول في انوايي عبيد بل لا اسلمهم لان الابه وقد خرج بعض اهل
 العلم قول الوافي والله اعلم بالصواب والله المرح والمباب
 ، هذا اخر الكتاب وكان الفرع من غلقه ذلك في اليوم التاسع عشر
 ، ربح الفلز حصيد لم يبق في كرامه من شجر حرد وحيث حرد على حرد
 ، الدعوى التي هي زينة القدر عند الله من علمه الله

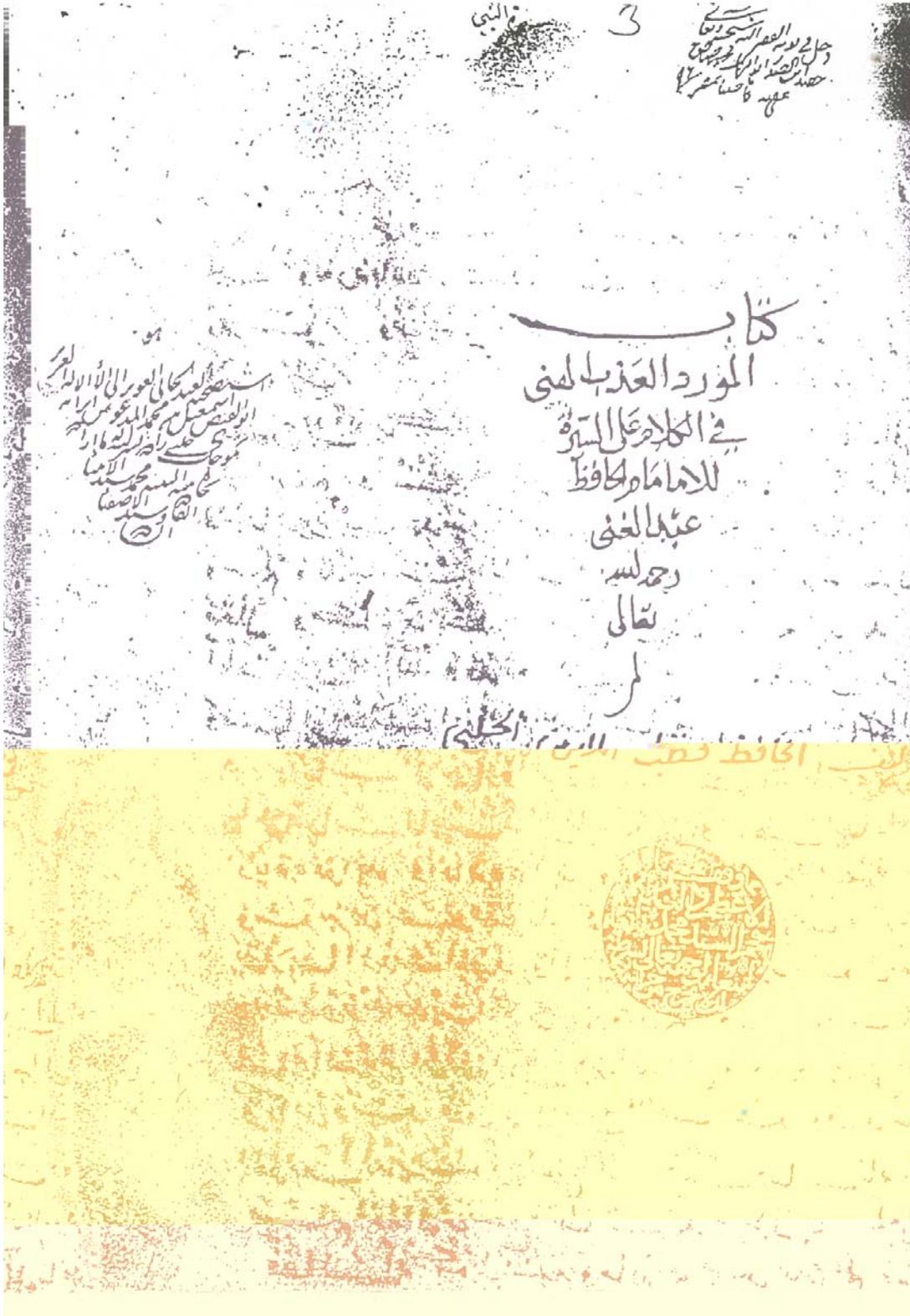
، ابن محمد بن صالح البتوني ان في حله للذبي
 ، من العلم العالمين وحسن في زمن
 ، الابن والصدقين انه وحده
 ، والثقاد عليه وهو
 ، وبع الوكيل

لهم صل على محمد وعلى آل محمد وعلى اهل بيته وذريته وعترته كما صليت
 ، على ابراهيم وعلى آل ابراهيم انك محمد سيد
 ، ورضي الله عن الصحابة اجمعين
 ، ولا حول ولا قوة الا بالله
 ، العلي العظيم

ملكه
 عبد احمد
 بن محمد
 ١٢٠٧ هـ
 ١٠٣٩

التبانا بغير حجب
 ونبتنا والماء عشان

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ اللَّهُمَّ سَيِّدُ وَلَا تَقْبُدْ يَا كَرِيمُ
 أَحْمَدُ لِنَبِيِّ مُحَمَّدٍ وَتَشَعُّبُهُ وَسُتْقِدَائِيهِ وَسُتْقِدَائِيهِ وَسُتْقِدَائِيهِ
 عَلَيْهِ . وَتَعُوذُ بِاللَّهِ مِنْ شِدْوَرِ انْقِسَاءٍ وَمِنْ سَيِّئَاتِ أَعْمَالِنَا . مَنْ يَهْدِي اللَّهُ
 فَلَا مُضِلَّ لَهُ . وَمَنْ يَجْعَلْ فَلَها هَادِي كَرِيمٌ وَأَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ
 لَا شَرِيكَ لَهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ أَدْرَسَلَهُ بِالْهُدَى وَدِينِ الْحَقِّ
 لِيُظْهِرَهُ عَنِ الدِّينِ كُلِّهِ وَلَوْ كَرِهَ الْمُشْرِكُونَ أَنَا بَعْدُ فَإِنْ أُوْحِيَ مَا صِرْتُ
 إِلَيْهِ أَهْمَمُّ . وَأَسْتَشِيرُ مِنْ مَكُونِيهِ الْحُكْمَ سِيرَةٍ تَقْدِيرٍ مِنَ الْأُمَمِ
 لِأَسْمَاءِ سِيرَةِ نَبِيِّ مُحَمَّدٍ سَيِّدِ الْعَرَبِ وَالْحُجَّةِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ
 وَسَلَّمَ وَتَدْبِيرَاتِهِ تَضَائِقِ الْعُلَمَاءِ فِي ذَلِكَ مِنْ مَبْسُوطِ مَطْوَلِهِ وَتَحْتَظَرِ
 مُقَلِّلِهِ . وَكَانَ مِنْ جَمَلَةٍ مِنْ وَضَعِ فِي ذَلِكَ أَحْكَامُهُ أَبُو مُحَمَّدٍ عَبْدِ الْعَزِيزِ
 طَبَقًا لِمَنْ يَسْتَعِينُ بِاللَّحْمَةِ وَدَرْسُهُ بِمَعْرِفَةِ الظُّلْمِ فِي هَذِهِ الْأُمَّةِ

والخاتبة من عوالي المنية من جهة الشام وقال ابن سبكو الخابي بعض الروايات من أنثاة
 قلت فرجه المسهور والذمام قبل اسمه صلاح علام العباس وقبله علام الامراء واسمه مبينا
 وفي رواية الرومي وسيدنا قول بالدم وفي ميمون البخاري وقيل البراهم وكان بخارا
 بالمنه وقيل في سبعة الخزومي ثم في رواية ما زال الخور حتى ضمه كما ضغى اليه الخدع
 فقال النبي وقال ان نسنا بعوتل في الختد يا فاطمة الصالحون ان نسنا الخبث رصحا لاليت
 فاختار الاخرة على الدنيا فلما قبض رسول الله صلى الله عليه وسلم وضع لابي قيس رختن محض القند
 الكافيه وفي رواية كان رختن يلقب على الماشية وفي رواية لولم التزمه لحن ليلا قيام
 الشفاء وقال للمولف رحمه الله وتبع للمؤمن من اصابعه غير مرة في البخاري
 انه تبع للمؤمن من اصابعه من ضمني منه ثلثا في رواية فان عن انس روى جابر انه تبع الصالح بن
 اصابعه وصم بالحديد فتوضوا منه وشربوا وكانوا خمس عشرة مائة وفي الصحيح من قوله
 سمى عن انس فخرت ثامن السبعين في الثمانين وفي البخاري من طريق عثمان بن حنيف حدث
 المرانين مع المره فشعوا بنا عطاء اربعين رجلا حتى روينا وملا نادل قنبر اذا كان معنا
 والمرانين يفرق ويصرح من المللي

قال المولف رحمه الله رتب الحصاصي لخدمه وضعه في كتابه في عمه عثمان
 فسبح ربه ابن عمار من طريق ثابت عن انس قال ليس معنا النسخ وفي آخره ثم صر في ايدينا
 في رواية ابن عمار من طريق ثابت عن انس قال ليس معنا النسخ وفي آخره ثم صر في ايدينا
 في رواية ابن عمار من طريق ثابت عن انس قال ليس معنا النسخ وفي آخره ثم صر في ايدينا

( )

المبحث السادس منهج التحقيق

:

-

= = - :

= = = = =

:

.

-

-

//

.(/) // :

-

.

-

-

:

-

-

-

:

-

-

-

-

-

-

-

-

القسم الثاني

قسم التحقيق

معجزة زاته ﷺ

﴿ أَقْتَرَبَتِ السَّاعَةُ وَأَدْنَقَ

( )

(*) ( )

( ) ﴿ الْقَمَرُ ﴾

( )

( )

( )

»

:

. « »

.

»

« »

« »

« »

.(/ :) .

ﷺ

- / :

.( )

( )

:

( )

( )

.( )

.( )

.( )

:

.( )

.( ) ( )

.( )

( )

( )

.( ) ( )

( )

( )

( )

ﷺ

(*)

.( ) ( )

.( )

( )

( ) ( ) ( )

( )

( ) ( )

» ( )

: ( ) . «

.(

.( ) :). ( )

: ( ) .

.(

. « » ( ) . ( )

- /) . ( )

.(

( ) ( )

/ ( ) : ( )

:

» : ( )

.(/)

. «

ﷺ

: ( ) »

( ) . ( ) «

أ/٢٦٦ // ( ) ( ) ( ) « »

( ) « »

« » ( ) ( )

: . / ( ) ( )

( ) ( ) : ( )

. ( ) ( ) : ( )

( ) ( ) « :

« / .

« » ( ) ( ) ( )

( )

: ( )

( ) ( )

:

( )

( )

( )

( ) .

( ) [ ]

( )

« » ( )

( )

( )

:) .

.(( )

( )

.(/ :) .

( )

:

.(/ :) .

( ) .

( )

.( )

( )

:) .

.(/

.( )

( )

( )

) :) .

« .
 ( ) » ( )
 « ( ) » ( )
 : ( ) : ( )

: ( ) ( )
 .
 ( ) ( )
 : (/
 . /
 ( ) ( ) ( )
 ( ) ( ) :)
 . (( ) ( ) ( )
 . / ( )
 : ( ) ( ) (*)
 . ( ) . ( ) ( ) ( )
 : ( )
 : . ( ) ( ) . ( )
 . ( ) ( ) ( )
 ( ) ( ) :
 ( )

( )

( ) « »

ب/٢٦٦ ( ) // : ( ) . ( )

( )

: ( ) ( )

: ( ) « »

: . /

( ) ( )

( ) ( )

(**)

. / : ( )

( )

( )

( )

. /

: ( )

. / .

: ( )

. (/ :) .

( )

:) . .

. (/

( )

( )

( ) : ( ) : ( )
 ( ) : ( ) ( )
 » . ( ) ( ) : ( )
 » : ( ) « : »
 ( ) « ( )
 .
 ( )
 . ( ) « » . ( )
 . (/) ( )
 . « » ( ) ( )
 . / " " : ( )
 : . / « ( ) ( )
 . / ( )
 . / ( )
 . / ( )
 :) . : ( ) ( )
 : ( ) ( )
 . ( )
 . (-) . ( )
 . « » ( ) ( )
 . ( ) . ( )
 ( )
 « » : « ( )
 ( )

( ) « »

( ) :

(*) ( ) « ( ) »

( ) »

( ) « (**)

تالله

(:) .

( ) :

« » ( ) ( ) ( )

( ) ( ) .

( )

( ) ( )

/

( ) ( ) ( )

( ) ( )

« » ( ) ( )

( )

(/ :) .

« » ( ) ( )

( )

(/ :)

:

( ) ( ) ( ) (*)

( ) ( ) ( ) (**)

( ) ( ) .

« (***)

» ( )

« (*) ( ) ( )

( ) ( )

» :

« (**)

( )

( )

«

( )

(***)

»

.( )

«

»

.( )

( )

:

:

( )

:

.( )

:

:

/

.(

:

)

:

( )

:

).

.(

« » ( )

( )

:

).

( )

.(/

( )

( )

.(/

:

:

(*)

.( )

.( )

.(/)

:

:

/

( )

:

(**)

:

./

( )

:

:

.( )

» :

» : ( ) « . *

ع

. (**) « .

( ) .

:

١/٢٦٧

( )

//

( )

» :

( )

/

«

»

( ) «

» :

( )

/

( )

. ( )

( )

:) .

/

:

:

( )

:

. (/ :) .

( )

. (/ :)

:

:

...

(*)

...

.(/)

(**)

( ) ( ) ( ) ﴿*﴾

: .

. (**) « »

:

» : ( ) ( )

( )

:

.(/ :). ( )

.(/ :). ( )

.(/ :) ( )

) :) (

/ :

( ) (*)

. / .( )

. / (**)

:

ﷺ

ﷺ

» : ﷺ

(*) .«

:

ﷺ

(**).«

.«

» :

(***).

:

(.)«

ﷺ

( )

:)

. ﷺ

:

ﷺ

( )

( )

.(

:

.( ) ( )

( )

( )

.( ) ( )

. / : .( )

(*)

( )

:

: /

: .

: (/)

)

: /

(**)

: ( ) ( )

(

( ) ( )

(***)

/

.( ) ( )

( )

( )

» : ( )

: ( )

اللهم : ( )

( ) * «

» ( )

: ( )

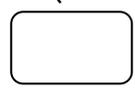
./ ( )

: ( )

./ ( ) « » ( )

( ) (*)

( ) ( )

ب/٢٦٧

( ) // ( )

» : ( )

( )

ﷺ

: !

:

ﷺ

:

( )

« (*)

( ) ( )

( )

(/ :) .

( )

:

(/ :) .

: ( )

(/ :) .

:

: ( )

(/ :) . ( )

: » . ( )

: ( ) «

: ( )

(/

:

( )

بسم الله

( )

:

( )«

» :

( )

( )

:

(*)

(/)« »

.(/) .

( )

:

:

.(/)

(/)

(/)=

:

:

:

/

/

/ :).

:

( )

.(:)

: ( ) ( )

( )

: (/) ( )

)

:

: ( )

(

.

.(/) : ( )

:

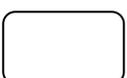
( )

.(:).

( ) »
 ﷺ
 ( ) :
 : ( )
 . ( ) * «
 ( ) :
 » ( )
 : ( )
 : » ( ) ﷺ «
 : » ( ) ﷺ «
 : » ( ) ﷺ «

( ) « » ( ) « » ( )
 . « » ( ) ( )
 . (/ :) . : ( )
) : (/) ( )
 . (« » ( ) ( )
 ( ) ( ) ( )
 . (/) « » ( )
 : ﷺ ( )
 « .. » : ﷺ
 . ( )
 ( ) ( ) ﷺ ( )
 . ( ) ( ) . (/)
 ( ) : ( )
 . (/) « »
 . ( ) (/)

!

( ) «

ﷺ

»

:

:

: ﷺ

( ) « *

( )

»

( ) .

:

( ) «

//

( )

:

أ/٢٦٨

( )

( ) « » .

:

:

( )

(*)

. /

(/) .

. /

/

( )

.« » ( )

( )

( ) ( ) .

( )

( ) ( ) .

(:) : ( ) .

(:) : ( ) .

( )

( )

(/ :) .

( ) :

( ) »

( ) ( )

⋮

⋮

( )

(*) «

( )

» :

( )

( )

:

(*)

. / .

( )

(/ :)

( )

⋮ / (:)

(/ :) ⋮ ( )

( ) ⋮

(/ :) ⋮ ( )

( ) ⋮ ( )

. / ⋮ .

(/ :) ⋮ ( )

(/ :) ⋮ ( )

( ) «

ﷺ

( ) : »

( )

:

( )

:

( )

:

ﷺ

ﷺ

:

(/) :

( )

:

( ) ( ) .

(*)

/

( )

/

( )

( )

( ) :

ﷺ

(/)

« » ( )

( )

:

( )

(/)

:

(:) .

( )

( )

:

(-) .

(*)

صلى الله عليه وسلم

« (*) .

: »

« (*) .

صلى الله عليه وسلم

٢٦٨ ب/

صلى الله عليه وسلم

( )

صلى الله عليه وسلم

//

( ) : »

« (*)

:

صلى الله عليه وسلم

( )

( ) ( )

/

صلى الله عليه وسلم

( )

:) .

صلى الله عليه وسلم

/ : /

.(

:) .

« « ( ) : »

( )

.( ) ( )

( ) ( ) : » ( )
 . ( ) « :
 . ( ) « : » :
 » : ( ) « »
 : : ﷺ
 ﷺ ( ) : ﷺ
 . ( ) ( ) * « : :
 ( ) « »

( ) ( ) ( ) ( )
 . (/ :) . : ( )
 . (/ :) . : ( )
 ( ) ( ) ( )
 : /
 :
 ( ) ( ) ( ) (*)
 /
 . ( ) ( )
 ( )
) . « » ( ) ( )
 . ( ) ( )
 . « » ( ) ( )
 . ( ) ( )
 / ( )

( )

( )

( )

( )

( )

( )

( )

» :

( ) «

( )

(/ :) .

( )

./

( )

(/ :) .

:

( ) ( ) .

(*)

./

( )

( ) .

( )

./

( )

( )

» :

صلى الله عليه وسلم

(/) «

( ) .

/

( )

./

-

: « : ( ) ( )

: :

: ﷺ :

: ﷺ :

1/269

( )

( )

« (*) ( )

( ) ( )

: ﷺ » :

: //

( )

.(/ :).

( )

ﷺ

. / : / :)

. (/ :). : ( )

( )

:).

.(/

:) . ( )

.(/

( )

: - /

( )

( )

: «

صلى الله
عليه وسلم

( )

» : (/ :) ( )

. ( ) . «

./ ( )

. ( )

:) .

.(/

:

/

(*)

./

« ( ) ( ) »
 ( ) ( ) ( ) ( ) *
 ( ) ( ) :
 ( ) ( ) ( ) « ( )
 ( ) [ ] ( ) » : ( )

( )
 ( ) ( )
 (- -) . ( )
 ( )
 ( ) : ( ) .
 / ( )
 (:) . ( )
 ( ) ( ) « » ( )
 ( ) ( )
 ( ) ( )
 ( )
 (/ :) .
 (:) : ( )
 " " ( )
 :
 / (*)
 /
 ( ) ( ) (**)

صلى الله عليه وسلم

» : ( )

( ) «

» : ( )

(*) «

» ( )

( )

(**) «

( )

( )

» :

( ) «

( )

( )

( ) ( ) :

( ) ( ) :

(/ :) .

( ) ( ) .

( ) ( ) :

( ) ( ) :

( ) ( ) :

( ) ( ) .

( ) ( ) .

( ) ( ) .

صلى الله عليه وسلم

صلى الله عليه وسلم

( )

./ /

:

(*)

( ) ( )

(**)

./ /

( )

» :

( )

:

صلى الله عليه وسلم

( )

( )

صلى الله عليه وسلم

:

( ) * «

( ) :

» :

( ) «

:

.

.

( )

:

.

( )

.(/ :).

.« » ( ) ( )

.(/ :). ( )

.(/ :). : ( )

.« » ( ) ( )

( ) . ( ) ( )

: ( )

. / / ( ) .

.(/ :) : ( )

:

/ (*)

.( ) ( )

( )

( )

( )

ب/٢٦٩

//

( )

» ( ) «

: ﷺ

ﷺ

( ) «

( )

ﷺ

( )

( )

( )

. / :) .

« » ( ) ( )

. / :) .

.(:

« » ( ) ( )

.(:

.(/ :) : ( )

: .( ) .

. / : ( )

. / ( )

. / . / ( )

. / ( )

.(/ :) . « » ( ) ( )

. (/

:) .

.(/

( )

.(/ :) .

( ) ( ) ( ) .

صلى الله عليه وسلم

»

( ) : « (*) .

صلى الله عليه وسلم

( )

»

( ) : « (*) .

( ) « .

:

:

صلى الله عليه وسلم

( ) « .

:»

( )

(/) .

( )

) .

(/

( ) .

( )

« » ( ) .

( )

( ) .

( )

/

( )

. /

( ) :

/

( )

«

»

:

:

:

:

/

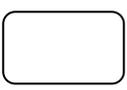
(*)

( ) .

» : ( ) «
 ( ) « ( ) : ( ) ( ) «
 ( ) « * «
 :
 ( ) :
 ( ) «
 ( ) ( ) «
 ( ) ( )

(**)
 : . / ( )
 . / : ( )
 . / ( )
 . ( ) ( )
 . (/ :) . : ( )
 . / ( )
 . (/ :) . « ( )
 . / ( )
 . / ( )
 . / ( )
 . (/ :)
) . ( )
 . (/ :) ( )
 . (/ :) . ( )
 :

( ) ( ) ( )

» :

( ) { }

( ) ( ) «

١/٢٧٠

// ﷺ

» :

( ) «

( ) .

(*)

/

(/) .

( )

» :

/ «

). .

( )

(/ : .

( )

:)

(/ .

( )

. / :

/ :

.

( )

. /

. /

( )

ﷺ

:

:

( )

/ ﷺ

( )

( )

( )

بسم الله الرحمن الرحيم

( ) »

(**) «

( ) « . * »

» : .

(***) « .

» :

( )

( ) « .

:

بسم الله الرحمن الرحيم

» :

بسم الله الرحمن الرحيم

( )

بسم الله الرحمن الرحيم

. (/ :) .

. ( )

( )

:) .

:

( )

. (/ : /

:

. ( ) ( ) .

(*)

. ( ) ( ) .

(**)

. /

» :

(***)

. / « ...

. / .

(****)

( )

«.

(****)

»:

( )

( ) «.

» :

( )

» : ( ) «.

بسم الله الرحمن الرحيم

» : ( ) «.

( ) «.

( )

( ) ( ) .

( )

-

- :

بسم الله الرحمن الرحيم

- .

-

- .

:

/

:

) .

/ : ( )

( ) ( ) . بسم الله الرحمن الرحيم ( )

: / بسم الله الرحمن الرحيم ( )

/

( ) . ( )

( ) .

» :

( ) «

صالحه
عليها
السلام

( ) [.....]

( ) «   » ( ) . ( )

ب./٢٧٠

» ( )

// ( )

( )

:

صالحه
عليها
السلام

( ) * «

صالحه
عليها
السلام

:

صالحه
عليها
السلام

( )

صالحه
عليها
السلام

( )

( )

( )

( )

( )

( )

( )

( )

( )

:

( )

( )

» :

( ) «

»

:

صلى الله عليه وسلم

( )

:

:

( )

( ) :

(*)

( ) . ( ) :

( ) :

:/

( )

صلى الله عليه وسلم

صلى الله عليه وسلم

:

( ) :

( )

/

( ) .

( ) .

( ) .

( )

(/) .

: ( )

( )

( ) ( ) .

« » ( ) .

( )

( )

: ( ) [ ] ( ) « » : ( ) « » : ﷺ

: ( ) :

: . :

» :

:

( ) «

:

١/٢٧١

( )

:

:

( ) « *

// ( )

( )

: ( )

. (/ :) .

. (/ :) . ( )

. ( ) ( ) « » ( )

. ( ) ( )

( )

. (/ :) .

. ( ) ( ) . ( )

: ( ) . ( )

. (/

. ( ) ( ) ( )

. ( ) / ( )

» :

( ) ( ) ( ) «*»

( )

( ) ( ) ( ) ( )

( ) ( )

:

( ) ( ) (*)

/ : ( )

( )

( )

:) .

: /

( )

:) .

(/

( )

:) .

ﷺ ﷺ

(/ : /

:) .

( )

(/ : /

. / :

( )

( )

» :

. ( ) «

» : ﷺ

: ( ) ( )

» « !

« ﷺ

» : . (*) «

. (* *) «

» :

» :

. ( ) «

( ) ( )

. ﷺ

:

. ( ) ( ) . (*)

. ( ) ( ) . ( ) ( ) . ( )

. ( ) ( ) .

( )

. (/ :)

( )

. (/ :)

: / ( ) . ( )

/

.

. /

:

. ( ) ( ) . (*)

» : ( )

: ( ) ( )

( ) [ ] :

: : :

( )

« * ( )

( ) ( )

. ( ) ( ) . (**)

. ( ) ( ) :

:). ( )

. (: /

. (:) :

. / « » :

( )

. « » ( )

( )

صلى الله عليه وسلم

: / :) .

(

. (/ :) . ( )

( )

. (/ :)

٢٧١/ب

ﷺ

( )

ﷺ

//

( )

( )

( ) « »

( )

» :

:

( ) (-) .

(*)

( ) ( ) .

ﷺ

( )

:) .

ﷺ

(/

: » :

« » ( )

( )

(/ : /

(/ : /

( )

»

( )

«

:

ﷺ

ﷺ

ﷺ

ﷺ

« » ( )

( )

« ( ) ( )

( )

.

( ) :

( )

( )

( )

(/ :) .

( ) : ( ) .

(/

( ) ( ) . ( )

( )

(/ :) . ( )

( )

/

( )

: / :

( ) / :

[ ] ( )

( ) : ( ) . ( )

( ) ( )

( ) « : »

( )

( ) «

( )

( )

صلى الله عليه وسلم

» :

( )

( ) : ﴿ يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لَأَزْوَاجَكُمْ وَبَنَاتِكُمْ وَنِسَاءَ الْمُؤْمِنِينَ يُدْنِينَ عَلَيْكُمْ مِنْ

جَلْبِيبِهِمْ ذَٰلِكَ أَدْنَىٰ أَنْ يُعْرَفْنَ فَلَا يُؤْذِنَنَّكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴾ . ( )

( ) . ( )

( ) : ( ) . (/)

( ) . (/)

( ) : ( )

صلى الله عليه وسلم

صلى الله عليه وسلم

(/) : ( ) . «

( ) . ( )

( )

( ) . ( )

صلى الله عليه وسلم

(/) : ( ) . (/) : ( ) : ( )

( )

: . :

صلى الله عليه وسلم

]// :

أ/١٧٢

صلى الله عليه وسلم

صلى الله عليه وسلم

( )

:

: :

صلى الله عليه وسلم

صلى الله عليه وسلم

:

(*) «

» :

( ) [

. ( ) «

» :

»

:

. ( )

( ) «

:

:

)

:

( )

. (

/

صلى الله عليه وسلم

( )

. (/

:)

. ( )

( )

. ( ) ( )

صلى الله عليه وسلم

. ( )

. ( ) ( )

( )

. ( ) ( )

( ) . ( )

( )

. ( )

( )

بسم الله الرحمن الرحيم

» ( ) « ( )

: ( ) (*) «

( )

» :

( ) «

: . بسم الله الرحمن الرحيم . ( )

/

:

. ( ) ( ) . (*)

. ( ) ( ) ( ) .

( )

. (/ :) .

( )

:) . .

. (/

( )

. ( ) ( )

( ) ( )

: /

/

( )

( )

» : ﷺ

( )

: ( ) «* ( ) ( )

:

. ( ) . (*)

. ( ) ( ) .
( ) : / « »
: . ( ) .

» : / ( )

. ( ) «

« » : ( )

ﷺ ﷺ

. (/)

:) . ( )

. (/

( )

. (/ :) .

:

. ( ) ( ) . (*)

. ( ) ( ) .

صلى الله عليه وسلم

»

ب/٢٧٢

« (**)

( )

( )

( )

( )

صلى الله عليه وسلم

:

صلى الله عليه وسلم

:

( )

//

» :

صلى الله عليه وسلم

صلى الله عليه وسلم

(**)

صلى الله عليه وسلم /

( ) ( )

صلى الله عليه وسلم /

( )

.

.

.

.

( )

صلى الله عليه وسلم / «

: »

( )

:

( )

.

:

/

» :

( )

«

»

«

»

«.

:) .

( )

(/

( ) « ( )
*»

»

( )

( )

( )

( )

( )

( ) «

( )

[ ]

صلى الله عليه وسلم

صلى الله عليه وسلم

( )

«

: صلى الله عليه وسلم

(/ :) . صلى الله عليه وسلم

:

صلى الله عليه وسلم

(*)

صلى الله عليه وسلم / .

/ .

(/ :) .

( )

(: :) .

:

( )

( ) : « » ( )

( )

: / : . / : /

( )

(: /) .

(/ :) : .

( )

( )

( )

:

( )

( )

( )

( )

( )

( )

صلى الله عليه وسلم

( )

( )

صلى الله عليه وسلم

(/ :)

(/ :)

( )

( )

(/

صلى الله عليه وسلم

صلى الله عليه وسلم

صلى الله عليه وسلم

/

( )

(/ :)

(/)

( )

( )

(/ :)

( )
:

صلى الله عليه وسلم

( ) ( )

( )

:

( )

» :

( ) « ( )

( )

( )

١/٢٧٣

//

( )

( )

( )

( )

صلى الله عليه وسلم

:

» / «

» صلى الله عليه وسلم

( )

صلى الله عليه وسلم

( )

( )

صلى الله عليه وسلم

( )

/

( )

(/ :) .

( )

(/ :) .

( )

/

/

( )

.

/

/

( )

( )

« » ( )

( )

( ) ( )

( ) ( )

( ) ( )

( )

( )

( )

( )

( )

:

( )

( ) :

( )

· / :

( ) :

( )

· / :

( )

= / .

( )

=

( )

· /

· /

( )

( )

· /

· /

:

( )

(/

· /

·)

( )

: » .
: : . : :
( ) : : :
( ) : ! :
( ) : : ( )
: : : . :
( ) ( ) :
( )
: . : : ( ) [ ] :

ب/٢٧٣

:) . « » ( ) ( )
: ( ))
. / .
. « » ( ) ( )
.(/ :) . « » ( ) ( )
.(/ :) : « » ( ) ( )
.(/ :) . ( ) ( )
.(/ :) . ( ) ( )
. / ( ) ( )

( )

//

( )

( )

( )

( )

( ) ( )

عليه السلام

( ) ( ) ( )

( )

( )

: « »

. /

/

.

( )

.

/

:

( )

.

/

:

( )

» . /

. ( )

( )

.«

.« » ( )

( )

. (/

:

) .

( )

.

/

:

( )

.

/

:

.

/

.« »

( )

( )

( )

( ) { }

( )

:

:

( )

:

:

( )

( )

( )

» :

ﷺ

:

//

١/٢٧٤

ﷺ

ﷺ

( )

( )

. / :

. / :

( )

. / :

. / :

( )

.

:

( )

:) .

ﷺ

( )

.(/

( ) ( )

( )

( )

( )
*«

« ( ) » ( )

( )

(/ :) .

( )

(/ :) . « »

« ( ) » ( )

:

(/) . (*)

./ .

بسم الله
صلى الله عليه

» ( ) ( )

:

: . ( ) «*»

( ) ( )

( )

» :

( )

:) .

(/ : . /

( )

(/ :)

. / . / : ( )

( )

صحيحه

صحيحه

( )

صحيحه

:)

(/

:

(*)

. / صحيحه

/

( )

( )»

( )

» :

( )»

» :

( )

( )

( )

ﷺ

ﷺ

( )»
*»

( )

/

( )

( )

( )

.

( )

/

ﷺ

( )

( )

( )

( )

( )

.

( )

( )

:

:

.

(/ :)

( )

( )

(/ :)

( )

:

( ) ( )

(*)

( ) ( )

/

» :

( ) « ( )

٢٧٤/ب

» : // ﷺ

«

( ) ( ) ( ) *

« » : ﷺ

ﷺ

(**)

( ) ( ) ﷺ ( )

) . / ( )

(/ : ( )

(/ :) ( )

:) . (/

:

» (*)

. / .«

. / (**)

» :

( ) ( ) «

» : ( ) ( ) ( )

( ) ( )

( )

ﷺ

( ) *

. ( ) ( ) . ( ) ( )

( ) ( ) . ( ) ( )

:) ( )

. (/

. (/ :) .

. (/ :) . ( )

. « » ( ) ( )

. (/ -) ( )

:

. / (*)

» :

( )

( )«

( )

( )

( )

( )

ﷺ

» :

( )

:

( )

( )

:

ﷺ

.

( ) ( )

( )

( ) ( )

/ ( )

ﷺ

/

( )

( )

(/) :

( ) :

:

( )

:

:

»

(

/«

:

( )

(:)

( )

.

( )

( )

:

.

/

( )

:

أ/٢٧٥

//.

ﷺ

()

(*) « ( ) » ( ) .

()

» :

« ( ) » .

()

()

. ( )

()

« ( ) » .

()

﴿ أَرْجِعِي إِلَىٰ رَبِّكَ رَاضِيَةً مَّرْضِيَّةً ﴿٢٨﴾ فَادْخُلِي فِي عِبَادِي ﴿٢٩﴾ وَادْخُلِي جَنَّتِي ﴾

()

):

﴿

.(/

()

()

()

()

):

.(/

:

( ) : ( )
 : ( ) :
 « ( ) * »
 « : »
 ( ) « (**)
 (**)
 ( )

(*)
 /
 ( )
 . (/ :) .
 « » ( ) ( )
 ( )
 : ( )
 (/ :) .
 (/ :) .
 ( )
 (/ :)
 ( )
 /
 :
 (*)
 ( ) ( ) .
 ( ) ( ) .
 /
 (**)
 ( ) ( )
 /

» :

( ) « ( )
» : ( ) ( )
( )
:

(***)

/ : ( )
» : ﷺ
( ) :) .
/ :
/ ( )
/ ﷺ ( )
: . ( ) ( )
( ) : : . ( )
( )
ﷺ ﷺ
ﷺ ﷺ
« » ﷺ
( ) :
: ( )
:

:

«

(*)

:

»

// ( )

ب/٢٧٥

.«

» :

(***)

( )

(*)«

/

:

»

( ) :

«

( )

:

:

( ) .

/

( )

(/) :

:

» :

( ) « ( )
 ( ) » : ( ) ( )
 : ( ) ( )
 ( ) ( )

بسم الله

: (*)

:

. (-) .

. ( ) ( ) . (**)

. ( ) ( )

. « : » : . « » ( ) ( )

. / . / ( ) ( )

. : : « » ( ) ( )

. (/

). ( )

. (/ :

. (/ :). ( ) ( )

. (/ :). ( ) ( )

. « » ( ) ( )

. (/ :). ( ) ( )

. (/ :) ( ) ( )

. (/ :) ( ) ( )

:

»

ﷺ

:

:

«

( )

( )

(*)

( ) ( )

( ) ( )

( ) ( )

صلى الله عليه وسلم

( )

.

. :

صلى الله عليه وسلم

. ( ) «

( )

»

صلى الله عليه وسلم

( )

( )

( )

.«

( )

( )

( )

» :

« ( ) ( )

. . :

( ) ( )

. / . « »

. /

: ( )

. ( ) :

: ( )

. /

« ( ) ( )

. .

( )

« ( ) ( )

. (/ :) ( )

. (/ :) . ( )

. (/ :) . ( )

. (/ :) . ( )

( ) ( )

( ) «*» ( )

» :

( ) ( ) «( ) ( )»

i/٢٧٦

//

( ) ( ) . (/ :) . ( ) ( )

( ) ( ) . (/ :) ( ) ( )

:

( ) « » ( ) ( )

: ( )

: ( ) . ﷺ (/ ( )

ﷺ . ﷺ

/ :

( )

ﷺ ( ) / ( )

:

( ) ( ) (*)

( ) ( )

( ) ( )

( ) : ( )

: ( )

صلى الله عليه وسلم

صلى الله عليه وسلم

:

( )

:

. ( ) ( )

:

. ( ) * «

( )

صلى الله عليه وسلم

.

. (:) .

. (/ :) . ( )

. « » ( ) ( )

. :) . : : ( )

. / . « »

( )

:) .

« »

. (/

( )

:

. /

(*)

. ( ) .

» :

. ( ) «

» : ( )

كلمة

كلمة

( )

: ( ) ( )

. (*) « ( )

» :

. ( ) «

» :

. ( )

( )

: . / . ( )

كلمة

( )

.. (/ :) .

. « » ( )

( )

. (/ :)

( )

. (/ :) .

: ( )

. : . : : . : : ( )

. / : . : :

. / . /

( )

:

(*)

. /

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

//

:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

( )

( )

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

( )

( )

» : . «

( ) «*»

( )

:/

( )

:/

« » ( ) ( )

« » ( ) ( )

:

( ) ( ) (*)

( ) ( )

:/ ( ) ( )

» :

كلمة

( )

» : ( ) ( ) «

كلمة

( )

:

( )

( ) :

:

.

.

كلمة

:

/

( ) ( ) ( )

/

« » ( ) ( )

( )

). ( ) :

(/ :

(/ :). ( ) :

:

( )

:

. / (*)

. / ( ) ( )

« (*) » .

» : ( )

ﷺ : ﷺ :

( ) » ( ) .

: «

.

: .

i/٢٧٧

( ) ﷺ ( )

( ) ( ) //

: . ( )

.(/ :).

( )

: ( ) ( )

.(/

« » : ( )

. /

.(/ :). ( )

« ﷺ » ( ) ( )

: : : ( )

. / : :

« : ( ) .« ( ) ( )

( ) * « ( ) : » :

« : ( ) ( ) « ( ) : ( ) ( )

: . ( ) / . ( ) ( ) « » ( ) ( ) : ( ) . / : . (/) : ( ) : : ( ) ( ) ( ) ( ) ( ) ( ) « » ( ) ( ) : ( ) (/) ( ) :

( ) : ﷺ :

( ) : ﷺ . : ( )

( ) ( )
*« ( )

(*)

· / - /

· /

: (/ :) . : ( )

· ( ) :

· (/) . : ( )

· : : ( )

· / : ﷺ

(/) . : ( )

· ( ) : :

:) ( )

· (/) . :

( )
(*)

( ) : »

« ( ) ( ) .

: ﴿ فَلَمْ تَقْتُلُوهُمْ وَلَئِكَ آَلَهُ قَتْلُهُمْ وَمَا رَمَيْتَ إِذْ

رَمَيْتَ وَلَئِكَ آَلَهُ رَمِيٌّ وَلِيْلِي الْمُؤْمِنِينَ مِنْهُ بَلَاءٌ حَسَنًا إِنَّ آَلَهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴾ ( ) . : »

ﷺ

ﷺ

:

( ) « (**) .

( ) ( ) (*)

( ) ( ) .

. ( )

. (/ :) . ( )

. (/ :) . ( )

. ( ) . ( ) . ( )

( )

. (/ :) :

( )

. ( ) ( )

. ( ) . ( )

:

//

» :

« ( ) .

» :

[( ) : ( )]

( )

« ( ) .

( )

ﷺ :

( ) .

(*) ( ) . ( ) .

( ) ( ) .

(**) ( ) ( ) .

﴿ يس ﴿١﴾ وَالْقُرَّاءِ الْحَكِيمِ ﴿٢﴾ إِنَّكَ ﴿٣﴾

لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ ﴿٤﴾ عَلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿٥﴾ تَنْزِيلَ الْعَزِيزِ الرَّحِيمِ ﴿٦﴾ لِنُنذِرَ قَوْمًا مَّا أُنذِرَ

ءَابَاؤُهُمْ فَهُمْ غَافِلُونَ ﴿٧﴾ لَقَدْ حَقَّ الْقَوْلُ عَلَى أَكْثَرِهِمْ فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٨﴾ إِنَّا جَعَلْنَا فِي

أَعْيُنِهِمْ أَغْلَظًا فَهِيَ إِلَى الْأَذْقَانِ فَهُمْ مُقْمَحُونَ ﴿٩﴾ وَجَعَلْنَا مِنْ بَيْنِ أَيْدِيهِمْ سَدًّا وَمِنْ

خَلْفِهِمْ سَدًّا فَأَغْشَيْنَاهُمْ فَهُمْ لَا يُبْصِرُونَ ﴿١٠﴾ (-) . :

/ : / .

( ) : ( ) / .

( ) « » .

( ) : ( ) .

( ) . ( ) .

( ) ( ) .

ﷺ

( )

( ) .

( )

( ) ( ) ( )
: ( )
: ( )

« »

( ) ( )

ﷺ

/

ﷺ

ﷺ

( )

( )

ﷺ

( )

: / :) .

(

: ( )

( ) ﷺ / : ( )

" ( ) ( ) "

"

( )

( ) ( ) ﷺ

( )

( )

( )

( ) ( ) « » ( )
 ( ) ( ) ( ) ( )
 ( )

(/ :)
 ( ) ( )
 ( )

( )
 ( ) « » ( )
 ( )
 ( )
 ( )

( )
 ( )
 ( )

( ) : ﴿ وَالَّذِينَ اسْتَجَابُوا لِرَبِّهِمْ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَأَمْرُهُمْ شُورَى بَيْنِهِمْ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنفِقُونَ ﴾ . (:) . ﴿ فِيمَا رَحِمَةٍ مِّنَ اللَّهِ لِنْتَ لَهُمْ^ط وَلَوْ كُنْتَ فَظًا غَلِيظَ الْقَلْبِ لَانفَضُّوا مِنْ حَوْلِكَ فَاعْفُ عَنْهُمْ وَاسْتَغْفِرْ لَهُمْ وَشَاوِرْهُمْ فِي الْأَمْرِ^ط فَإِذَا عَزَمْتَ فَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ^ج إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَوَكِّلِينَ ﴾ . (:)

(/)
 ( ) ( ) : ( )
 ( ) ( ) : ( )

( ) ( )

( )

( ) « » ( ) ( )

( ) « » ( ) ( )

( )

:

( ) ( )

( )

( ) : ﴿ إِنَّ رَبَّكَ يَعْلَمُ أَنَّكَ تَقُومُ أَدْنَى

مِنْ ثُلثِي اللَّيْلِ وَنِصْفَهُ، وَثُلُثَهُ، وَطَائِفَةٌ مِّنَ الَّذِينَ مَعَكَ ۗ وَاللَّهُ يُقَدِّرُ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ ۚ عَلِمَ أَن لَّنْ

حُصُوهُ فَتَابَ عَلَيْكُمْ ۖ فَاقْرَءُوا مَا تَيَسَّرَ مِنَ الْقُرْآنِ ۗ عَلِمَ أَن سَيَكُونُ مِنْكُمْ مَّرْضَىٰ

وَأَخْرُونَ ۚ يَضْرِبُونَ فِي الْأَرْضِ يَبْتَغُونَ مِن فَضْلِ اللَّهِ ۖ وَآخَرُونَ يُقْتَلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ۗ

فَاقْرَءُوا مَا تَيَسَّرَ مِنْهُ ۗ وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَأَقْرِضُوا اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا ۚ وَمَا تُقَدِّمُوا

لأنفسكم من خَيْرٍ نَّحْدُوهُ عِنْدَ اللَّهِ هُوَ خَيْرًا وَأَعْظَمَ أَجْرًا ۗ وَاسْتَغْفِرُوا اللَّهَ ۗ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ

رَحِيمٌ ﴿ ( ) : (/) .

( ) : ﴿ يَتَأْتِيهَا الرُّسُولُ بَلِّغْ مَا أُنزِلَ إِلَيْكَ مِن رَّبِّكَ ۗ

وَإِن لَّمْ تَفْعَلْ فَمَا بَلَغْتَ رِسَالَتَهُ ۗ وَاللَّهُ يَعْصِمُكَ مِنَ النَّاسِ ۗ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ

الْكَافِرِينَ ﴿ ( ) . ( ) .

: / :

( )

( )

( ) : ﷺ ﷺ

« . ( ) . ( ) .

( ) :

( )

( ) : ﴿يَأْتِيهَا النَّبِيُّ إِنَّا

إِنَّا أَحَلَّلْنَا لَكَ أَزْوَاجَكَ الَّتِي [ءَاتَيْتَ] ( ) أُجُورَهُنَّ﴾ ( ) .

( )

( ) : ﴿لَا سِحْلُ لَكَ

لَكَ الْبِنْسَاءُ مِنْ بَعْدُ وَلَا أَنْ تَبَدَّلَ بَيْنَ مَنْ أَزْوَاجٍ وَلَوْ أَعْجَبَكَ حُسْنُهُنَّ إِلَّا مَا مَلَكَتْ يَمِينُكَ
وَكَانَ اللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ رَقِيبًا﴾ ( ) . : ﴿

( ) : ﴿لَا سِحْلُ لَكَ
الْبِنْسَاءُ مِنْ بَعْدُ وَلَا أَنْ تَبَدَّلَ بَيْنَ مَنْ أَزْوَاجٍ وَلَوْ أَعْجَبَكَ حُسْنُهُنَّ إِلَّا مَا مَلَكَتْ يَمِينُكَ
وَكَانَ اللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ رَقِيبًا﴾ ( ) . : ﴿

( )

( ) : ﴿تُرْجَى مِنْ تَشَاءُ مِنْهُنَّ وَتُتَوَى إِلَيْكَ
مَنْ تَشَاءُ وَمَنْ أَبْتَغَيْتَ مِمَّنْ عَزَلْتَ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكَ ذَلِكَ أَدْنَى أَنْ تَقْرَءَ أَعْيُنَهُنَّ وَلَا
تَحْزَنَ وَيَرْضَيْنَ بِمَا ءَاتَيْتَهُنَّ كُلُّهُنَّ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا فِي قُلُوبِكُمْ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا
حَلِيمًا﴾ ( ) .

( )

( ) : ﴿يَأْتِيهَا النَّبِيُّ إِنَّا أَحَلَّلْنَا لَكَ أَزْوَاجَكَ الَّتِي ءَاتَيْتَ أُجُورَهُنَّ وَمَا مَلَكَتْ
يَمِينُكَ مِمَّا أَفَاءَ اللَّهُ عَلَيْكَ وَبَنَاتِ عَمِّكَ وَبَنَاتِ عَمَّتِكَ وَبَنَاتِ خَالِكَ وَبَنَاتِ خَالَتِكَ الَّتِي
هَاجَرْنَ مَعَكَ وَامْرَأَةً مُؤْمِنَةً إِنْ وَهَبَتْ نَفْسَهَا لِلنَّبِيِّ إِنْ أَرَادَ النَّبِيُّ أَنْ يَسْتَنْكِحَهَا خَالِصَةً لَكَ
مِنْ دُونِ الْمُؤْمِنِينَ قَدْ عَلِمْنَا مَا فَرَضْنَا عَلَيْهِمْ فِي أَزْوَاجِهِمْ وَمَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ لِكَيْلَا
يَكُونَ عَلَيْكَ حَرَجٌ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا﴾ .

( )

//

( )

( )

( )

( )

( )

( )

/

( ) : ﴿ الَّذِينَ يَتَّبِعُونَ الرَّسُولَ النَّبِيَّ الْأُمِّيَّ الَّذِي يَجِدُونَهُ مَكْتُوبًا عِنْدَهُمْ فِي

التَّوْرَةِ وَالْإِنْجِيلِ يَأْمُرُهُم بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَاهُمْ عَنِ الْمُنْكَرِ وَهُمْ أَلْفَبِتِ وَحَرَّمَ

عَلَيْهِمُ الْخَبِيثَاتِ وَيَضَعُ عَنْهُمْ إِصْرَهُمْ وَالْأَغْلَالَ الَّتِي كَانَتْ عَلَيْهِمْ ۗ فَالَّذِينَ ءَامَنُوا بِهِ

وَعَزَّزُوا وَنَصَرُواهُ وَاتَّبَعُوا النُّورَ الَّذِي أُنزِلَ مَعَهُ ۗ أُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴾ ( )

.

( ) : ﴿ وَمَا كُنْتُمْ تَتْلُوا مِنْ قَبْلِهِ ۗ مِنْ كِتَابٍ وَلَا تَخُطُّهُ بِيَمِينِكُمْ ۗ إِذَا لَأَزْتَاب

.

﴾ ( ) الْمُبْطَلُونَ ﴾

( ) : ﴿ وَمَا عَلَّمْنَاهُ الشِّعْرَ وَمَا يَنْبَغِي لَهُ ۗ إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ وَقُرْءَانٌ مُبِينٌ ﴾ ( )

.

ﷺ

/ .

ﷺ

»

ﷺ

( )

ﷺ

.»

» :

.»

» :

ﷺ

:

»

» :

ﷺ

/

:

/

:

:

( )

/

:

( )

( )

( )

( )

( ) ( )

( )

( )

( )

ﷺ

( )

« ﷺ » « " »

. / .

ﷺ

( )

» ﷺ

.«

-

/

( )

(/)

:

) ﷺ

( )

( )

( )

« » ( )

( )

. / :

: ﴿ وَلَا تَمُدَّنَّ عَيْنَيْكَ إِلَىٰ مَا مَتَّعْنَا بِهِ أَزْوَاجًا مِنْهُمْ زَهْرَةَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا لِنَفْتِنَهُمْ

( )

.

فِيهِ وَرِزْقُ رَبِّكَ خَيْرٌ وَأَبْقَىٰ ﴾ ( )

( )

ﷺ

ﷺ

ﷺ

ﷺ

» :

ﷺ

:

. /

. / «

.

:

( )

( )

( )

( )

ﷺ

( )

( )

( )

( )

ﷺ

» ﷺ

( )

: ﴿ لَا تَحِلُّ لَكَ النِّسَاءُ مِنْ بَعْدِ وَلَا

( )

وَلَا أَنْ تَبَدَّلَ مِنْ أَزْوَاجٍ وَلَوْ أَعْجَبَكَ حُسْنُهُنَّ إِلَّا مَا مَلَكَتْ يَمِينُكَ وَكَانَ اللَّهُ عَلَى كُلِّ

ﷺ

ﷺ

.

( )

» :

( )

ﷺ

ﷺ

ﷺ

( )

» :

( )

«

: ﴿ مَا آفَاءَ اللَّهُ عَلَى رَسُولِهِ مِنْ أَهْلِ الْقُرَى فَلِلَّهِ وَلِلرَّسُولِ وَلِذِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ

( )

وَالْمَسْكِينِ وَابْنِ السَّبِيلِ كَيْ لَا يَكُونَ دُولَةً بَيْنَ الْأَغْنِيَاءِ مِنْكُمْ وَمَا آتَاكُمُ

الرَّسُولُ فَخُذُوهُ وَمَا نَهَاكُمْ عَنْهُ فَانْتَهُوا وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿

.

: ﴿ وَأَعْلَمُوا أَنَّمَا غَنِمْتُمْ مِنْ شَيْءٍ فَإِنَّ لِلَّهِ خُمُسَهُ وَلِلرَّسُولِ وَلِذِي الْقُرْبَىٰ

وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسْكِينِ وَابْنِ السَّبِيلِ إِنْ كُنْتُمْ آمَنْتُمْ بِاللَّهِ وَمَا أَنْزَلْنَا عَلَىٰ عَبْدِنَا يَوْمَ

الْفُرْقَانِ يَوْمَ التَّفَىٰ الْجَمْعَانِ وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿

( ) ( )

( ) ( ) ( )

( ) ( )

ﷺ

( ) : ﴿ لَا أُقْسِمُ بِهَذَا الْبَلَدِ ۖ وَأَنْتَ حِلٌّ بِهَذَا الْبَلَدِ ۖ ﴾ (-)
 . ( ) . ( )
 . / « ﷺ »

»
 . ( ) . ( ) «
 » : ﷺ ( )

. ( ) : ﷺ / : «
 : / : ﷺ ( )
 . ( )

/ / : ( )
 . ( ) : ( )

. ( ) : /
 « ﷺ » : ﷺ ( )
 . ( ) . ( ) ﷺ

. / ﷺ
 . ﷺ : ( )

» : ( )
 . ( ) . ( ) «

( ) [ ] ( )

( ) ( )

( ) ( )

( ) ( )

( ) :

( ) ( ) ( )

( ) / :

( ) / :

:» ( ) ( )

« ( ) ( ) . ( )

( ) ( ) « »

( ) : ﴿ النَّبِيُّ أَوْلَىٰ بِالْمُؤْمِنِينَ مِنْ أَنفُسِهِمْ وَأَزْوَاجُهُ أُمَّهَاتُهُمْ وَأُولُوا الْأَرْحَامِ

بَعْضُهُمْ أَوْلَىٰ بِبَعْضٍ فِي كِتَابِ اللَّهِ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُهَاجِرِينَ إِلَّا أَنْ تَفْعَلُوا إِلَىٰ أَوْلِيَائِكُمْ

مَعْرُوفًا كَانَ ذَلِكَ فِي الْكِتَابِ مَسْطُورًا ﴿ ( ) .

( ) : ( ) :

( ) ( ) « »

( ) : ﴿ يَتَأْتِيهَا النَّبِيُّ إِذَا أَحَلَّلْنَا لَكَ أَزْوَاجَكَ الَّتِي آتَيْتَ أُجُورَهُنَّ وَمَا مَلَكَتْ

يَمِينُكَ مِمَّا أَفَاءَ اللَّهُ عَلَيْكَ وَبَنَاتِ عِمَّاكِ وَبَنَاتِ عَمَّتِكَ وَبَنَاتِ خَالِكَ وَبَنَاتِ خَلَّتِكَ الَّتِي

هَاجَرْنَ مَعَكَ وَامْرَأَةً مُؤْمِنَةً إِنْ وَهَبَتْ نَفْسَهَا لِلنَّبِيِّ إِنْ أَرَادَ النَّبِيُّ أَنْ يَسْتَنْكِحَهَا خَالِصَةً لَكَ

مِنْ دُونِ الْمُؤْمِنِينَ قَدْ عَلِمْنَا مَا فَرَضْنَا عَلَيْهِمْ فِي أَزْوَاجِهِمْ وَمَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ لِكَيْلَا

( )

( )

( )

( )

( )

يَكُونُ عَلَيْكَ حَرْجٌ^ط وَكَانَ اللَّهُ غُفُورًا رَحِيمًا ﴿ ( ) .

: ﴿ مَا كَانَ عَلَى النَّبِيِّ مِنْ حَرْجٍ

فِيمَا فَرَضَ اللَّهُ لَهُ^ط سُنَّةَ اللَّهِ فِي الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلُ^ع وَكَانَ أَمْرُ اللَّهِ قَدَرًا مَقْدُورًا ﴿ ( )

. / ﴿

( ) «

: ﴿ يَتَأْتِيهَا النَّبِيُّ إِنَّا أَحْلَلْنَا لَكَ أَزْوَاجَكَ الَّتِي ءَاتَيْتَ أُجُورَهُنَّ وَمَا مَلَكَتْ

يَمِينُكَ مِمَّا أَفَاءَ اللَّهُ عَلَيْكَ وَبَنَاتِ عَمِّكَ وَبَنَاتِ عَمَّتِكَ وَبَنَاتِ خَالِكَ وَبَنَاتِ خَلَّتِكَ الَّتِي

هَاجَرْنَ مَعَكَ وَامْرَأَةً مُؤْمِنَةً إِنْ وَهَبْتَ نَفْسَهَا لِلنَّبِيِّ إِنْ أَرَادَ النَّبِيُّ أَنْ يَسْتَنْكِحَهَا خَالِصَةً لَكَ

مِنْ دُونِ الْمُؤْمِنِينَ^ط قَدْ عَلِمْنَا مَا فَرَضْنَا عَلَيْهِمْ فِي أَزْوَاجِهِمْ وَمَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ لِكَيْلَا

يَكُونَ عَلَيْكَ حَرْجٌ^ط وَكَانَ اللَّهُ غُفُورًا رَحِيمًا ﴿ ( ) .

» :

» / ﴿

﴿

«

:

( ) «

( ) / :

( ) / :

( ) «

( ) ﴿

/ : ﴿

( ) ( ) ( )

( ) ( ) ( ) //

( ) « » ﷺ

( ) ( ) .

( ) ﷺ

: . ﷺ ﷺ /

( ) : (/) .

( ) : ﴿ وَمَا كَانَ لِمُؤْمِنٍ وَلَا مُمِئِنَةٍ إِذَا قَضَىٰ اللَّهُ وَرَسُولُهُ أَمْرًا أَنْ يَكُونَ لَهُمُ الْخِيَرَةُ مِنْ

أَمْرِهِمْ ۗ وَمَنْ يَعِصِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَقَدْ ضَلَّ ضَلِيلًا مُّبِينًا ۗ ﴾ (.

( ) : / .

( ) ( ) « » .

( ) :

ﷺ

ﷺ

« » :

( ) : / (/) .

: ﴿ تُرْجَىٰ مِنْ تَشَاءُ مِنْهُمْ وَتُتَوَىٰ إِلَيْكَ مِنْ تَشَاءُ ۗ وَمِنْ

أَبْتَغَيْتَ مِمَّنْ عَزَلْتَ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكَ ۚ ذَلِكَ أَدْنَىٰ أَنْ تَقْرَءَ عَيْنَهُنَّ وَلَا تَحْزَنَ ۗ وَيَرْضَيْنَ

بِمَا آتَيْتَهُنَّ كُلَّهُنَّ ۗ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا فِي قُلُوبِكُمْ ۚ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَلِيمًا ۗ ﴾ (

(. /) .

« / ﷺ

( ) : ( )

( )

( ) ( ) ( )

( )

( )

( ) ( )

( ) ﷺ .

( ) « » .

( ) : ﴿ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَدْخُلُوا بُيُوتَ النَّبِيِّ إِلَّا أَنْ يُؤْذَنَ لَكُمْ إِلَىٰ

طَعَامٍ غَيْرَ نَظِيرِ بْنِ إِنَّهُ وَلَكِنْ إِذَا دُعِيتُمْ فَادْخُلُوا فَإِذَا طَعِمْتُمْ فَانْتَشِرُوا وَلَا مُسْتَأْنِسِينَ

لِحَدِيثٍ إِنَّ ذَلِكُمْ كَانَ يُؤْذَى النَّبِيَّ فَيَسْتَحْيِيءُ مِنْكُمْ وَاللَّهُ لَا يَسْتَحْيِيءُ مِنَ الْحَقِّ

وَإِذَا سَأَلْتُمُوهُنَّ مَتَاعًا فَسْأَلُوهُنَّ مِنْ وَرَاءِ حِجَابٍ ذَلِكُمْ أَطْهَرُ لِقُلُوبِكُمْ وَقُلُوبِهِنَّ وَمَا

كَانَ لَكُمْ أَنْ تُؤْذُوا رَسُولَ اللَّهِ وَلَا أَنْ تَنْكِحُوا أَزْوَاجَهُ مِنْ بَعْدِهِ أَبَدًا إِنَّ ذَلِكُمْ

كَانَ عِنْدَ اللَّهِ عَظِيمًا ﴾ .

( ) . ( ) :

(/) .

( ) ﷺ :

( ) (/) .

( ) (/) .

( ) : ﴿ النَّبِيُّ أَوْلَىٰ بِالْمُؤْمِنِينَ مِنْ أَنفُسِهِمْ وَأَزْوَاجُهُ أُمَّهَاتُهُمْ وَأُولُوا الْأَرْحَامِ

بَعْضُهُمْ أَوْلَىٰ بِبَعْضٍ فِي كِتَابِ اللَّهِ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُهَاجِرِينَ إِلَّا أَنْ تَفْعَلُوا إِلَىٰ أَوْلِيَائِكُمْ

مَعْرُوفًا كَانَ ذَلِكُمْ فِي الْكِتَابِ مَسْطُورًا ﴾ . ( )

( ) : / : / .

ﷺ

ﷺ

( )

(/) .

- ( )
 ( ) ( ) ( )
 ( ) ( ) ( )

( ) : ﴿ يَنْسَاءَ النَّبِيِّ لَسْتُنَّ كَأَحَدٍ مِّنَ النِّسَاءِ ۚ إِنَّ اتَّقِيْتَنَّ فَلَا تَخْضَعْنَ بِالْقَوْلِ فَيَطْمَعَ الَّذِي فِي قَلْبِهِ مَرَضٌ وَقَلْنَ قَوْلًا مَّعْرُوفًا ﴾ ( )

( ) : ﴿ يَنْسَاءَ النَّبِيِّ مَن يَأْتِ مِنْكُنَّ بِفَحِشَةٍ مُّبِينَةٍ يُضَعَفْ لَهَا الْعَذَابُ ضِعْفَيْنِ ۚ وَكَانَ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرًا ﴿٤٥﴾ * وَمَن يَفْتِنْتِ مِنْكُنَّ لِلَّهِ وَرَسُولِهِ وَتَعَمَلْ صَالِحًا نُؤْتَهَا أَجْرَهَا مَرَّتَيْنِ وَأَعْتَدْنَا لَهَا رِزْقًا كَرِيمًا ﴾ (-) :

( )
 ﴿ : ﴿
 . ( ) ( ) «
 ﴿ :
 . ( ) . ( ) «

( ) : ﴿ مَا كَانَ مُحَمَّدٌ أَبَا أَحَدٍ مِّن رِّجَالِكُمْ وَلَٰكِن رَّسُولَ اللَّهِ وَخَاتَمَ النَّبِيِّينَ ۗ وَكَانَ اللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا ﴾ ( ) .

﴿ :
 . ( ) ( )
 ﴿ : ﴿ ( )
 . ( ) ( )
 ﴿ : ﴿ ( )

: / «

( ) ( )

( ) ( )

( )

( ) ( )

( ) : ﷺ

... « ( ) ( ) .

( ) : ﷺ :

« ( ) ( ) .

( ) : ﴿ هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَىٰ وَدِينِ الْحَقِّ لِيُظَاهِرَهُ عَلَىٰ الدِّينِ كُلِّهِ

وَلَوْ كَرِهَ الْمُشْرِكُونَ ﴾ ( ) .

. / : / :

( ) : ﴿ قُلْ لِّينِ اجْتَمَعَتِ الْإِنْسُ وَالْجِنُّ عَلَىٰ أَنْ يَأْتُوا بِمِثْلِ هَذَا الْقُرْآنِ لَا يَأْتُونَ

بِمِثْلِهِ وَلَوْ كَانَ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ ظَهِيرًا ﴾ ( ) .

( ) : ﴿ إِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا الذِّكْرَ وَإِنَّا لَهُ لَحَافِظُونَ ﴾ ( ) .

( ) ( ) :

: ﷺ » :

: / «

( )

(/ :) .

( ) : ﷺ » :

» ( )

( ) ( ) « ( )
 ( ) ( )
 ( ) ( )
 ( )

« ( ) . ( ) .
 ( ) ( ) .
 ( ) : ﴿ وَمِنَ اللَّيْلِ فَتَهَجَّدْ بِهِ نَافِلَةً لَكَ عَسَىٰ أَنْ يَبْعَثَكَ رَبُّكَ مَقَامًا مَّحْمُودًا ﴾
 ( ) / ( ) .
 ( ) ( ) .
 ( ) ( ) .
 ( ) ( ) .
 ( ) : ﴿ عَلَيْهِ السَّلَامُ ﴾
 :
 ( ) ( ) «
 ( ) .
 ( ) ( ) .
 ( ) ( ) .
 ( ) : ( ) / ( ) .
 ( ) : ﴿ يَتَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَرْفَعُوا أَصْوَاتَكُمْ فَوْقَ صَوْتِ النَّبِيِّ وَلَا تَجْهَرُوا لَهُ بِالْقَوْلِ كَجَهْرِ بَعْضِكُمْ لِبَعْضٍ أَنْ تَحْبَطَ أَعْمَالُكُمْ وَأَنْتُمْ لَا تَشْعُرُونَ ﴾ ( ) .
 ( ) : ﴿ إِنَّ الَّذِينَ يُنَادُونَكَ مِنَ وَرَاءِ الْحُجُرَاتِ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ ﴾ ( ) .
 ( ) : ﴿ لَا تَجْعَلُوا دُعَاءَ الرَّسُولِ بَيْنَكُمْ كَدُعَاءِ بَعْضِكُمْ بَعْضًا قَدْ يَعْلَمُ اللَّهُ الَّذِينَ يَتَسَلَّلُونَ مِنْكُمْ لِوَاذًا فَلْيَحْذَرِ الَّذِينَ يُخَالِفُونَ عَنْ أَمْرِهِ أَنْ تُصِيبَهُمْ فِتْنَةٌ أَوْ يُصِيبَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴾ ( ) .

( )

( )

( )

( )

( )

//

( )

( )

( )

( )

: ( ) .

( )

.(/

/

( )

»

. /

: .«

( )

ﷺ

:

: .

:

«

»:

﴿ يَتَأَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اسْتَجِيبُوا لِلَّهِ وَلِلرَّسُولِ إِذَا دَعَاكُمْ لِمَا تَحْيِيكُمْ وَأَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ

تَحُولُ بَيْنَ الْمَرْءِ وَقَلْبِهِ وَأَنَّهُ إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ﴾ ( ) .(/ .

. /

: :

( )

:

»:

ﷺ

ﷺ

. /

.

: . / «

.( )

( )

. /

:

.( )

:

( )

/

:

.( )

( )

.«

»:

( )

. / .«

.( )

( )

( ) ( )

( )

( ) ( )

( ) ( )

( ) ( )

( )

.« » ( ) ( )

.« » . ( ) ( )

. / . / ( )

. / : ( )

.( ) ( ) ( )

.( ) ( ) ( )

» : ( )

.( ) ( ) ( )

.« » ( ) ( )

.« » ( ) ( )

» : ( )

( ) : ( )

: . : ( )

:

:

( )

( )

( )

( )

( )

- (/)

-

:

« ( ) »

( ) ( ) ( )

»: ﷺ : ( )

«

( ) ( ) ( )

( ) ( ) ( )

/

ﷺ

( )

/ /

( )

/ ( )

ﷺ

/

( ) ( ) ( )

( ) ( )

( )

( )

( )

( )

( )

( )

« » ( )

( )

.( )

:

:

( )

.(/ :) .

.( ) ( )

( )

.( ) ( )

( ) ( )

( )

.( ) ( ) ( )

. / ( )

( )

( ) ( )

( )

.( )

( )

.(/ :)

.(/ :)

( )

.( ) ( )

( )

. / ( )

» : ﷺ

. / : «

ﷺ

(-)

( )

( )

( )

«

ﷺ

» :

( ) :

:

ﷺ

( ) :

« (*) »

» :

« (**) »

//

ﷺ

ﷺ

» : ( )

:

ﷺ

« (***) »

» :

( ) «

( )

( )

( ) ( )

( )

(/) :

( )

« » ( )

( )

( )

(/) :

( ) ( )

( )

( ) ( )

( )

( ) ﷺ

: »
 : :
 : « ()
 : : »
 : « ()
 : : » :
 : [ ]
 : « (*)
 : :
 : : » :
 :

:
 : (*)
 : ( ) . ( ) .
 : ( ) ( ) /
 : (**)
 : ( ) ( ) .
 : (***)
 : ( ) ( )
 : ( ) ( )
 : ( ) ( )
 : ( ) ( )
 : ( ) ( )
 : ( ) ( )
 : ( ) ( )
 : ( ) ( )
 : ( ) ( )

» : ( ) « ( ) : ( )

( ) : ( ) ( ) ( ) : ( )

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

( ) « ( )

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

( ) » :

( ) « ( ) :

( ) :

(/ :)

« » ( ) ( )

:

( ) (*)

( ) ( ) . (**)

( ) ( )

( ) : » : « » ( ) ( )

./ : / :

: . ( )

./ :

(/ :) . ( )

« » ( ) ( )

:

:

١/٢٨٠

//

»

(*) «

» : ( )

( )

ﷺ

» : ( )

(**) « ﷺ

( )

:

(***) «

( )

ﷺ

(*)

/

( ) .

(**)

/

( ) ( ) .

(***)

( ) ( ) .

:

ﷺ

( )

:) .

:

:

(

(/ :) :

( )

ﷺ

( )

(:) .

( )

( )

»

( ) «

( )

( )

» :

( ) :

( )

( ) «

( )

« » ( )

( )

( )

»

« /

:

( )

(*)

(**)

(***)

/

/

:

/

( )

( )

:

.

/

:

/

( )

:

/

:

.

/

» /

«

» :

« » ( )

( )

( )

( )

( ) [ ] ( )

( )

ﷺ

»

» : ﷺ

( )

( ) / ( ) :

/ ( ) / ( )

/ : /

: ﷺ ( ) ( )

: »

( ) ( ) .«

.« » ( ) ( )

( ) ( )

( ) ( )

( )

ﷺ

ﷺ

:

ﷺ

ﷺ

/ : / : ( ) .

(: :

( )

( )

( )

«   » ( ) ( )

«   » ( ) ( )

:) . ( )

/ :)

: :

/

( ) : « (*) .

( )

ع

» ( ) ( )

( ) « .

( )

(/) . :

(/) : ( )

( ) ( )

/ .

ع

( )

:

(/) . :

( ) « » ( )

( )

/

( )

« .

ع

»

:

:

(*)

:

»

.

/

:

/

.

/

/

» ( )

. ( ) «

]

. ( ) ( ) [

ب/٢٨٠

// ( )

( )

( )

( )

. ( )

( )

( )

ﷺ

» : ﷺ

:

. ( ) ( ) .

ﷺ

( )

: /) .

.(

» ﷺ

( )

« (*)

أبو بكر الصديق ﷺ

ﷺ

( )

( )

( )

( )

( )

/ :) .

.(

:

( )

.(/ :) .

:

(*)

/

.( )

:

( )

( )

.( )

:

( )

: . - /

( )

( )

( ) ( ) ( ) ( )

( ) ( )

( ) ( )

( )

( ) ( )

/

/ ( )

( )

( ) /

( ) / ( ) ( )

( ) ( ) ( ) /

( ) ( ) / « » ( ) ( )

( ) ( ) / ( )

( )

( )

/ ( ) « » ( ) ( )

( ) ( )

( ) : ( )

( )

( )

( )

:

.

:
:

( )

(( ))

( )

( )

( )

:

/

( )

.

/

:

.

.( )

( )

( )

( )

:

/

( )

)

( )

»

.

/

( )

:

.

«

.( )

( )

/

/

( )

( )

.(/

:

)

./

(

/

)

( )

.

/

( ) : ( )

» ( )

( ) « ( ) *

( )

» ( )

« ( ) *

» : ( )

( ) « ( )

( ) / : / ( )

/ ( ) : ( )

( ) / : ( )

( ) (/

( ) « » ( ) ( )

( )

( ) / :

(*) / / ( )

( )

( ) / ( )

( ) / ( )

( ) / ( )

( ) ( ) / ( )

( ) ( ) ( )

( ) ( ) ( )

( )

: ( )

( )

( )

: ( )

: .

//

( )

١/٢٨١

( ) / . /

_____ ( )

. ( ) ( )

. ( )

( )

:) .

ﷺ

. (/

.« » ( )

:

(*)

. / . ( ) ( )

. / ( ) ( )

( ) : ( )

( )

( )

( )

( )

: .

:

: . ( )

( )

. ( ) ( )

: . ( )

. (/ :) .

. ( ) ( )

/

. /

( )

( )

( )

( )

( )

( )

ب/٢٨١

( )

( )

//

صلى الله عليه وسلم

صلى الله عليه وسلم

( )

( )

/ :

( ) :

( ) / :

( ) / :

( ) / :

( ) / :

( )

( ) :

(/)

( )

:/ :

: ( ) [ ] : : ( ) :

( ) ( ) [ ] ( ) [ ]

: ( ) ( )

( ) ( )

( ) ( ) ( )

» : ( )

. / : . ( )

. . ( )

. / ( ) ( )

. / ( ) ( )

.« » ( ) ( )

» ( ) ( )

:) .

. (/ : . /

.« » ( ) ( )

/ / ( )

. / : . / ( )

( )

( )

( )

( )

.(:).

: ﷺ

( ) : ( ) : ( )

: . : . :

: : . ( ) :

: ( ) ( ) ( )

( )

: . :

( )

. / ( )

. /

. (/ :) . ( )

.« » ( ) ( )

.« » ( ) ( )

. (/ :) ( )

. (/ :) . ( )

.« » ( ) ( )

. / : ( )

( ) [ ] ( )

( )

١/٢٨٢ //

:

( )

:

( )

: ﷺ

»

(*) ﷺ

ﷺ

( )

(*) ﷺ

/

( )

( )

/ :

ﷺ

( )

(/ :)

ﷺ

( )

( )

«

» ( )

/

( )

(

:

)

( )

/

( )

/

/

:

/

(*)

/

( )
: »

( )

. «

. ( )
»

. ( ) «

. (*) (

»

( )

. ( )

. / : ( )

. « » ( ) ( )

. / رضى الله عنه ( ) ( )

رضى الله عنه

. ( ) ( )

. ( ) ( )

/ / . ( )

. رضى الله عنه ( )

. رضى الله عنه ( )

( )

( )

( )

( )

( )

» :

. / «

:

. ( )

رضى الله عنه

/

( )

(*)

: . :

» :

.(*)« :

» :

»: .( )«

عليه السلام

عليه السلام

» :

.( )«

:

عليه السلام

:

ب/٢٨٢

( )

.(**)«

//

.( ) ( )

( )

.( ) ( )

.( ) ( )

عليه السلام

( )

( )

.(/ :)

:

( ) ( )

(*)

( ) ( )

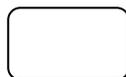
. /

/

(**)

. /

.( ) .( )

» : ( ) ( )

» : ( ) * «^{عليه السلام}

: : ( ) «^{عليه السلام}

: : ( ) * * «^{عليه السلام} »

: ( ) «^{عليه السلام} » :

» : ( )

! ( ) :

^{عليه السلام}

. (:) . ( )

. « » ( ) ( )

( ) / : ( )

. ( ) ( ) ^{عليه السلام} ( ) ( ) ( )

( ) (-) ( )

. /

. /

^{عليه السلام} ( )

. ( ) : . « » ( )

:

. : / . (*)

. / (* *)

« . : »

⋮ ⋮

⋮ ⋮ : « (*) »

⋮ ⋮ :

⋮

⋮ ⋮ : « ( ) »

( ) ⋮ : ⋮ »

( )

( ) ( ) ( )

( ) ( ) ⋮ ( )

( ) ( )

( ) : ( )

( ) : ( )

⋮ / ⋮

⋮ ⋮

⋮ : ⋮ : « ( ) » ( )

⋮ / ⋮ : ⋮ : ( )

⋮ ⋮ / ⋮

⋮ ⋮ / ⋮ : ⋮ : ( )

( )

⋮ / ⋮

( ) ( ) ⋮ (*)

( ) ( )

( ) ( ) ( )

: ( ) : ( ) « ( ) ( ) * »

( )

( ) » :

بسم الله

« » ( ) ( )

· / : · : ( )

( ) :

: : · / ·

( )

« » : : ( )

· / : · ·

: : /

( )

(/) : ( )

:

: · : · · /

( )

( ) ( )

· / : ( )

« » ( ) ( )

:

( ) · بسم الله (*)

( ) · بسم الله ( )

«(*)»

» // : ﷺ

« (***) » .

ﷺ

( ) ( ) [ ] ( ) ( )
» ( ) ( ) ( ) ( )

( )

( )

/

( )

( )

( )

( )

(/ :)

(/ ( )

( )

( )

(/ :)

( )

(/ :)

( )

(/ :)

( )

(:) .

:

(/ « » (*)

( )

صلى الله عليه وسلم

صلى الله عليه وسلم

(*) ( )

«

صلى الله عليه وسلم : »

. ( )

صلى الله عليه وسلم

. ( ) «

:

( ) ( )

- صلى الله عليه وسلم

(**)

/ . :

( )

( )

/

( )

. ( ) ( )

: ﴿ إِلَّا تَنْصُرُوهُ فَقَدْ نَصَرَهُ اللَّهُ إِذْ أَخْرَجَهُ الَّذِينَ كَفَرُوا ثَانِيَ اثْنَيْنِ ( )

إِذْ هُمَا فِي الْغَارِ إِذْ يَقُولُ لِصَاحِبِهِ لَا تَحْزَنْ إِنَّ اللَّهَ مَعَنَا ط فَأَنْزَلَ اللَّهُ سَكِينَتَهُ عَلَيْهِ

وَأَيَّدَهُ بِجُنُودٍ لَمْ تَرَوْهَا وَجَعَلَ كَلِمَةَ الَّذِينَ كَفَرُوا السُّفْلَى ق وَكَلِمَةُ اللَّهِ هِيَ الْعُلْيَا

. ( ) وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿ ( )

( )

:

( ) . ( ) . (*)

( ) ( ) .

/

( ) « ( )

صَلَّى

: ﴿ إِلَّا تَنْصُرُوهُ فَقَدْ نَصَرَهُ اللَّهُ إِذْ

أَخْرَجَهُ الَّذِينَ كَفَرُوا ثَانِيَ اثْنَيْنِ إِذْ هُمَا فِي الْغَارِ إِذْ يَقُولُ لِصَاحِبِهِ لَا تَحْزَنْ
إِنَّ اللَّهَ مَعَنَا ۗ ﴾ ( ) ( ) .

( ) ( )

صَلَّى

﴿

﴾

( )

﴿ * ﴾ : ﴿

( )

: ( ) .

. (/

( )

( ) ﴿ فَأَنْزَلَ اللَّهُ سَكِينَتَهُ عَلَيْهِ وَأَيَّدَهُ بِجُنُودٍ لَمْ تَرَوْهَا وَجَعَلَ كَلِمَةَ الَّذِينَ كَفَرُوا

السُّفْلَى ۗ وَكَلِمَةُ اللَّهِ هِيَ الْعُلْيَا ۗ وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ۗ ﴾ .

(/) . ( )

. / ( ) ( )

( )

(/ :) .

:

. / (*)

. ( ) ( ) (**)

«

صلى الله عليه وسلم

(***)

» : ( )

: . :

صلى الله عليه وسلم

» : ( )

. (***) «

(***)

ب/٢٨٣

صلى الله عليه وسلم

// ( )

. ( ) ( )

( )

) .

. (/ :

( )

)

. (/ :

( )

/

. / :

. « » ( )

( )

. / :

( )

:

. ( ) ( )

(*)

. ( ) ( )

صلى الله عليه وسلم

: .

صلى الله عليه وسلم

.

:

صلى الله عليه وسلم

( )

: . :

( )

صلى الله عليه وسلم

( )

( )

( )

صلى الله عليه وسلم

( )

( )

.

(**)

( )

( )

:

/

/

:

( )

.

/

:

( )

:

( )

(/)

( )

( )

( )

/

/

( )

( )

.

/

( )

/

:

( )

:

( )

( )

صلى الله عليه وسلم

.

.

:

» : ( )

/

صلى الله عليه وسلم

:

صلى الله عليه وسلم

صلى الله عليه وسلم

( ) ( )

( )

( )

( )

( )

( )

( )

( )

( )

صلى الله عليه وسلم

( )

( )

( )

« » ( ) ( )
صلى الله عليه وسلم ( )

· / :

صلى الله عليه وسلم

( )

:) .

· (/

· ( ) ·

( )

: · ·

( )

:) .

· (

:)

( )

· (/

· / ·

( )

· /

صلى الله عليه وسلم

صلى الله عليه وسلم

· ( )

· /

( )

:

( )

صلى الله عليه وسلم

( )

( )

( )

( ) ( )

( )

( )

( )

( )

١/٢٨٤

//

( )

( )

/

:

( )

. /

/

( )

:

( )

. /

:

/

( )

( )

.( )

/

.( )

:

. /

:

( )

» :

( )

. / «

.(/ :)

( )

:)

( )

.(/

.(/ :)

( )

. /

« » ( )

( )

( )

( )

( )

( )

( )

:

( )

:

( )

( )

»

( )

( )

:

:

:

« / .

« / .

( )

:

( )

/

:

( )

/

.

.

/

/

( )

«

»

(/ :)

( )

« /

/

( )

« » ( )

( )

« /

( )

( ) [ ] ( ) [ ]
 . ( )
 . ( ) : ( )
 ( ) ( ) ( ) ( ) ( ) ( )
 . ( ) ( ) [ ]
 . ( ) ( )
 . / ( ) ( )
 . ( ) ( )
 . (/) ( )
 / . /
 :
 .
 » /
 «
 . ( ) ( )
 . (/) ( )
 . / : ( )
 : ( )
 . (/ :)
 . ( ) ( )
 . - / ( )
 . /
 . ( ) ( )
 . ( ) ( )
 . /

» :

( )

« .

( )

:

( )

( )

( )

:

( )

( ) ( )

/

( )

.

/

/

/

:

( )

.

/

.

/

/

( )

ﷺ

( )

.

.

/

( )

.

( )

(/

:

) .

.

-

/

/

( )

.

/

:

/

( ) ( )

( ) ( ) ( ) ( )

( ) ( )

( ) ( ) [ ] ( )

« ( ) ( )

( )

.(/ :)

( )

.(/ :)

( )

.(/ :) .

( )

.(/ :)

( )

.(/ :) .

( )

.(/ :) .

( )

.(/ :) .

( )

:)

.(/

( )

. /

ﷺ

ﷺ

.«

:

» . ﷺ

.

( )

( )

( ) :

:

( )

( )

( )

( )

//

أ/٢٨٥

( )

( ) ( )

( )

( )

( )

صلى الله عليه وسلم

( )

( )

[.....]

( )

/

:

( )

/

( )

. /

. /

( )

. /

:

( )

. /

( )

/

( )

. /

( )

(/)

( )

. /

:

( )

. /

( )

:

/

( )

.

( )

( )

( )

( ) ( )

( )

( )

( )

( )

( )

( )

( )

( )

( )

( )

( ) ( )

/

( )

» : .

«

« » ( )

( )

( )

(/ :)

( )

/

( )

( )

:

(/ :) .

(/)

( )

(/)

( )

( )

( )

/

( )

(/ :)

( )

/

( )

( )

:

( )

( )

صلى الله عليه وسلم

( )

( ) [ ] ( )

صلى الله عليه وسلم

( ) « » ( )

( )

) .

(/ :

( ) « »

( ) /

( ) - /

( ) (/)

( ) صلى الله عليه وسلم

:/ :

( )

( ) / :

/

( ) ( ) / :

/

( )

( )

( )

( )

١/٢٨٥

( )

//

: ﴿ لَا يَنْهَكُمُ اللَّهُ عَنِ الَّذِينَ لَمْ يُقَاتِلُوكُمْ فِي الدِّينِ وَلَمْ

( )

تُخْرِجُوكُمْ مِّن دِيَارِكُمْ أَن تَبَرُّوهُمْ ﴾ ( ) ( )

( )

[ ]

( )

( )

( )

( )

/

( )

( )

/

( )

( )

( )

/

( ) ﴿ وَتُقَسِّطُوا إِلَيْهِمْ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُقْسِطِينَ ﴾ ( )

( )

( )

( )

:

/

( )

/

(:)

( )

/

( )

/

( )

( ) ( ) ( )

صلى الله عليه وسلم

:

( )

( )

( ) ( ) [ ]

( )

( )

( )

صلى الله عليه وسلم

( )

( )

صلى الله عليه وسلم

( )

:

/

/ صلى الله عليه وسلم

/ : / : ( )

/ : ( ) : ( )

/

( ) ( )

/ ( )

/ ( )

صلى الله عليه وسلم

( )

/

/ : ( )

( )

/ : ( )

( )

( ) [ ]

( )
صلى الله عليه وسلم
: ( ) ( )
: « : ( )

( )
« : ( ) [ ]

( ) ( ) ( )
صلى الله عليه وسلم
: ( ) ( )

( )
/ : / : ( )
/ / / ( )
/ ( ) ( )
/ / ( )
/ ( )
/ ( )
/ ( )
/ ( )
/ ( )
/ ( )
/ ( )
/ ( )
/ ( )
/ ( )
/ ( )

( )

( )

( )

( )

( )

( )

٢٨٥/ب

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

:

//

( )

:

( )

( )

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

:

/

.

/

:

( )

.

/

( )

« » ( ) ( )

: / : ( ) :

.

/

( )

.

/

( )

:

( )

:

.

/

/

( )

/ «

»

( )

( )

( )

( )

كاتبه

( )

كاتبه

( )

( )

( )

( )

( )

( )

كاتبه

( )

( )

( )

:

/

:

( )

:

( )

( )

:

/

( )

( )

:

/

:

.

/

:

( )

( )

/

( )

( )

« » ( )

( )

/

/

( )

( )

/

/

( )

/

/

:

( )

/

/

:

( )

:

.

:

/

:

( )

/

/

:

/

( )

(/)

:

( )

( )

( )

( )

( ) / : / ( )
(/) (/) (/)
( ) (/) (/)

( )

( ) ( ) ( ) ( )

( ) ( ) ( ) ( )

( ) ( ) ( ) ( )

( )

( )

(/ :)

( )

: / : ( ) :

. / . /

/ / ( )

( )

/ ( )

. /

: / ( )

/ / ( )

( )

( )

« » ( )

(/ :) :

: ( )

( ) ( ) ( ) ( )

( )

( ) :

( )

/

:

( )

( )

(/ :)

/ : « » ( )

( )

( )

(/ :)

( )

) .

عليه السلام

(/ :

/ : / :

( )

/

( )

: ( ) / :

( )

: :

( )

»

( ) «

/ ( ) .

/

أ/٢٨٦

( )

//

( ) [ ]

( )

( ) ( )

( )

( )

( )

( )

( )

( )

( )

( )

( )

/

( )

( )

/

:

" "

( )

( )

/

:

( )

( )

:

( )

( )

:

( )

/

/

( )

/

( )

/

( )

( )

( )

« » ( )

( )

( )

( )

( )

( )

( )

عليه السلام

( ) ( )

( )

عليه السلام

( )

( ) ( )

( )

( )

:

عليه السلام

( )

:

( ) [ ]

( )

( )

:

/ :

( )

( )

( )

( )

:

/

:

( )

/

/

( )

.

( )

(/ :)

/

:

( )

.

( )

:) .

:

(/

/

( )

)

/

( )

(/

/ :

( )

/

( )

( )

( )

( )

:

( )

:

( )

ب/٢٨٦

//

صلى الله عليه وسلم

( ) [ ]

( )

:

صلى الله عليه وسلم

( ) [ ] ( ) [ ]

:

(*) ( ) ( ) .

(/) .

/

( )

:) .

(/) (/

/) ( )

« » ( )

( )

(/) ( )

( )

(/)

( )

( )

( ) ( )

( ) [ ] .

( ) ( )

( ) ( ) ( )

( ) [ ]

( ) ( )

: ( )

( )

( ) : ( ) ( )

(/) ( )

. / : « » ( ) ( )

. ( )

. / : ( )

:) . . ( )

(/

(/) ( )

.« » ( ) ( )

(/) ( )

. / ( ) ( )

. ( ) ( )

(/) ( )

(/) ( )

.« » ( ) ( )

.« » ( )

بسم الله

( )

بسم الله

//

١/٢٨٧

( ) [ ]

( )

( )

(/)

( )

« » ( )

( )

/ :

( )

- - /

( )

« »

( )

(:)

/

( )

( )

- /

( )

)

:

:

/

(

( )

( ) « ( ) »
كلامه عليه السلام
صلى الله عليه وسلم
: ( ) ( )

( )

( ) ( )

( )

( )

(/ :) .

( )

(:) .
صلى الله عليه وسلم

( )

( )

« » ( )

« » ( )

:) .

/ /

/

/ ( )

( ) ( )

( ) ( )

( )

( )

صلى الله عليه وسلم

:

صلى الله عليه وسلم

( )

//

: ( ) ( )

( )

صلى الله عليه وسلم

صلى الله عليه وسلم

//

( )

. ( )

(/)

( )

. ( )

( )

( )

/

. (/

:) :

( )

. « » ( )

( )

. ( )

( )

: . /

( )

( ) ( )

( )

( )

( ) ( )

صلى الله عليه وسلم

( )

صلى الله عليه وسلم

( ) « » ( )

صلى الله عليه وسلم

( )

( ) : / : / ( )

( ) « » ( )

( ) / : / ( )

»

( ) « / : ( ) ( ) ( )

( ) / ( ) ( )

( ) : ( ) ( )

:) .

(/ ( ) ( )

صلى الله عليه وسلم

( )

( ) .

( ) ( )

( )

( ) ( )

( ) :

) :

ﷺ ﷺ

.(/

/

/

:

( )

.( )

( )

) :

.(

/

/

( )

:

.

ﷺ

:

» :

/

:

:

/

:

( )

( )

/

( )
 ( )
 ( )

:

( )

( ) [ ]

( ) ( ) ( ) ( )

( ) ( ) ( ) ( ) ( ) ( )

( ) / ( ) ( )

( ) ( )

( ) / ( ) ( ) ( )

:

( )

( )

( ) / ( ) ( ) ( ) ( )

( ) / ( )

( ) / ( ) : « » ( ) ( )

( ) ( ) /

« » ( ) ( )

( ) / « » ( ) ( )

( )

( ) /

( ) / ( ) / « » ( ) ( )

( ) /

( )
// ( )

( )
( )

١/٢٨٨

( ) ( ) [ ]
( )

بسم الله
الرحمن
الرحيم

( ) : : /
/ /
( ) « » ( )
( ) / /
( ) : / /
( ) : / :
( ) : ( ) :
( ) : / :
( ) : / :
( ) : / :
( ) : / :
( ) : / :

( )

( ) ( )

صلى الله عليه وسلم

صلى الله عليه وسلم

( )

( )

( )

( )

( )

(*)

«

» صلى الله عليه وسلم

/

/

( )

:

:

( )

:

.

( )

:

.

/

( )

:

( )

/

:

( )

(/)

/

:

( )

( )

(/ :)

( )

:)

(/

:) .

( )

(/

( ) : :

( )

( )

( )

( )

( )

( )

_____ / ( )

/

( ) :

» : / ( )

/ «

:

(*)

( )

صلى الله عليه وسلم

صلى الله عليه وسلم

» : / ( )

( ) « » ( )

/ : / ( )

/ : : ( )

٢٨٨ ب

:
() .
//
:
() .
() ( )
() ( )
() « » ( )
() ( )
() [ ] ( )
_____ ( )
() ( )
.( )
/ . ( )
. ( ) ( )
. (/) ( )
. ( ) ( )
. ( ) ( )
. (/) ( )
:
.(/ :)
. / ( )
. ( ) ( )
. ( ) ( )
.
: ( )

( )
: .
: ( )
: . ( )
: . ( )
: . ( )
: . ( )
: . ( )

(/) ( )
(/) ( )
/ ( )
/ ( )
/ ( )
/ / ( )
/ / ( )
/ / ( )

عمر بن الخطاب رضي الله عنه

( ) . ( ) رضي الله عنه . ( )
 : ( ) :
 . ( ) رضي الله عنه . ( ) رضي الله عنه : رضي الله عنه
 . ( ) ( ) [ ] : رضي الله عنه

: ( ) : / : ( )
 : ( ) : - . ( )
 . / : / : / : ( )
 . ( ) : / : رضي الله عنه : ( )
 : (/ :) : ( )
 : ( ) : ( )
 . / : . ( ) : ( )
 ( ) : . / : ( )
 / : ( ) : ( )
 . / : . / : ( )
 ( ) ( ) ( )
 ( ) رضي الله عنه ( )

( ) { } . ( )
 ( )
 : ( )
 ( )
 ( )

» : ﷺ

١/٢٨٩

« // ( ) ( )

( ) / : / ( )
 ( ) / ( )
 ( ) ( )
 ( ) : (/)
 ( ) / / ( )
 ( ) / ( )

: ﴿ يَتَأَيُّهَا النَّبِيُّ حَسْبُكَ اللَّهُ وَمَنِ اتَّبَعَكَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴾

«

( ) / :
 ( ) / : ( ) : ( )
 / ( )
 / ( )
 / ( )

( ) :

( ) :

ﷺ

» :

:

ﷺ : ﴿ إِنَّهُ لَقَوْلُ رَسُولٍ

: كَرِيمٍ ﴿٤٠﴾ وَمَا هُوَ بِقَوْلِ شَاعِرٍ قَلِيلًا مَّا تُوْمِنُونَ ﴿٤١﴾ : ( ) :

: ﴿ وَلَا بِقَوْلِ كَاهِنٍ قَلِيلًا مَّا تَذَكَّرُونَ ﴿٤٢﴾ تَنْزِيلٌ مِّن رَّبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٤٣﴾ ﴾ ( ) :

: (*) :

ﷺ

( ) ﷺ ( ) .

: ( ) . ( ) . ( ) :

. (/

. - ( )

. - ( )

:

( ) ( ) (*)

. / ( )

. /

( )

:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

( )

» :

. ( ) « *

» : ( )

. ( ) «

_____ ( )

:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

/

- /

- /

( )

. - /

(-)

( )

/

/

. ( )

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

( )

:

( ) ( )

(*)

. /

( ) ( ) ( )
 : ( ) ( ) ( ) : ( )
 : ( ) : ( )
 ( ) ( ) « ( ) //
 ( ) ( )

ب/٢٨٩

/ / ( )
 / ( )
 « ( ) ( )
 : ( ) / ( )
 ( )
 « ( )
 : ( ) ( ) ( )
 : ( ) ( )
 / ( ) ( )
 / ( ) ( )
 : ( ) ( )
 : ( ) ( )
 ( ) ( )

( )

( )

( )

( )

( )

( )

( )

( )

( )

( )

( ) ( )

( )

» : ( )

( ) : ( )

( )

( ) : ( )

( ) : ( )

( ) : ( )

( )

( ) : ( )

» : ( )

« /

( ) : ( )

( ) : ( )

( ) : ( )

( ) : ( )

( ) : ( )

« ( ) : » : ﷺ :

( ) . ( ) * . «

» : ﷺ

: ﷺ ( ) . (***) «

» : ﷺ

. (***) «

( ) ( )

( ) ( ) ( ) / :

( ) ( ) . ( ) ( ) ( )

. ( ) ( ) . ( )

» : ﷺ ( )

« ﷺ ( ) ( ) . ( ) ( )

( ) . ( ) . (*)

. ( ) ( ) .

( ) ( ) (***)

. ( ) ( ) .

» ( ) ( ) ( )

: ( ) « (*)

» : « (**)

« .» ( )

i/٢٩٠

// (***)

( )

( ) ( ) . (***)

.( ) ( ) .

.( ) ( )

» : ( )

: : : ( )

( ) ( ) « :

( )

( ) ( )

:)

.(

: / : « » ( ) ( )

.( )

:

( ) ( ) . (*)

.( ) ( ) .

/ : . (**)

.( ) ( ) .

( )

...

( )

:

:

( )

( )

...

( ) ( )

(***)

...

( )

...

:

...).

:

... / ...

:

.

:

:

:

( )

...).

... / ...

:

/

( )

... / ...

/

... ( )

... / ...

:

...

( )

( )

:

( )

( )

( )

( )

:

( )

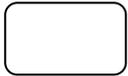
( )

( )

( )

_____ ( )
 . / / ( )
 . / : / ( )
 ﴿...﴾ ( )

« ( ) ( ) . ( ) ( ) ( )
 ( ) ( ) ( )
 ﴿...﴾ : ﴿...﴾ ( )
 . (/ :) : ( )
 . / / ( )
 . « ﴾ ( ) ( )
 . (/ :) ( )
 ﴾ ( )
 / «
 . /

( )
 :
 ( ) [ ]
 // ( ) [ ]
 ( )
 :
 ( )
 ( )
 : ( )
 ( ) ( ) : ( )
 / / /
 . /
 ( )
 ( )
 ( ) : ( )
 . / ( )
 : ( ) / : ( )
 . / : ( )
 / / : ( )
 . / ( )
 . / : ( )

( )

( )

( )

( )

( )

( )

( )

( )

( )

( )

( )

( )

( )

( )

( )

( )

( )

( )

( )

( )

( )

( )

( )

( ) : ( ) :

( ) :

( )

( )

( )

المورد

العذب

( ) «

» :

( )

( )

( )

/ : ( )

/ / ( )

. / ( )

(/ :) .

( ) (/) ( )

. / : / : ( )

. / : / : ( )

: . / . / : ( )

(- . /

. / : : ( )

( ) ( ) ( )

. /

. / (/) ( )

» : ﷺ

(*) «

( )

( ) //

( ) [ ]

( ) ( )

( )

١/٢٩١

( )

(/ :) .

./ / : / : ( )

:

( ) (-) (*)

.( ) ( )

» ( )

ﷺ

ﷺ

./ / «

( )

:)

.(

.( ) : ( )

( ) :

( ) ( ) :

( ) :

.(/

.( ) ( )

. / / ( )

. / ( )

( )

.(/ :)

.( ) : « » ( ) ( )

» : ( ) : ( )

. : /

( ) ( ) : ( ) :

ﷺ

:

: .

: .

( ) [ ]

( )

. / .

:

. /

. (/ :) ﷺ ( )

: ( )

ﷺ

: .. / :)

. .

ﷺ

. /

( )

/ ( )

/ . /

/ . /

. /

( )

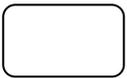
( ) ( )
 . ( ) ( )
 ( ) :
 ( ) :

» : ( )
 . / .«
 . /
 . ( ) ( )
 » : ( ) ( )
 . :
 . :
 :
 « ( ) «
 . /
 . / ( )
 : ( ) . ( )
 . / : .
 .« « ( )
 / ( ) : : ( )
 ( ) /
 . / كلام الله
عز وجل
 . /
 : ( ) : / : ( )
 . /

( )
: ( )
( ) ( )
( )
( ) : ( ) [ ] ( )
( )
( )
( ) ( ) ( ) ( )
( )
: / : / ( )
( )
( )
/ : / : ( )
( )
« » ( ) ( )
/ : ( ) ( )
: / : ( )
« » ( )
/ / ( )
( )
: / : / : ( )
( )
/ : / : ( )
( )
( ) ( )

( )

( )
( ) ( ) ( ) // ( ) ( )

=

/ . / =
( ) /

( )

: ( )

(/ :) .

:

:

.

.

"

"

»

...

(/) . «

( ) : ( )

/ ( )

/ : ( ) : ( )

/ ( ) ( ) ( )

( ) /

( )
:
« ( ) * »

( )

( )

( ) « » ( )
( )

( ) « » ( )
( ) « » ( )
( ) ( )

( ) ( ) ( )
( ) « »

( ) « » ( ) : ( ) ( )
( ) ( )

( ) / / : ( )
( ) / : ( )

( )

:

( ) ( ) (*)

( ) ( )

( )

( )

( )

:

عنه

عنه

:

( ) : ( )

( )

( )

( )

( )

( )

( )

/

/

( )

/

( )

:

/

:

( )

( )

( )

( )

عنه

( )

(

/

(-)

( )

/

( )

( )

/

:

( )

( )

/

:

( )

أ/٢٩٢

( )

( )

//

( ) ( )

( )

( )

( )

:

( )

( )

: ( )

: « » ( )

( )

( )

/

/ :

ﷺ

( )

( )

.( ) : .)

: /

.( )

( )

.( )

/

.( )

( )

.( )

: /

( )

:

( )

.( )

: /

( )

:

( )

/

: ( )

.( )

:

( )

/

» :

.

( )

ﷺ

.( )

( ) : . ( ) ( ) ( )

( ) :

( ) [ ] ( ) ( )

( )

( ) :

( ) - ( )

( ) _ ( )

( )

« » ( )

/ ( )

( )

/ : / : .

/ : / : ( )

/ : / : ( )

/ : ( ) ( )

/ / : ( )

( ) : / : ( )

( )

(/ :) ( )

/ ( ) : ( )

/ / : ( )

( ) .

»

: . :

( )

( ) . ( ) { } ( ) . ( )

. ( ) . ( ) .«

. / ( )
: ( ) . / : ( )
: / : /
: / : ( )

:

. ( ) /
: . / . / : ( )
.( )
( )
: / : / : ( )
.( )

( )

( )

:

.

ب/٢٩٢

//

( )

( )

( )

( )

( )

:

:

( )

صلى الله عليه وسلم :

( )

:

.

/

.

/

:

.

/

.

/

:

( )

(/)

:

( )

( )

(/)

:

( )

( )

(/)

:

( )

-

-

/

( )

( )

:

«

» ( )

( )

/

/

( )

( )

( ) :

:

( )

( )

( )

( )

:

:

( )

:

.

( ) ( )

( )

:

/ ( )

/ ( )

: ( ) :

/

:) :

(/

/ : « » : ( ) ( )

« » /

(/) :

(/ :) ( )

( )

: / / ( ) ( )

صحة

/

( )

(:)

( ) [ ] :

( )

:

( )

( )

( )

:( )

( )

( )

( )

//

( )

١/٢٩٣

( )

( )

( )

( )

..( )

( )

( )

.(/ :)

( )

( )

( )

( )

.(/)

( )

( )

( )

( )
صلى الله عليه وسلم

( )

:

( )

( )

( )

( )

( )

( )

( )

_____

. / ( )

.(/) ( )

. / .(/) ( )

( ) . / ( )

. - /

. / ( ) ( )

( )

.(/ :) .

.« » ( )

. ( )

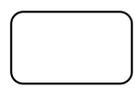
( )

.(/ :)

.( ) ( )

: ( )

.(/ :)

:

( )

( )

( )

( ) « » ( )

( )

( )

( )

( )

. - / « »

. / / ( )

/ ( )

. / . / ( )

. ( ) ( )

. (/ :) ( )

. ( ) ( )

. / ( ) ( )

. ( ) ( )

( )

:

. (/ :) .

. / ( )

. ( )
 . ( )
 . ( ) ( ) ( )
 [( ) ( ) * « ( ) » ( )
 ( )
 ( )
) . - - . (( ) ( ) ( )
 . (/ :) . ( ) ( ) ( )
 :) . (/ ( ) ( ) ( )
 : ( ) ( ) (*)
 / ( ) ( )

( ) ( )

( )

( )

( )

( )

( )

( )

//

( )

ب/٢٩٣

:

« »

/

) .

( )

.(/

:

( )

.(/

:) .

( )

.( )

( )

:)

.(/

:

. /

/

/

( )

/

/

. /

/

. /

( )

. /

( )

/

( )

. /

.( )

( )

( )
. ( ) ( ) ( ) ( ) ( )
: ( )
( ) ( )
( ) ( ) ( ) ( )
( ) ( ) ( ) :
/) ( )
/
/ / ( )
( )
. (/ :) ( )
:
. - / ( ) ( )
. ( ) ( )
. ( ) ( )
/ ( )
. ( )
: . « » ( ) ( )
/ ( )
). . (/ : / : ( )
. / ( )
. ( )

( ) / ( )

: ( )

(/ : / :) .

( ) ( )
( ) ( ) ( )

( )
( )
( )
( )
( )
( )
( )
( )
( )

عثمان بن عفان رضي الله عنه

:

ﷺ

. ( )

( ) : ( )

( )

. ﷺ

( )

. ( )

: ( )

( )

_____

( ) : / .

: / : ( ) : ( )

. / : . /

: ( ) : / : ( )

. / : . /

: / : ( )

. ( )

. « » ( ) ( )

. ( ) : ( ) : ( )

. /

. / : . / : ( )

. / : ( )

. ( )

. / : ( )

( )
 ( ) : ( )
 ( ) ( ) [ ] :
 : ( ) ( ) ( )

( ) ( )
 ( ) ( )

/ / : ( )
 ( )
 / ( )
 ( )
 / : ( )
 ( )

:
 (/ :) .
 ( ) ( )
 ( )
 (/ :)
 ( ) / ( ) : ( )
 ( )
 ( )
 ( )
 ( )

( ) :

أ/٢٩٤

( ) :

( ) // :

ب

ب

( )

ب

:

( )

:

( )

( )

( ) ( )

ب /

:

( )

:

( )

ب /

:

/

:

( )

ب /

:

( )

ب /

:

( )

ب /

( )

ب

( )

( )

/

( )

ب /

:

/

( )

ب

/

( )

( )

( )

( )

( )

( )

( )

:

( )

:

( )

( ) /

( ) / :

( ) /)

( ) / :

( ) /)

( )

( ) / :

( ) : ( ) :

( ) : /

( ) /

( ) ( )

: ( )

( )

( ) ( )

( )

:

( ) :

( ) :

( ) ( )

( )

٢٩٤ب

: / :

.(/

( )

.(/ :).

. / ( )

. / .( ) ( )

. / : ( )

.( ) : : « » ( ) ( )

: .( ) ( )

.( ) ( )

.( ) ( )

.(/) ( )

. / ( )

( )

.(/) ( )

( ) // :

( )

( ) ( )

( ) ( )

( )

( ) ( ) [ ]

( )

( ) :

( ) / :

( ) / :

( ) ( )

( ) / :

( ) / :

» / : ( )

«

( ) / :

( ) ( )

( ) / :

/

( )

(/ :)

( ) « »)

( ) « » ( )

( )

( )

( )

( )

( )

( ) [ ] ( )

( )

» : ﷺ

» : ﷺ

( ) «

:

»

( ) «

. (/ :) : ( )

. ( ) :

. ( ) . / : ( )

ﷺ ( )

. (/ :) .

. / : ( ) :

. / ( )

. ( ) ( )

. ( ) ( )

. / (/) ( )

( ) . ( ) . ( ) ( )

. ( ) ( ) ( )

:

. /

صلى الله عليه وسلم

:

صلى الله عليه وسلم :

( )« .

صلى الله عليه وسلم :

» : ( )

( )

صلى الله عليه وسلم

( )« * .

( ) [( )] . ( )

صلى الله عليه وسلم

( )

صلى الله عليه وسلم

j/٢٩٥

صلى الله عليه وسلم

: . ( )

//

:

( ) ( ) . (*)

. ( ) ( ) .

/

. ( ) ( ) . ( )

. ( )

( )

:

. (/ :)

) . : ( )

. (/ :

( )

. / : ( )

( )

. / : ( )

( )

. / : ( )

( )

( )

:

:

ﷺ

» :

( )

«

:

( )

ط : ﴿ فَيَكْفِيكَهُمُ ﴾

ﷺ

اللَّهُ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿ ( ) ( )

( )

ﷺ

( )

:

ﷺ

( )

( )

:

/

(*)

( )

( )

( )

.

/

:

( )

.

( )

.

/

:

( )

ط : ﴿ فَإِنَّ ءَامِنُوا بِمِثْلِ مَا ءَامَنُمْ بِهِ فَقَدِ اهْتَدَوْا وَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّمَا هُمْ فِي شِقَاقِ

فَسَيَكْفِيكَهُمُ اللَّهُ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴾

.

/

.

/

:

( )

.

/

:

ﷺ

( )

.

/

:

.

/

:

( )

.

/

( )

(

)

( )

( ) [ ] . ( )
 ( ) :
 » :
 : . « ( )
 ( ) [ ] ( )
 ( ) : . « ( ) [ ] .
 ( ) ( )
 ( ) « ( ) » ( )
 ( ) / : / : ( )
 / : ( ) ( )
 / : / : ( )
 / / ( ) ( )
 / ( ) ( )
 / « » ( ) ( )
 / « » ( ) ( )
 ( ) ( )
 (/) ( )
 : ( )
 : . / ( )
 : / ( )

:

» : ﷺ

« (**)

:

( ) ( ) ( )

» ﷺ

:

« ( )

( ) (*)

» :

:

( )

/ :) . / : /

( )

(/ :)

( ) . ( )

« » ( ) ( )

( )

(/ :)

( ) // » ^ع
 ( ) . « :
 ( ) :
 : ( ) ( ) ( )
 :
 ( ) ^ع
 :
 :
 .
 / « » ( ) ( )
 / ( )
 :
 / (*)
 / ( ) ( )
 / ( )
 . ^ع
 . ^ع
 / : ( )
 : ( )
 :) . ^ع (/
 . ( ) ( ) ( )
 . « » ( ) ( )
 . ( ) / ( )

( ) :
 ( ) « » ( ) : .
 ( ) ( )
 ( ) : ( ) :
 ( ) : ( )
 ( ) ( )
 ( ) « » ( )
 ( )
 ( ) : ( )
 ( ) / : / : ( )
 ( )
 : (/ : : » « » ( ) ( )
 . /
 : . ( ) : . / ( )
 . / : ( )
 . / : « » ( ) ( )
 . / ( )
 . / : ( )
 : . / : . / : ( )
 . / : / : ( )
 . / : ( )
 . / : ( )

( ) ( ) ( ) ( )

( ) ( ) ( )

( ) ( ) ( )

( )

( )

_____ / : ( )

ﷺ / : ( )

(/ :)

/ : ﷺ / ( )

(/ :) : / ( )

/ : / : ( )

. /

. / : ( )

: / / / ( )

. /

. / : ( )

ﷺ / ( )

/

. /

. / / / ( )

. / / ( )

( ) : ( )

:

( )

أ/٢٩٦

( ) [ ]

// ( )

( )

( )

( )

:

:( )

( )

( )

( )

( ) [ ]

( )

:

.( )

:

( )

.

/

:

( )

« »

( )

( )

( )

:

( )

/

.

/

( )

.

( )

( )

:) .

:

/

.(

:

.

/

:

( )

»:

/

:

( )

.

/

«

/

( )

( )

( ) ( )

( )

( )

( )

( )

( )

( )

( )

( )

:)

( )

(/

/

/

( )

:

( )

:).

:

( )

.(

.( )

:

( )

/

/

:

( )

). . .

( )

.(/

:

/

( )

.( )

( )

.(/)

( )

/

( )

. /

:

( )

( )

( )

( )

( )

( )

( )

:

( )

( )

:

:

( )

( )

(/ :)

( )

/ :

( )

( )

( )

» /

( )

«

:)

( )

(/

/

( )

:

( )

( )

:

( )

( )

( )

( )

:

(/ :).

( )

( )

( )

:

ب/٢٩٦

( )

//

( )

( )

( )

:

:

( )

( )

:) .

.(/

: ( )

.(/ :)

.( ) : ( )

. / ( ) : ( )

. / ( ) : ( )

. / : .( ) ( )

. / : ( )

/ ( )

. / ( ) ( )

( )

( )

( ) : ( )

( ) / ( )

علي بن أبي طالب عليه السلام

- :
· ( ) ( ) عليه السلام
· ( ) ( )
· ( ) ( )
· ( ) [ ] ( )
· ( ) ( )
· : ( ) ( )
· / : / : ( )
· / : ( )
· عليه السلام : / : ( )
· « »
· ( )
· (/ :)
· / : ( )
· / : ( )
· / : ( )
· ( ) ( )
· « » ( ) ( )
· (/ :) . ( )

( )
 .
 ( ) ( )
 ( ) ( ) ( ) ( )
 ( ) ( ) ( ) ( )
 ( )

. / ( )
 . ( ) ( )
 . ( ) ( )
 . / / ( )
) .. ( ) . ( ) ( )
 . (/) . (/)
 . / « » ( ) ( )
 :) . . (/ ( )
 . (/ :) ( )
 . / صلى الله عليه وسلم ( )
 . « » ( ) ( )
 . / : ( )
 . / / ( )
 . / / ( )

] ( ) .

( ) ( ) ( ) [

( ) ( ) . ( )

( ) [ ] » ( )

( ) « ( )

( ) .

( ) (/) ( )

(/) ( ) ( )

(/) ( )

( )

:) .

(/)

(- /) ( )

( )

:) .

(/)

( )

( )

/ / .

(/)

( )

(/)

ﷺ

»

١/٢٩٧

//

:

«( ) ( )»

( ) ( )

( )

» : ﷺ

:

«.

ﷺ

( ) ﷺ

( )

» :

( ) ( )

«.

« » ( ) ( )

./

/

( )

« » ( )

« « ( )

ﷺ ( )

ﷺ

/

( )

( ) .

( )

:)

.(/

./

( )

...

( )

[ ] ( ) ( )

( ) ( )

» :

( ) « :

( )

صلى الله عليه وسلم

:) .

(/

/ / ( )

( )

( )

:)

(/

/ ( )

( ) :

: ( ) / : ( )

( )

/ ( ) ( ) ( ) ( )

: ( ) / :

( ) /

( )

« ( ) // » : ﷺ

« ( ) » :

« ( ) » : ﷺ

( ) ( ) ( ) ﷺ

( ) ( )

( ) ( )

( ) ( ) ( )

٢٩٧/ب

( ) : / : ( )

. / /

( ) ( ) ( )

. / ( )

. / ( )

. / ( )

: . / : / : ( )

. /

: . / : ( ) : ( )

. /

. / : ( ) ( )

. / : ( ) : ( )

. / : ( )

. / : ( ) : ( )

: / ( ) : ( )

. /

. ( ) ( ) : ( )

. ( ) : ( ) : ( )

. ( ) ( ) : ( )

( )
 : »
 « ( )
 » ( )
 : « ( )
 ( )
 ( )
 ( )
 :
 ( ) ( )
 ( ) ( ) : ( )
 ( ) ( ) : ( )
 / / ( )
 ( ) ( ) ( )
 / : / ( )
 / . ( )
 / ( )
 / : ( )
 / : ( )
 / : ( )
 / / ( )
 / / ( )
 ..( )
 / : / ( )
 .( )

( )
 :
 ( ) ( ) ( )
 :
 » ( )

( ) « ( ) [ ]
 ( ) [ ] »
 ( ) « ( ) »

١/٢٩٨

//

: / : ( ) : ( )
 .( ) : /
 / / : ( )
 .( )
 ..( ) / : ( )
 .( )
 .« » ( ) ( )
 . / : ( )
 . / ( ) ( )
 . / ( ) ( )
 . / : « » ( ) ( )
 .((/ :) : ( )
 / ( )

( ) ( ) « ( ) ( )
 :
 ( )
 :
 ( )
 ( ) ( ) ( )
 ( ) ( ) ( )
 ( )
 : » :
 ( ) ( ) * «
 ( ) ( ) « » ( ) ( )
 (/ :) ( )
 . - / ( )
 (/) ( )
 : . / . ( ) : ( )
 . /
 . ( ) . ( ) : ( )
 : . ( ) : ( )
 . / : /
 . / / : / : ( )
 . / / : ( )
 . / ( )
 : / : ( )

( )

( )

( )

ﷺ

( )

( )

:

( )

/

/

:

( )

/

/

:

/

:

( )

:

( )

( )

.

(*)

/

/

/

/

:

/

:

( )

/

/

( )

(/ :)

/

/

( )

/

/

( )

/

( ) .( )

( ) ( ) ( )

.( )

.( ) ( ) ( ) ( )

( ) :

( )

: . / :

.(/

/ ( ) ( )

..

. / ( )

. ( )

( ) :

. : ( )

(/) ( )

/

« » ( ) ( )

.( ) ( )

) :

.(/

) (/) ( )

.(/

.(/) ( )

( )
( ) . ( ) //
( ) [( )]
( )
( )

( ) . ( ) :)
: / : ( )
. / : ( )
. / : ( )
. / ( )
:) : « » ( ) ( )
.(: / ( )
/ :) . ( ) ( )
.(( )
.( ) : « » ( ) ( )
== : / : / :
: .( ) ( )
( ) . / ( )
.( ) : ( )

( )

( )

( ) [ ] :

( )

:( )

( )

:

( )

:( )

( )

( )

( )

)

( )

.(/

( )

.(/ :).

ﷺ

( )

( )

. /

/

( )

. /

:

( )

. /

. /

:

( )

/

:

( )

:

( )

. /

:

( )

:

( )

/

( )

:

( )

/

:

. /

:

( )

. /

( )

( )

:

( )

( )

( ) ( )

( )

:

( )

( )

/

/

( )

( )

/

:

( )

١/٢٩٩

/

( )

/

( )

/

/

( )

:

( )

»

/

«

( )

(/ :) .

( )

:

/

:

( )

/

/

( )

:

/

( )

/

« » ( )

( )

( )

( ) ( )

:

( )

( )

( )

: // ( )

( )

:

( )

:

:

/

/

:

( )

. /

.( )

( )

. /

:

( )

/

:

.«

»:

( )

.( )

:

:

( )

:

).
صلى الله عليه وسلم

.(/

:

( )

:

. /

( )

. /

. /

:

( )

. /

:

( )

.( )

/

:

( )

( )
 : .
 ( ) ( ) ( ) [ ]
 :
 ( ) ( )
 : ( )
 : .
 ( ) : .
 ( ) :
 ( )
 ( ) / : ( )
 ( ) ( )
 : ( )
 : (/ :) . :
 ( ) . / ( )
 . / ( ) : ( )
 . / : ( )
 ( ) : / : ( )
 . / : ( )
 . / : ( )
 : . / ( )
 ( ) : ( )

: . .
 . ( )
 ( ) [ ]
 . ( )
 . ( )
 ( )
 ( )
 ( )
 . ( )
 :
 ( ) ( )
 / / : ( )
 . ( )
 . ( ) ( )
 / : . ( ) ( )
 . ( )
 / / / / /
 . ( ) ( )
 / / / / / ( )
 / / / / / ( )
 / / / / / ( )
 / / / / / ( )
 . ( ) / ( )
 . ( ) / ( )
 / / / / / ( )
 . « » ( ) ( )

( ) ( )

( )

:

ب/٢٩٩

// : ( )

: ( ) :

( )

( )

( )

( )

( ) ( )

: ( )

( )

/ ( )

/ ( )

/ : ( )

.(-)

/ ( )

/ / ( )

/ ( )

( )

/

/ : / : ( )

/ : ( )

/ : ( )

( ) : ( ) :
 ( ) : ( ) :
 : :
 : ( ) : : ( )

( ) / ( )
 : / ( )
 / ( )
 ( ) ( )
 « » : /
 / ( )
 / ( )
 / ( )
 (/) ( )
 / ( )
 ( )

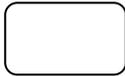
» ( ) ( ) ( )
 .« (/) ( )
 ( ) ( )

( ) ( )
:
( )
( ) ( )
( )
:
( ) ( )
( )
:
( )
:
( )
_____
( )
(/ :)
/ : « » ( ) ( )
( )
(/ :)
(/ /) ( )
: / / : ( )
/ / ( )
(/ : / : ( )
(/ : / : ( )
: / / : ( )
/ / ( )
(/ : ( )
(/ : ( )

( ) : ( )
: . ( ) ( ) :
( ) ( )
( ) ( ) // ( )
:
: .
:
:
:
] .
/ ( ) / : ( )
( ) : ( )
/ : /
/ : .
/ ( ) ( )
/ : ( )
/ : ( )
/ : ( )
/ : ( )
/ : ( )

( )

( ) [

: :

: .

( )

( )

( )

( )

.( )

:

( )

( )

« » ( )

( )

./

( )

( )

.(/ :)

( )

:)

( )

.(/

( )

:

/ :

( )

./

طلحه بن عبيدالله

:

( ) [ ] ( ) [ ]

( ) ( ) ( ) ( )

( ) ( )

( )

( ) ( ) ( ) ( )

( ) ( )

( )

( ) ( ) ( ) ( )

/ : / :

/ : ( )

( ) : / : ( )

( ) : / : ( )

/ : / : ( )

/ : ( )

/ : / ( )

/

( )

( )

( )

( )

٣٠٠/ب

صلى الله
عليه وسلم

( )

//

صلى الله
عليه وسلم

( )

( )

:

( )

صلى الله
عليه وسلم :

( )

صلى الله
عليه وسلم

( )

/ :) .

صلى الله
عليه وسلم

.

:

:

.

/

:

/

:

( )

:

.

/

:

/

:

( )

.

/

. ( )

/

:

( )

( )

( )

صلى الله
عليه وسلم

( )

صلى الله
عليه وسلم

/

:

.

/

:

.

.

/

/

:

( )

.

/

:

/

:

( )

.

/

:

.

/

:

( )

: ﴿ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ رِجَالٌ

صلى الله
عليه وسلم

( )

رِجَالٌ صَدَقُوا مَا عَاهَدُوا اللَّهَ عَلَيْهِ فَمِنْهُمْ مَن قَضَىٰ نَحْبَهُ وَمِنْهُمْ مَن يَنْتَظِرُ وَمَا بَدَّلُوا

/ صلى الله
عليه وسلم

:

.

( )

تَبَدَّلًا ﴿

( ) : ( )

( )

صلى الله عليه وسلم

( )

( )

صلى الله عليه وسلم

( )

( )

صلى الله عليه وسلم

( )

( )

(/)

( )

( )

(/) :

(/ :)

( )

/

صلى الله عليه وسلم

/

( )

صلى الله عليه وسلم

( )

(/) / :)

( )

( )

(-)

/

:

( )

/

:

( )

( ) ( )
 :
 ( ) ( )
 ( ) ( ) //
 ( ) ( )
 ( ) ( )
 ( ) ( )
 ( ) ( )

( ) : / ( )
 ( ) : / :
 /
 ( ) : /
 ( ) : /
 ( ) : /
 ( ) : /
 ( ) : /
 ( ) : /
 ( ) : /
 ( ) : /
 ( ) : /
 ( ) : /
 ( ) : /
 ( ) : /
 ( ) : /
 ( ) : /
 ( ) : /

( )

( )

( )
بسم الله
والصلاة
والسنة

( )

( )

( )

( )
بسم الله
والصلاة
والسنة

( ) ( )

:

( )

( )

( )

بسم الله
والصلاة
والسنة

( ) : / :

( ) : ( ) .

( ) /

( ) .

بسم الله
والصلاة
والسنة

( ) « » ( ) / :

( ) / ( ) .

( ) / ( ) .

بسم الله
والصلاة
والسنة

( ) / : « »

( ) : / ( ) . «

( ) : / ( ) .

( ) : / ( ) .

( ) : / ( ) .

بسم الله
والصلاة
والسنة

( ) : / ( ) .

( ) ( )
 . ( ) ( )
 : ( ) : ( )
 . ( )
 . ( ) ( ) : ( )
 . ( )
 :
 . ( ) « » ( )
 . / : ( )
 . / : ( )
 . / : ( )
 ( )
 :) . : . . (/
 . / : ( )
 (/) ( )
 . /
 . ( ) : . ( ) : ( )
 / / : ( )
 . / / : ( )
 . ( ) : / : ( )
 . / : ( )
 . / : ( )
 . / : ( )

( )

( )

( )

( )

( )

( )

ب/٣٠١

//

( )

: ( )

( )

( )

( )

( )

:) .

.

:

/

/

:

( )

/

:

/

:

( )

.

/

:

.

/

:

/

:

( )

.

/

( )

( )

:

/

( )

.

:

/

:

/

:

( )

:

/

( )

:

( )

.

/

:

/

:

( )

( )

( )

:

( )

( )

( )

( )

( )

( )

( )

( )

( ) / :

(/) ( )

/

( ) / :

( ) / :

( ) : ( )

( ) / :

( ) / :

( ) / :

(/ :) ( )

( ) ( )

( )

( )

:

( )

( )

: ( )

)

( )

( ) « » ( )

( )

(/ :)

( )

" " /

. / : ( )

. / / : ( )

. / . / : ( )

/ / ( )

. /

/ / / ( )

. /

: ( ) ( ) ( )

.

. /

/ ( ) ( )

.

. / . / ( )

. / ( )

( )

( )

( ) ( )

( )

//

( )

( ) [ ]

( )

عَلَّمَ اللَّهُ
مَنْ يَشَاءُ

( )

( )

( ) [ ]

.

/

:

/

( )

:

:

( )

.

/

:

).

.

/

/

:

( )

.( )

:

( )

.

/

( )

.

/

( )

( )

.

/

( )

.

/

/

( )

( )

.

/

.( )

( )

.

/

.

/

( )

( )

.( )

( )

/

( )

( )

( )

( )

( )

:

:

:

( )

( )

( )

( )

:

( )

:

« » ( )

( )

/

/

( )

( )

:

/

( )

/

:

( )

( )

/

:

( )

:

/

:

( )

( )

/

( )

/

:

( )

( )

( )

( )

( )

ﷺ

( )

ﷺ

( )

( )

( )

:

( )

//

٣٠٢/ب

» ( )

( )

. /

«

. /

:

( )

:

( )

. /

/

. /

:

( )

. /

(/ :)

( )

: . ( )

:

/

:

( )

. /

. /

:

( )

. / :

. / :

:

/

:

( )

. / :

:

/

:

( )

. ( ) . ( )

( )

. /

«

ﷺ

» :

. ( ) . ( )

( )

. /

/

( )

( )

( )

بسم الله الرحمن الرحيم

:

( )

بسم الله الرحمن الرحيم

:

( )

:

:

( )

( )

( )

( ) ( )

( )

(/ :)

( )

( ) ( )

( )

/

/ : ( )

( )

/ : ( )

( )

/ : ( )

/ : ( )

/ / / / ( )

/ / / ( )

/ / / ( )

( )

( ) ( ) : ( )

: ( ) ( )

: . ( )
.( ) / ( )
.( ) ( )
: . : ( )
.(/ :)
/ . / ( )
.(/ :). ( )
/ ( )
/ : ( )
» : . /
: : : .
: :
.«
:) . : ( )
.(/

( )

( ) ( )

: ( ) : ( ) : ( )

: ( ) : ( ) : ( )

( )

( )

١/٣٠٣

// ( )

( )

( )

( )

( )

« » ( )

/ : / : ( )

/ ( ) ( )

/ : / ( )

/ / ( )

/ ( ) ( )

/ ( )

/ ( )

( )

( )

« » ( ) ( )

- / / : ( )

/ : / : ( )

/ « » ( ) ( )

( ) / ( )

/ ( ) ( )

( )

( )

( )

( )

( )

( )

( )

( )

( )

:

( )

/

/

( )

( )

( )

/

/

:

( )

/

( )

/

:

/

/

:

( )

/

/

:

( )

/

:

/

:

( )

« » ( )

( )

/

/

:

( )

/

/

( )

ﷺ

ﷺ

/

:

/

:

( )

/

:

( )

( )

( )

( )

« » ( )

( )

./

( )

« »

( )

./

( )

( )

( )

( )

( )

( ) ( )

( )

( ) ﷺ

( )

( )

( )

( )

( )

( )

( )

( )

( )

( )

: « ﷺ

ﷺ

( )

( )

( )

( )

( )

( )

( )

( )

( )

( )

:

( )
: ( ) : ( )
: ( ) ( )
( ) ( )
( )
_____
( ) / ( )
( ) /
( ) /
( ) /
( ) /
( )
( )
« »
( ) ( )
- / /
( )
/ :
( )
« »
( ) :
( ) /
( ) /
( ) /
( ) /

سعد بن أبي وقاص رضي الله عنه

( )

:

( )

رضي الله عنه

( )

( )

( )

ب/٣٠٣

( )

( )

//

( )

:

[ ] ( )

( )

:

. /

/

:

.

( )

. /

. /

( )

. /

. /

:

( )

.( )

:

/

:

( )

/

/

( )

. /

:

:

. /

:

( )

. /

/

:

. /

:

( )

. :

/

. /

:

/

:

( )

.( )

( )

/

:

. /

:

( )

. /

:
 ( ) ( )
 . (*)
 : ( ) ( )
 » :
 ( ) ( )
 . (**)
 : »
 ( ) ( )
 . (***)
 :
 (/ :) : ( )
 . ( ) ( )
 . « » ( ) ( )
 . ( ) ( )
 : ( )
 (/ :) .
 :
 ( ) « ( )
 :) .
 (/ :
 :
 / (*)
 . ( ) ( )
 . / (**)
 . / (***)

« (*) ( ) .

» ﷺ

«

»

( ) .

(***) ( ) .

:

» : ﷺ

:

« ( ) .

( )

( )

( ) .

( ) .

» ( )

( )

. «

. / :

. /

. /

: ( )

:)

: ( )

.

: (

. /

/

:

( )

( )

. (/ :)

. /

:

( )

:

/

:

(*)

. /

. /

(***)

. ( ) ( ) .

( )

( )

صلى الله عليه وسلم

( )

( )

صلى الله عليه وسلم

( ) [ ]

( )

//

( )

أ/٣٠٤

( )

( )
صلى الله عليه وسلم

//

( ) : / : ( ) / : ( )

( ) ( ) ( ) / : ( ) / : ( )

: صلى الله عليه وسلم / /

» : صلى الله عليه وسلم «

( ) ( ) . « ( )

( ) / ( ) ( )

( ) / ( ) /

( ) ( )

( ) ( ) ( ) / : ( )

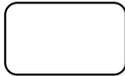
( ) / : ( ) / : ( )

( ) / : ( ) / : ( )

( ) / : ( ) / : ( )

( ) ( ) / : ( )

( ) ( )

( ) : ( )

( ) : «
صلى الله عليه وسلم

( )

( ) «

( )

صلى الله عليه وسلم

: « وَإِنْ جَهَدَاكَ عَلَىٰ أَنْ تُشْرِكَ بِي مَا

لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ فَلَا تُطِعْهُمَا » ( ) ( ) .

:

( ) ( )

( ) : / ( )

/

( ) /

( ) : / ( )

( ) /

/

/

( ) : /

( ) : « ( ) ( )

صلى الله عليه وسلم

: « ( ) وَصَاحِبَيْهِمَا فِي الدُّنْيَا مَعْرُوفًا وَاتَّبِعْ سَبِيلَ مَنْ أَنَابَ إِلَيَّ ثُمَّ إِلَيَّ مَرْجِعُكُمْ فَأُنَبِّئُكُمْ بِمَا

بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ »

( ) / ( )

( ) : « ( ) ( )

( )

:

( )

:

:

ﷺ

.

( )

ﷺ

.

( )

:

( )

( )

/

:

/

/

( )

.

/

/

( )

»

«

( )

(/ :)

:

.

.

/

( )

/

(/ :)

/

( )

/

( ) ( )
 :
 ( ) ( )
 ( ) ( ) ( ) ( )
 ( )

ب/٣٠٤

//

( ) : /
 /
 ( )
 (/ :)
 / / ( )
 / : ( )
 ( )
 :)
 (/
 ( )
 :
 (/ :)
 : / : ( )
 / /
 ( )
 ( )
 (/
 / ( )

( )

( )

( )

( )

( )

:

:

.

( )

( )

( )

: ( )

. /

. ( )

:

( )

. /

/

:

( )

. (:) .

:

( )

. (/ :)

:

. /

:

( )

( )

. ( )

( )

. /

( )

. / :

( )

. ( )

( )

:

( )

( )

( )

( )

( )

( )

( )

(/ :) .

« » ( ) ( )

/ : ( )

( )

صحة

:).

(/ / ( )

(/).

/

:). ( )

/ ( )

« » ( )

( )

( )

// :

( )

( ) : ﴿ أَلَا لَعْنَةُ اللَّهِ عَلَى

»

الظَّالِمِينَ ﴿ ( ) ( )

( )

( )

:

«

١/٣٠٥

( ) / :

( ) / :

/

( ) / :

( ) ( )

( ) : ﴿ وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أُولَئِكَ يُعْرَضُونَ عَلَى رَبِّهِمْ وَيَقُولُ

وَيَقُولُ الْأَشْهَادُ هَؤُلَاءِ الَّذِينَ كَذَبُوا عَلَى رَبِّهِمْ أَلَا لَعْنَةُ اللَّهِ عَلَى الظَّالِمِينَ ﴿

( ) /

( )

: ( )

:

(/

( ) : ( )

(/ :)

( ) :
: ( )
( ) :
( ) :
( ) *
( ) ( )
( )
_____
( )
( ) :
(/)
(/)
( )
( ) :
(/)
( ) « » ( )
( ) :
( )
( ) :
(/)
(/) : ( )
(/)

( ) / . / :
/ . /
:
( ) ( ) . (*)
. /

( ) ( )

:

( )

( )

( )

:

( )

:

( )

:

:

:

.

( )

:

( )

)

. (/ :) .

: / : / : ( )

. /

. / . / ( )

. / / : ( )

. / . / : ( )

. / : . / : ( )

. /

. ( ) : ( )

. (/) ( )

: . / ( )

» /

» /

.«

.«

( )

( ) ( )

: ( ) ( )
 ( ) ( )

( ) // :

ب/٣٠٥

( ) ( )
 ( ) ( )

_____ / : ( )
 ( )

: (/ :) .

/ ( )
 / : ( )

( ) :

(/ :) ( )

/ : ( )

/ : ( )

( ) /

/ : ( )

/ : ( )

/ : / : ( )

(/) ( )

/

( ) : ( ) : ( ) :
 ( ) ( )
 ( ) ( )
 ( ) ( ) ( ) ( )
 ( ) : ( )

بسم الله الرحمن الرحيم

( ) ( )
 ( ) ( )
 (/ :)
 (/) ( )
 / ( )
 / : ( )
 / : ( )
 ( ) ( )
 ( )
 (/ :)
 / : ( )
 / ( )
 ( )

( )

( )

( )

( )

( )

:

:

( )

( )

( ) [ ] ( )

( )

( )

:

( )

صلى الله عليه وسلم

( )

:

/ : ( )

/

/

/

: ( )

/

/

/

( )

/

/

: ( )

/

:

( )

« » /

( )

: /

« » .

( )

/

( )

/ :

/

( )

صلى الله عليه وسلم

( ) .

/

/

: ( )

« »

( )

( )

( ) ( )

( )

( )

( )

( )

( )

( )

( )

( )

( )

( )

:) .

. (/

. « »

( )

. /

( )

. /

( )

( )

. /

:

/

:

( )

:

/

:

. « »

( )

. /

. « »

( )

. /

:

. /

:

( )

. /

:

( )

. /

:

( )

. /

:

( )

/

. /

( )

. /

( )

( )

( )

( )

١/٣٠٦

// :

( )

( )

( )

( )

( )

بسم الله الرحمن الرحيم

( )

( ) « »

( )

... / : ... / : ( )

... / : ... / : ( )

... / : ... / : ( )

... / : ( )

: ... / . ( ) : ( )

... / /

... / : ( )

: ... / ... /

... ( )

: ... / : ... / : ( )

... / : ... /

: ... / : ... / : ( )

... / ... /

: ... / : ... / : ( )

... /

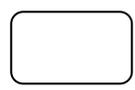
( )

( ) : ( )
: ( ) : ( )
: ( ) :
: ( ) ( )
( )

( ) / / : ( )
/ / /
« : » / / ( )
( ) «
( ) / ( )
( ) / ( )
( ) / ( )
( ) / ( )
( ) / ( )
( ) / ( )
( ) / ( )
( ) / ( )

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سعيد بن زيد

:

( ) ( )
( ) ( )
( ) ( )
( ) ( )

( ) / : / : ( )
/ / : ( )
/ / : ( )
: ( ) / : ( )
- / : / : ( )
( ) . ( ) : / ( )
( ) / ( )
/ : / : ( )
( )

( ) ( )

:
( )

( )

( )

( ) [ ]
//

ب/٣٠٦

( )

/ : ( )

/

/ : ( )

بسم الله الرحمن الرحيم

:

/

( ) / ( )

/ : ( )

:) ( )

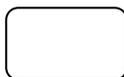
( )

(

( ) ( )

( ) : ( ) ( )

« » ( )

( ) : ( )
( ) :
( ) :
( ) :
( ) :
( ) [ ]
( ) : ( )
_____ : ( )
/ : ( )
: / ( )
« عليه السلام :
/ ( )
( ) : ( )
/ ( )
( )
/ ( )

( )

( ) ( )

:

»

( )

( ) « »

( )

:

( )

:

( )

( )

( )

:

( )

( )

:

:

( )

( )

:

)

:

( )

(/

( )

:

( )

:

/

/

:

( )

( )

/

( )

( )

:

/

( )

ﷺ

/

:

( )

/

/

ﷺ

( )

( )

( )

( )

عبدالرحمن بن عوف

:

( )

صلى الله عليه وسلم

( )

i/٣٠٧

( )

صلى الله عليه وسلم

//

( )

( )

صلى الله عليه وسلم

( )

( )

( )

( )

.

/ : ( )

( ) : / : ( )

( ) / /

( )

« » ( )

: / / : ( )

.

( ) / : ( )

/ : /

/ / : / : ( )

/ : / : ( )

/

/ : / : ( )

/ :

( )

( )

( )

صلى الله عليه وسلم

( )

صلى الله عليه وسلم

:

( )

( )

:

( )

صلى الله عليه وسلم

/

( )

/

:

( )

( )

:

/

:

/

:

( )

/

:

/

:

( )

:

( )

/

/

:

/

:

( )

/

:

/

:

)

( )

(/

:

( )

/

/

/

( )

.

/

/

.

/

صلى الله عليه وسلم

( )

صلى الله عليه وسلم

( )

( )

( )

« ( ) : ﷺ »

» : ﷺ

: . : . ( ) : ﷺ

( ) * . « : ( ) : ( ) [ ]

/ ( )

/

» : ﷺ / ( )

. « : ﷺ

. / / . /

. « » ( )

/ / : ( )

. ( ) :

. / ( )

/

/ :

/ / : ( )

. / : /

( )

:

( ) [ ]

:

( )

:

( ) :

( )

( )

( ) :

٣٠٧/ب

//

( )

عليه السلام

عليه السلام

( )

:

( )

:

(*)

/

:

/

/

:

( )

( ) :

( )

( )

« »

( )

/ :

« »

( )

« »

( )

/ - /

( )

( )

(- /)

( )

/ / :

( )

( ) ( )
( ) :

( ) ( )
( ) ( )
( )

( ) / : / :
( ) / :
( ) « » /
( ) / : /
( ) : ( ) /
( ) : / : / :
( ) : / : ( ) : /
( ) / : /
( ) / : / :
( ) : / : / : /
( ) : / : / : / : /
( ) / : / : / : /
( ) / : / : / : / : /
( ) : / : / : / : / : /

( )
صلى الله عليه وسلم

( ) [( )]
( )

( )

» ( )

( )

( ) [ ]

( ) «

( )

. /

. / صلى الله عليه وسلم

صلى الله عليه وسلم

. /

/

( )

. /

. /

/

( )

( )

:

/

/

:

( )

. /

. /

/

/

/

:

( )

. /

/

( )

:) .

. (/

. /

:

. ( )

( )

(/

)

( )

/

:

/

/

( )

:

( )

( )

:( ) [ ]

:( ) [ ]

( )

( ) :

( ) ( )

... / ﷺ

- /

/

( )

/

/

./

.

/

( )

.

( )

.

( )

./

/

( )

./

/

( )

( )

:) .

.(/

./

/

( )

./ :

/ .( )

( )

.(

:

.( )

/

( ) ( )

( )

( ) [.....]

٨٠٣/١

: ( ) ( ) //

( )

( ) ( )

( )

( ) ( )

: / « » ( )

: / « » ( )

. / : / : ( )

( ) ( )

« » ( )

/ ( )

. / : / / ( )

: / : / : ( )

/ : / : ( )

. / / : ( ) : ( )

. / : ( ) : ( )

. / ( ) ( )

. / ( ) ( )

( ) ( )

( )

:

( )

( )

( )

( )

( )

_____ : ( )

:) .

(.

/ : / : ( )

( ) .

= / : ( ) : ( )

. / =

: ( ) ( )

. /

/ / صلى الله عليه وسلم ( )

/ /

: . / / ( )

. /

/ / ( )

/

/ / ( )

. /

( ) ( ) :

( ) ( )

( ) ( )

( ) ( )

( ) ( ) :

( ) ( ) :

( ) / ( )

( )

( ) / ( ) :

( )

( ) ( )

( ) / ( ) :

( )

( )

( ) (/)

( )

( ) .

(/)

( )

(/) :

( )

(/) :

( )

(/)

( )

:

( )

( )

( )

( )

// ( )

( )

صلى الله
عليه
وسلم

( )

( )

( )

: (/)

( )

« » /

/

( )

/

-

/

/

( )

/

( )

( ) :

/

:

( )

/

« » ( )

( )

/

« » ( )

( )

:

( )

(. . .)

:)

/

( )

( )

/

( )

( )

( )

/

( )

( )

( )

( )

( )

( )

( )

( )

( )

( )

( )

« »

( )

/

/

( )

/

/

( )

/

/

( )

/

/

.

( )

/

/

( )

/

/

( )

/

:

/

:

( )

:

/

:

/

:

( )

/

/

( )

( )

/

:

( )

( )

:

( )

( )

( )

( )

/

/

( )

:

( )

/

( )

( )

/

/

/

( )

/

( )

.

/

/

/

( )

( )

.

/

.

/

( )

/

/

( )

.

/

أبو عبيده عامر بن الجراح

:

( )

( )

( )

صلى الله عليه وسلم

أ/٣٠٩

( )

//

( ) «

» صلى الله عليه وسلم

( ) «

( ) «

»

صلى الله عليه وسلم

:

« » ( )

( ) / ( )

/ : / .

( )

/ : ( )

/ / ( )

- /

( ) ( ) . ( )

( ) ( ) .

/

/ صلى الله عليه وسلم ( )

/ /

( ) :

: صلى الله عليه وسلم

( ) «

صلى الله عليه وسلم

( ) ( )

:

( )

( )

( )

( )

:

./

/

( )

/

( )

:

)

:

( )

./

.

/

/

:

( )

/

:

/

./

.

/

( )

./

.

/

( )

.

/

:

( )

./

/

)

( )

بسم الله

:

بسم الله

بسم الله

بسم الله

.

.

:

( )

( )

( )

ب/٣٠٩

// ( )

( )

:

( )

( )

( )

( )

( )

. /

/

( )

. /

/

( )

. /

:

( )

:

( )

(/) .

/

/

:

( )

/

:

. /

( ) .

. /

:

( )

/

/

( )

. /

/

/

/

( )

. /

/

: ( )
 :
 ( )
 :
 ( )
 ( )
 :
 ( )
 ( )
 ( )
 : ( )
 / : ( )
 ( )
 .(/ :)
 .« » ( ) ( )
 / : ( )
 . /
 . / : ( )
 . / ( )
 : ( )
 .
 (/ :)
 .( ) ( ) : ( )
).
 .(/

( ) ( )

( ) ( )

:

( ) ( )

:

:

( )

:

: ﴿ لَا تَجِدُ قَوْمًا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ ..... ﴾ ( ) ( ) .

( ) :

( ) : / ( ) .

( ) : /

( ) : /

( ) :

ﷺ

( ) : / ( ) .

( ) : / ( ) .

( ) : / ( ) .

( ) : /

( ) ﴿ يُؤَادُونَ مَنْ حَادَّ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَلَوْ كَانُوا آبَاءَهُمْ أَوْ أَبْنَاءَهُمْ أَوْ إِخْوَانَهُمْ أَوْ عَشِيرَتَهُمْ عَشِيرَتَهُمْ أُولَئِكَ كَتَبَ فِي قُلُوبِهِمُ الْإِيمَانَ وَأَيَّدَهُم بِرُوحٍ مِّنْهُ وَيُدْخِلُهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ أُولَئِكَ حِزْبُ اللَّهِ أَلَا إِنَّ حِزْبَ اللَّهِ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴾ .

( ) : /

( ) .

( ) ( ) . :
 ( ) ( ) ( ) ( )
 :

// ﴿ لَا تَجِدُ قَوْمًا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ

الْآخِرِ ﴾ (*) ( ) :

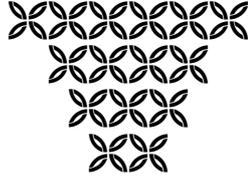
( )
 ( )
 :) .
 . (/
 ( )
 ( )
 . (/ :) .
 ( )
 :) .
 . (/
 ( )
 :) .
 . (/

( ) ﴿ يُؤَادُونَ مَنْ حَادَّ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَلَوْ كَانُوا آبَاءَهُمْ أَوْ أَبْنَاءَهُمْ أَوْ إِخْوَانَهُمْ أَوْ عَشِيرَتَهُمْ عَشِيرَتَهُمْ أُولَئِكَ كَتَبَ فِي قُلُوبِهِمُ الْإِيمَانَ وَأَيَّدَهُم بِرُوحٍ مِّنْهُ وَيُدْخِلُهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرَى مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ أُولَئِكَ حِزْبُ اللَّهِ أَلَا إِنَّ حِزْبَ اللَّهِ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴾ .

( )

( )

. / : ( )
. / : ( )
:
: / (*)

الفهارس

- ١- فهرس الآيات القرآنية.
- ٢- فهرس الأحاديث النبوية الشريفة والآثار.
- ٣- فهرس الأعلام.
- ٤- فهرس القبائل والجماعات.
- ٥- فهرس الأماكن والبلدان.
- ٦- فهرس الألفاظ الغريبة والمصطلحات.
- ٧- فهرس المراجع والمصادر.
- ٨- فهرس الموضوعات.

أولاً : فهرس الآيات الكريمة :

			﴿ فَسَيَكْفِيكَهُمُ اللَّهُ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴾
			﴿ وَشَاوِرْهُمْ فِي الْأَمْرِ ﴾
			﴿ وَاللَّهُ يَعَصْمُكَ مِنَ النَّاسِ ﴾
			﴿ الَّذِينَ يَتَّبِعُونَ الرَّسُولَ النَّبِيَّ الْأُمِّيَّ ﴾
			﴿ فَلَمْ تَقْتُلُوهُمْ وَلَكِنَّ اللَّهَ قَتَلَهُمْ ﴾
			﴿ يَتَأَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اسْتَجِيبُوا لِلَّهِ وَلِلرَّسُولِ إِذَا دَعَاكُمْ . ﴾
			﴿ وَأَعْلَمُوا أَنَّمَا غَنِمْتُمْ مِنْ شَيْءٍ فَإِنَّ لِلَّهِ خُمُسَهُ وَلِلرَّسُولِ ﴾
			﴿ يَتَأَيُّهَا النَّبِيُّ حَسْبُكَ اللَّهُ ﴾
			﴿ هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَىٰ وَدِينِ الْحَقِّ ﴾
-			﴿ إِلَّا تَنْصُرُوهُ فَقَدْ نَصَرَهُ اللَّهُ إِذْ أَخْرَجَهُ الَّذِينَ كَفَرُوا ﴾

			﴿ لَقَدْ تَابَ اللَّهُ عَلَى النَّبِيِّ وَالْمُهَاجِرِينَ وَالْأَنْصَارِ ﴾
			﴿ أَلَا لَعْنَةُ اللَّهِ عَلَى الظَّالِمِينَ ﴾
			﴿ إِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا الذِّكْرَ وَإِنَّا لَهُ لَحَافِظُونَ ﴾
			﴿ عَسَىٰ أَنْ يَبْعَثَكَ رَبُّكَ مَقَامًا مَحْمُودًا ﴾
			﴿ قُلْ لَيْنِ اجْتَمَعَتِ الْإِنْسُ وَالْجِنُّ ﴾
			﴿ وَلَا تَمُدَّنَّ عَيْنَيْكَ إِلَىٰ مَا مَتَّعْنَا بِهِ ۚ ﴾
			﴿ لَا تَجْعَلُوا دُعَاءَ الرَّسُولِ بَيْنَكُمْ كَدُعَاءِ بَعْضِكُمْ بَعْضًا ﴾
			﴿ وَلَا تَخْطُرْ بِمِمينِكَ ۖ إِذَا لَارْتَابَ الْمُبْطِلُونَ ﴾
			﴿ وَإِنْ جَاهَدَاكَ عَلَىٰ أَنْ تُشْرِكَ بِي مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ ۖ عِلْمٌ فَلَا تُطِعْهُمَا ﴾
			﴿ النَّبِيُّ أَوْلَىٰ بِالْمُؤْمِنِينَ مِنْ أَنفُسِهِمْ ﴾
			﴿ مِّنَ الْمُؤْمِنِينَ رِجَالٌ صَدَقُوا مَا عَاهَدُوا اللَّهَ عَلَيْهِ ﴾

	-		﴿ يَنْسَاءَ النَّبِيِّ مَنْ يَأْتِ مِنْكُنَّ بِفَاحِشَةٍ مُبِينَةٍ يُضَعَفُ لَهَا الْعَذَابُ ضِعْفَيْنِ ۚ وَكَانَ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرًا ﴿٢٤﴾ ۖ وَمَنْ يَقْنُتْ مِنْكُنَّ ۖ
			﴿ يَنْسَاءَ النَّبِيِّ لَسْتُنَّ كَأَحَدٍ مِنَ النِّسَاءِ ۖ
			﴿ وَمَا كَانَ لِمُؤْمِنٍ وَلَا لِمُؤْمِنَةٍ إِذَا قَضَى اللَّهُ وَرَسُولُهُ أَمْرًا أَنْ ۖ
			﴿ مَا كَانَ مُحَمَّدٌ أَبَا أَحَدٍ مِّن رِّجَالِكُمْ ۖ
-			﴿ يَتَأْتِيهَا النَّبِيُّ إِنَّا أَحْلَلْنَا لَكَ أَزْوَاجَكَ ۖ
-			﴿ تُرْجَىٰ مَن تَشَاءُ مِنْهُنَّ ۖ
-			﴿ لَا تَحِلُّ لَكَ النِّسَاءُ مِنْ بَعْدُ ۖ
-			﴿ وَمَا كَانَ لَكُمْ أَنْ تُؤْذُوا رَسُولَ اللَّهِ وَلَا أَنْ تَنْكِحُوا أَزْوَاجَهُ ۖ
			﴿ يَتَأْتِيهَا النَّبِيُّ قُلًّا لِأَزْوَاجِكَ وَبَنَاتِكَ وَنِسَاءِ الْمُؤْمِنِينَ ۖ
			﴿ وَمَا عَلَّمْنَاهُ الشِّعْرَ وَمَا يَنْبَغِي لَهُ ۖ

			﴿ وَأَمْرُهُمْ شُورَى بَيْنَهُمْ ﴾
	-		﴿ لَقَدْ رَضِيَ اللَّهُ عَنِ الْمُؤْمِنِينَ إِذْ يُبَايِعُونَكَ ﴿
			﴿ مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ وَالَّذِينَ مَعَهُ أَشِدَّاءُ عَلَى الْكُفَّارِ .
			﴿ يَتَأَيَّأُ الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَرْفَعُوا أَصْوَاتَكُمْ فَوْقَ صَوْتِ النَّبِيِّ ﴾
			﴿ إِنَّ الَّذِينَ يُنَادُونَكَ مِنْ وَرَاءِ الْحُجُرَاتِ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ ﴾
			﴿ أَقْرَبْتِ السَّاعَةَ وَأَنْشَقَّ الْقَمَرُ ﴾
			﴿ لَا تَجِدُ قَوْمًا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ يُوَادُّونَ مَنْ
			﴿ مَا آفَاءَ اللَّهُ عَلَى رَسُولِهِ مِنْ أَهْلِ الْقُرَى فَلِلَّهِ وَلِلرَّسُولِ ﴾
			﴿ لَا يَنْهَكُمُ اللَّهُ عَنِ الَّذِينَ لَمْ يُقْتُلُوكُمْ فِي الدِّينِ ﴾

	-		﴿ إِنَّهُ لَقَوْلُ رَسُولٍ كَرِيمٍ ﴿٤١﴾ وَمَا هُوَ بِقَوْلِ شَاعِرٍ قَلِيلًا مَّا تُوْمَنُونَ ﴾
	-		﴿ وَلَا بِقَوْلِ كَاهِنٍ قَلِيلًا مَّا تَذَكَّرُونَ ﴿٤٢﴾ تَنْزِيلٌ مِّن رَّبِّ الْعَالَمِينَ ﴾
			﴿ عَلِمَ أَن لَّنْ حُصُوهُ فَتَابَ عَلَيْكُمْ ﴾
	-		﴿ يَتَأْتِيهَا النَّفْسُ الْمُطْمَئِنَّةُ ﴿٤٣﴾ أَرْجِعِي إِلَىٰ رَبِّكَ رَاضِيَةً ﴾
			﴿ يُرِيدُونَ لِيطْفِئُوا نُورَ اللَّهِ بِأَفْوَاهِهِمْ ﴾
	-		﴿ لَا أُقْسِمُ بِهَذَا الْبَلَدِ ﴿٤٤﴾ وَأَنْتَ حِلٌّ بِهَذَا الْبَلَدِ ﴾

ثانياً: فهرس الأحاديث الشريفة والآثار :

	.. ( )
	..
	..
-	.. <small>صلى الله عليه وسلم</small>
	..
	..
	..
	..
	.. <small>صلى الله عليه وسلم</small>
-	..
	.. <small>صلى الله عليه وسلم</small>
	..

	..
-	.. صلى الله عليه وسلم
	.. صلى الله عليه وسلم
	..
	..
	..
	...
	.. صلى الله عليه وسلم
	.. صلى الله عليه وسلم
	..
	.. صلى الله عليه وسلم
	..
	..

	..
--	----

	..
	..
	..
	..
	... <small>صلى الله عليه وسلم</small>
	..
	...
	..
	( ) ..
	...
	<small>صلى الله عليه وسلم</small>
	..
	..
	..
	..
	..
	..

	...
	...
	... ﷺ
	... ﷺ
	..
	.. :
	... :
	ﷺ
	.. ﷺ
	.. ﷺ
	..
-	( ) .. ﷺ
	.. ﷺ
	ﷺ ..

	...	ص الله ص
--	-----	----------------

	( ) ..
	..
	..
	..
	..
	... صلى الله عليه وسلم
	..
	.. صلى الله عليه وسلم
	صلى الله عليه وسلم ...
	..
	صلى الله عليه وسلم
	..
	.. صلى الله عليه وسلم
-	..
	.. صلى الله عليه وسلم

	( ) ..
	.. <small>صلى الله عليه وسلم</small>
	.. <small>صلى الله عليه وسلم</small>
	..
	..
	.. <small>صلى الله عليه وسلم</small> <small>صلى الله عليه وسلم</small>
-	.. <small>صلى الله عليه وسلم</small>
-	.. :
	.. <small>صلى الله عليه وسلم</small>
	.. <small>صلى الله عليه وسلم</small>
	.. <small>صلى الله عليه وسلم</small>
-	<small>صلى الله عليه وسلم</small> ..
	.. <small>صلى الله عليه وسلم</small>
	... <small>صلى الله عليه وسلم</small>

	... صلى الله عليه وسلم
	..
	..
	..
	... صلى الله عليه وسلم
	.. صلى الله عليه وسلم
	.. صلى الله عليه وسلم
	) .. (
	..
	.
	.. صلى الله عليه وسلم
	..
	.. صلى الله عليه وسلم
-	... صلى الله عليه وسلم

	.. ^{صلى الله} وعلى
	..

	... صلى الله عليه وسلم
	صلى الله عليه وسلم
	... صلى الله عليه وسلم
	...
	....
	..
	..
	..
	..
	..
	..
-	..
	.....

-	...
---	-----

-	.. <small>صلى الله عليه وسلم</small>
	..
	..
	..
	..
	..
	..
	..
-	..
	..
	..
	..
	..
	..
	....

	..
	..
	صلى الله عليه وسلم ...
	..
	..
	..
	..
	( ) ..

	...
	..
	..
	..

- - -	
-	
-	
- - - - -	
- -	

-	
-	
-	
-	
-	
- - - - -	
-	
- - - -	

-	
	المورد
-	
-	
- - - - - - - -	
- -	

أعلام النساء:

-	
- - - - - - -	
- - - - -	
	( )
	( )
-	
-	

-	
	( )
-	
	( )

	( )
	المورد العذب الهني
- -	
-	

- - - - - - -	
	( )
- -	
-	

--	--

- -	
	صلى الله عليه وسلم
- - - - -	

- -	
-	
-	

	( )
- - -	
- -	
-	
- - -	

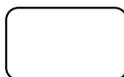

-	
-	
-	
- -	
-	
-	

- -	سورة العنكبوت
-	
	سورة العنكبوت
-	

- -	
-	
-	
-	
-	

- - - - -	
- - - - -	
- - - - -	
-	
-	
- - -	
- -	

	]
-	
-	
- -	
- - - - -	كتاب المورد العذب الهني
-	
	]
-	

-	) (

رابعاً: فهرس القبائل والجماعات:

- -	
- -	
-	
-	

- -	
-	
-	

-	
- - - -	

خامسا: فهرس الأماكن والبلدان:

-	
- - - - -	
-	
-	
- - - - -	
- -	
-	

- - - - -	
- -	
-	
- -	
-	

- -	
- - - -	
- - - - - - -	
- - -	

--	--

-	
- - - - -	
- - -	

-	
-	

- - - -	
- - - - - - - - - - - - - - - -	

- - -	
- - - - - - -	
- - - - - - -	
- - - - - - -	
-	
- - - -	
- - - -	

سادساً : فهرس الألفاظ الغريبة والمصطلحات :

-	

-	

	صلى الله عليه وسلم

المصادر

.	-
:	-
:( )	:
.	/
.	/
:( )	-
.	/
:	-
:( )	:
:	:( )
:( )	:
:	-
:	-
.	/
:	-
.	-

. : -

.

.( ) :

: -

.

.( ) :

. : -

: ^{بالحمد لله}

.

. : -

: -

.

: -

.

: -

.

: -

.

( ) :

- :

.

- :

.

:( ) :

.

- :

)

:

.(

- :

.

- :

.

.

-

- :

..

- :

.

-

:

.

.( ) :

:

.

.( ) :

:

.

. :

.

.

.( ) :

:

.

.( ) :

. . . . - -

.( ) :

:

.

.

.( ) :

:-

.

:( )

:-

.

:

-

.

.

:( )

-

.. .

:( )

-

:

.

:

.

:-

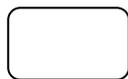
.. .

:( )

-

:

.

. ( ) :

:-

. ( ) :

:-

:-

. ( ) :

:-

:-

. ( ) :

:-

( ) :

-

. ( ) :

-

صلى الله
عليه
وسلم

-

.( )

:

:

-

.( )

:

-

.( )

:

:

-

.( )

:

:

-

.( )

:

:

-

:-

:( ) :

-

:( ) :

-

:( ) :

-

:( ) :

-

:

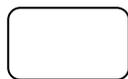
-

:

-

:( ) :

-

. : -

.

: -

.

.

: -

. . .

.

: -

.

.( )

: -

.

: -

.( ) :

: -

. . .

· : -

· : -

· : -

· : -

· : -

· : -

· ( ) : -

· : -

· : -

· : -

· : -

· ( ) : -

· : -

· : -

· : -

· : -

· : -

· : -

· : -

. ( ) :

: -

.

: -

.

: -

. . .

. ( ) :

-

:

. ( ) :

-

:

.

-

:

.

. ( ) :

· :
- :
· · ·
· ( ) :
· · · ·
· ( ) :
· :
·
· ( ) :
· :
· :
· :
· :
· :
· ( ) :
· :
· ( ) :
· ( ) :

بسم الله
الرحمن
الرحيم

- :

.

:( )

-

:( )

- :

.

:( )

- :

.

-

: :

-

- :

.

- :

.

- :

.

- :

.

:

-

.

:

-

.

:

-

.

:

-

. . .

:

-

.

.( )

:

-

.

.( )

:

-

. . .

.( )

:

-

:

.

.

:

-

. . .

( ) .

:

:

-

.

:

-

.

:

.

:

-

..

:

-

.

( ) .

:

:

-

.

:

-

.

:

-

.

.

-

..

-

:

-

.

:-

:( ) :

-

...

:( ) :

:-

:( ) :

:-

:( ) :

:-

.

:-

:( ) :

:-

:( ) :

:-

.( )

: صلوات الله عليه وسلم -

: -

.( )

: صلوات الله عليه وسلم -

.( )

: -

: -

: -

.( )

:

:

-

.

.( )

:

-

..

.( )

:

-

.

.( )

:

-

:

.

.

:

-

..

.( )

:

-

:

.

:

-

.

:( ) ( ) .

: -

: -

:( ) .

: -

:( ) .

: -

:( ) .

: -

: :

: -

:( ) .

: -

.( )

:

:

-

.( )

:

:

-

.( )

:

-

.( )

:

. . .

-

:

-

.( )

:

:

-

. ( ) :

:

.

:

. ( ) :

. . .

. ( ) :

:

.

.

. ( )

.

المراجع

بِسْمِ اللَّهِ
رَحْمَتِهِ

:( ) .

-

.

.

-

.

.

-

.

.

-

.

.

-

.

.

-

:

.

-

.

.

-

.

.

-

.

.

-

.

.

-

.

.

	:
	: :
	:
	: -
	: -
	: -
	: -
	: .
	:
	: .
	:
	القسم الثاني : قسم التحقيق
	.
	.
	.
	صلى الله عليه وسلم

	.
	صلى الله عليه وسلم .
	صلى الله عليه وسلم
	صلى الله عليه وسلم .
	صلى الله عليه وسلم
	صلى الله عليه وسلم .
	صلى الله عليه وسلم
	صلى الله عليه وسلم .
	صلى الله عليه وسلم
	.
	.
	صلى الله عليه وسلم .
	.
	صلى الله عليه وسلم .
	صلى الله عليه وسلم .
	صلى الله عليه وسلم .
	صلى الله عليه وسلم .
	صلى الله عليه وسلم .
	صلى الله عليه وسلم .
	صلى الله عليه وسلم .
	صلى الله عليه وسلم .
	صلى الله عليه وسلم .

	·
	·
	·
	·
	·
	·
	·
	·
	·
	·
	·
	·
	·
	·
	·
	·
	·
	·
-	·
	·

	.
	.
	عَلَيْهِ السَّلَامُ
	.
	عَلَيْهِ السَّلَامُ
	.
	عَلَيْهِ السَّلَامُ
	عَلَيْهِ السَّلَامُ
	.
	.
	عَلَيْهِ السَّلَامُ
	.
	عَلَيْهِ السَّلَامُ
	.
	عَلَيْهِ السَّلَامُ
	.
	عَلَيْهِ السَّلَامُ
	.
	عَلَيْهِ السَّلَامُ
	.
	عَلَيْهِ السَّلَامُ
	.
	عَلَيْهِ السَّلَامُ
	.
	عَلَيْهِ السَّلَامُ

	صالح الله عالمه
	صالح الله عالمه
	صالح الله عالمه
	صالح الله عالمه
	صالح الله عالمه
	صالح الله عالمه
-	صالح الله عالمه
	صالح الله عالمه
	صالح الله عالمه
-	

